

JAARVERSLAG 2006 ANNUAL REPORT

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN
ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

A I V

Table of contents

THE AIV IN 2006	5
ADVISORY REPORTS PUBLISHED IN 2006	11
GOVERNMENT RESPONSES TO PREVIOUS ADVISORY REPORTS	33
ADVISORY REPORTS CURRENTLY IN PREPARATION	42
EXTERNAL CONTACTS AND OTHER ACTIVITIES	49
TASK, WORKING METHODS AND EVALUATIONS	55
FINANCE	60
COMPOSITION OF THE AIV AND ITS PERMANENT COMMITTEES	62
AIV UNIT	65

ANNEXES:

AIV WORK PROGRAMME FOR 2007

LIST OF ABBREVIATIONS

PREVIOUS REPORTS

Inhoudsopgave

2006 EN DE AIV	5
IN 2006 UITGEBRACHTE ADVIEZEN	11
REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN	33
ADVIEZEN IN BEHANDELING	42
EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN	49
TAAK, WERKWIJZE EN EVALUATIES	55
FINANCIËLE VERANTWOORDING	60
SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES	62
STAF VAN DE AIV	65

BIJLAGEN:

WERKPROGRAMMA 2007

LIJST MET AFKORTINGEN

LIJST VAN GEPUBLICEERDE ADVIEZEN

2006 EN DE AIV

The AIV in 2006

LIKE THOSE THAT PRECEDED IT, 2006 WAS ANOTHER TURBULENT year for international relations. The situation in Iraq continued to deteriorate, with a potential knock-on effect for the entire region. The economic rise of countries like China and India continued to change the balance of power. A widening rift was evident between the United States and Europe. European integration stalled during a period of introspection. Climate problems became more apparent. There was general uncertainty regarding the long-term implications of these and other developments. For many, this uncertainty expressed itself as a feeling of insecurity.

Indeed, in many areas and on various levels, the world does not appear to be becoming a safer place. Sometimes the issue is actual physical violence, but more often still it is the threat of violence. This includes the threat posed by weapons of mass destruction, in particular nuclear weapons. Things had been relatively calm in this area in recent years, but that changed in 2006. The most alarming development was North Korea's nuclear test in October, regardless of its success, while the advent of the next nuclear power – Iran – also appears to be imminent. The European Union, the United Nations and individual countries have been protesting against these developments for some time and are trying to persuade the governments in Pyongyang and Tehran to change course. However, they have so far made little impact on either country's nuclear ambitions.

The AIV's first advisory report of 2006 dealt with preventing the proliferation of nuclear weapons: 'The nuclear non-proliferation regime: the importance of an integrated, multilateral approach'. In this report, the AIV warns that the absence of solutions regarding North Korea and Iran is undermining the credibility of the non-proliferation regime. Nevertheless, there is no realistic alternative to the regime. The proliferation of nuclear weapons can only be dealt with effectively in a multilateral context. The AIV therefore advises the Dutch government to emphasise the importance of this approach at international level, even if the only way of strengthening the non-proliferation regime in the

OOK 2006 WAS VOOR DE INTERNATIONALE BETREKKINGEN

weer een turbulent jaar. Zo verslechterde de situatie in Irak verder, met mogelijke uitstralingseffecten naar de hele regio. De economische opkomst van landen als China en India verandert de machtsverhoudingen. Tussen de Verenigde Staten en Europa werd een groeiende kloof gevoeld. De Europese integratie stakte in een periode van zelfreflectie. De problemen met het klimaat werden duidelijker. Er bestond alom onzekerheid over de gevolgen van deze en andere ontwikkelingen op de wat langere termijn. Bij velen uitte zich deze onzekerheid in een gevoel van onveiligheid.

Inderdaad lijkt de wereld er op verschillende onderdelen en niveaus niet veiliger op te worden. Soms gaat het om concreet fysiek geweld, vaker nog om de dreiging met geweld. Dat geldt ook voor de dreiging van massavernietigingswapens, in het bijzonder nucleaire wapens. Het was op dit terrein de afgelopen jaren relatief rustig, maar in 2006 kwam daar verandering in. Het zorgwekkendst was de kernproef van Noord-Korea, in oktober, of die nu lukte of niet. En de volgende kernmacht lijkt ook al weer in aantocht: Iran. De Europese Unie, de Verenigde Naties en afzonderlijke landen protesteren hiertegen al langere tijd en proberen de regeringen in Pyongyang en Teheran van koers te doen veranderen. Vooralsnog heeft dit echter onvoldoende invloed op de nucleaire ambities van beide landen.

Het eerste advies van de AIV in 2006 ging over het tegengaan van de verspreiding van kernwapens: *Het nucleaire non-proliferatieregime: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak*. De AIV waarschuwt dat de geloofwaardigheid van het non-proliferatieregime door het uitblijven van oplossingen voor Noord-Korea en Iran afneemt. Toch is er geen realistisch alternatief voor dit regime. Alleen in multilateraal verband zal de verspreiding van kernwapens effectief kunnen worden bestreden. De AIV adviseert de Nederlandse regering dan ook het belang van deze weg internationaal te benadrukken, ook al zal de versterking van het non-proliferatieregime in de komende tijd hooguit met kleine stapjes kunnen gaan.

Overigens lijkt het gevoel van onveiligheid als gevolg van de dreiging met internationale aanslagen in ons deel van de wereld enigszins te verminderen. In 2006 vonden hier geen grote aanslagen plaats. Omdat op dit gebied echter moeilijk iets te voorspellen is, blijft internationaal terrorisme de publieke

aandacht trekken en terrorismebestrijding hoog op de beleidsagenda van regeringen staan, ook in Nederland. De Nederlandse regering vroeg de AIV naar een beoordeling van het huidige bestrijdingsinstrumentarium en naar mogelijkheden tot verbetering daarvan. De raad benadrukt in zijn advies *Terrorismebestrijding in mondiaal en Europees perspectief* (dat een vervolg is op het briefadvies van december 2005 over het folterverbod) het belang van de rechtsstaat en de mensenrechten bij de bestrijding van terrorisme. Als de Westerse democratieën – die een belangrijk doelwit van de aanslagen vormen – in hun pogingen terrorisme te voorkomen zelf hun eigen waarden en normen relativeren, maken zij zichzelf reeds tot verliezers en spelen zij de terroristen in de kaart. Bovendien kan een buitenproportioneel harde bestrijding in bepaalde kringen nieuwe woede en frustratie oproepen, en daarmee nieuw terrorisme.

Falende staten vormen een voedingsbodem voor terrorisme. Zij vormen nieuwe uitdagingen voor strijdkrachten als de Nederlandse, bijvoorbeeld in de vorm van terrorismebestrijding en ondersteuning van civiele autoriteiten bij de (weder)opbouw van staatsstructuren. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor de steun die onder de Nederlandse bevolking voor de krijgsmacht bestaat. Dit leidde de regering tot de vraag aan de AIV over het verband tussen het verschuivende takenpakket van de krijgsmacht en het maatschappelijke draagvlak. In het advies *Maatschappij en krijgsmacht* concludeert de AIV dat het draagvlak gewoonlijk geen probleem vormt, althans niet wat betreft de meer traditionele verdedigingsstaken en voor ondersteuning van het civiele bestuur. Alleen in geval van het uitzenden van militairen op missies op grote afstand, zoals Afghanistan, is brede publieke steun niet bij voorbaat verzekerd. In dergelijke gevallen zou de regering nog meer dan thans het geval is, actief maatschappelijk draagvlak voor de missie moeten zien te verwerven. De regering zou daartoe in haar communicatie met de Staten-Generaal en de bevolking nog meer expliciet aandacht moeten blijven schenken aan de factoren die het draagvlak het meest beïnvloeden, namelijk de legitimiteit van de missie, de belangen en waarden die op het spel staan, het succes dat mag worden verwacht en de kosten van de missie. Brengt de regering deze zaken duidelijker voor het voetlicht, dan toont zij het type leiderschap dat in dergelijke complexe situaties vereist is. Dit leiderschap is uiterst belangrijk voor het ontstaan (en blijven bestaan) van draagvlak. Overigens geeft de AIV de regering

immediate future is by taking one small step at a time.

In contrast, feelings of insecurity due to the threat of international terrorist attacks seem to be somewhat on the decline in our part of the world. In 2006, there were no large attacks in Western Europe. However, because it is difficult to make predictions in this area, international terrorism continues to draw public attention and counterterrorism remains high on government policy agendas, including in the Netherlands. The Dutch government asked the AIV to assess the existing counterterrorism arsenal and suggest ways of improving it. In its report, 'Counterterrorism from an international and European perspective', which is a follow-up to its advisory letter of December 2005 on the prohibition of torture, the AIV emphasises the importance of the rule of law and human rights in the fight against terrorism. If Western democracies, which are a key target for such attacks, compromise their own values and norms in their attempts to prevent terrorism, they have already lost the battle and play straight into the terrorists' hands. Moreover, using disproportionate force to combat terrorism may arouse fresh anger and frustration in certain circles, thereby leading to more terrorism.

Failing states serve as breeding grounds for terrorism. They present new challenges for the armed forces of the Netherlands and other countries, such as counterterrorism and assisting civil authorities to rebuild state structures. These developments could have implications for public support for the armed forces in the Netherlands. This led the government to ask the AIV about the link between the shifting responsibilities of and public support for the armed forces. In 'Society and the armed forces', the AIV concludes that public support is generally not an issue, at least not with regard to the more traditional defensive tasks and assistance to the civil authorities. Only when soldiers are deployed on missions to distant locations, such as Afghanistan, is broad public support not certain in advance. In such cases, the government should seek to mobilise public support for military missions more actively than it has hitherto. In its communications with Parliament and the general public, the government should therefore continue to devote more explicit attention to the factors that have the most influence on such

support, namely the legitimacy of the mission, the interests and values at stake, the anticipated success and the costs of the mission. When the government brings these issues more clearly into the open, it demonstrates the type of leadership that is required in such complex situations, which is key to mobilising and maintaining support. Incidentally, the AIV also advises the government not to allow concerns regarding public support to dictate policy on the tasks of the armed forces.

At international level, poverty is also regarded as a form of insecurity. The AIV considers ways of reducing poverty in its report entitled 'Private sector development and poverty reduction'. The government asked the AIV about the link between private sector development, economic growth and poverty reduction and about ways of improving Dutch development cooperation instruments with a view to maximising its contribution to poverty reduction. In this report, the AIV's fiftieth since its establishment in 1997, the AIV concludes on the basis of extensive research that, where poverty reduction occurs, it is largely due to economic growth. This growth is achieved mainly by private companies. Private enterprise is the main engine of economic development and therefore offers the best means of escaping poverty. The AIV recommends contributing as much as possible to meeting the necessary preconditions for healthy private enterprise in developing countries and less to direct material assistance of any kind to individual companies. According to the AIV, no separate instruments are required to enable the poorest members of society to benefit as much as possible from economic growth. However, it does advise the government to focus its attention for the private sector on geographic areas and economic sectors with relatively large numbers of economically active poor.

There is uncertainty regarding the future role of international organisations. As a follow-up to its 2005 advisory report on UN reform, the AIV published a separate report in 2006 in order to strengthen the role of civil society and the private sector in international organisations. The AIV expedited the publication of the report, entitled 'The role of NGOs and the private sector in international relations', so that it could contribute to the work of

nog mee het beleid ten aanzien van de taken van de krijgsmacht niet grotendeels door overwegingen van draagvlak te laten bepalen.

Ook armoede wordt internationaal als een vorm van onveiligheid beschouwd. Aan de mogelijkheden armoede te verminderen heeft de AIV aandacht besteed in zijn advies getiteld *Private sector ontwikkeling en armoedebestrijding*. De regering vroeg de AIV naar de relatie tussen private sector ontwikkeling, economische groei en armoedebestrijding, en naar mogelijkheden om het instrumentarium van de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking te verbeteren om de bijdrage aan de vermindering van armoede te maximaliseren. In dit advies – het 50ste van de AIV sinds zijn oprichting in 1997 – concludeert de raad op basis van uitgebreid onderzoek dat waar vermindering van armoede optreedt, dit voor het overgrote deel op het conto van economische groei moet worden geschreven. Die economische groei wordt vooral gerealiseerd door particuliere bedrijven. Particuliere bedrijvigheid vormt de motor van economische ontwikkeling en is daarmee het middel bij uitstek om aan armoede te ontsnappen. De raad beveelt aan om zoveel mogelijk bij te dragen tot het vervullen van de noodzakelijke voorwaarden voor gezonde particuliere bedrijvigheid in ontwikkelingslanden, en minder op concrete, directe steun in enigerlei vorm aan afzonderlijke ondernemingen. Om de armsten zoveel mogelijk van de groei te laten profiteren, zijn volgens de AIV geen aparte instrumenten nodig. Wel adviseert de raad de aandacht voor de private sector vooral te richten op geografische gebieden en economische sectoren met relatief veel actieve arme mensen.

Onzekerheid bestaat er ten aanzien van de rol die de internationale organisaties in de toekomst kunnen spelen. In het vervolg op de advisering van de AIV in 2005 over de hervormingen van de Verenigde Naties heeft de raad in 2006 een apart advies uitgebracht ter versterking van de rol van het maatschappelijk middenveld en de private sector in internationale organisaties. Dit advies van de AIV, getiteld *De rol van NGO's en bedrijven in internationale organisaties* is met spoed opgesteld om een bijdrage te kunnen leveren aan het werk van twee in mei van dat jaar door de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties aangestelde speciale adviseurs om de relatie tussen de Algemene Vergadering van de VN en de maatschappelijke organisaties verder uit te diepen. Het advies bevat

naast algemene observaties over dit onderwerp allerlei specifieke aanbevelingen gericht op de rol van NGO's en bedrijven c.q. het bedrijfsleven in de Verenigde Naties, en tevens in de WTO, de Wereldbank, het IMF, de Europese Unie en de Raad van Europa.

Dichter bij huis, in Europa, is de onzekerheid over de internationale ordening het grootst. Hoe verder na het 'nee' van Frankrijk en Nederland in referenda over het Europese grondwettelijke verdrag? De AIV heeft in het verslagjaar op eigen initiatief een advies uitgebracht over Nederland en de Europese Unie. De titel *Europa een prioriteit!* laat aan duidelijkheid niets te wensen over. De AIV hekelt hiermee het gebrek aan aandacht in de Nederlandse politiek voor Europa sinds het Nederlandse 'nee'. Als het ontbreken van Europese kwesties in de campagnes voor de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november een graadmeter mag zijn, laten de Nederlandse politici na uitspraken te doen over Europa. Niettemin is ons land in hoge mate van Europa afhankelijk als het gaat om kwesties van welvaart, veiligheid en migratie. Bovendien liggen er belangrijke problemen op tafel, waaronder verdere uitbreiding en de noodzakelijke stroomlijning van de besluitvorming in de Unie. Volgens de AIV hadden de Nederlandse politici zich juist over dergelijke vraagstukken moeten uitspreken.

Om het onderwerp alsnog op de politieke agenda te krijgen, heeft de AIV in zijn advies concrete aanbevelingen uitgewerkt op beleidsterreinen waarop de Europese Unie in de komende periode méér moet gaan doen, namelijk op asiel en migratie, op interne en externe veiligheid en op energiezekerheid. Om de uitdagingen van de globalisering het hoofd te bieden, moet verder meer aandacht worden geschonken aan de voltooiing van de interne markt, de naleving van de vrijwillige afspraken tussen de landen die meedoen aan de euro en het versterken van de externe concurrentiepositie. Veel van deze kwesties worden actueel in 2007 en 2008. Het jaar daarop (in 2009) worden Europese verkiezingen gehouden en zal een nieuwe Europese Commissie aantreden. Sommige hervormingen zullen verdragsaanpassingen vergen; deze zouden inzet van de Europese verkiezingen moeten zijn. Dit betekent dat de Nederlandse politieke partijen nu al stelling moeten nemen. Het advies is daarom nadrukkelijk onder de aandacht van de achtereenvolgende kabinetinformatie gebracht.

two special advisors appointed by the UN Secretary-General in May 2006 to examine more closely the relationship between the UN General Assembly and civil society organisations. In addition to general observations on this issue, the report contains an assortment of specific recommendations on the role of NGOs, the private sector and individual companies in the United Nations, the WTO, the World Bank, the IMF, the European Union and the Council of Europe.

Closer to home, in Europe, uncertainty regarding the international order is at its highest. What should be done following the no vote in the French and Dutch referendums on the Constitutional Treaty? In 2006, the AIV published an advisory report on the Netherlands and the European Union at its own initiative. The title of the report, 'Europe: A Priority!', is as clear as it can be. The AIV thereby denounces the lack of attention devoted to Europe in Dutch politics since the referendum. Judging by the absence of European issues from the election campaigns for the parliamentary elections of 22 November 2006, Dutch politicians are not saying anything about Europe, despite the fact that the Netherlands is highly dependent on the EU in matters of prosperity, security and migration. In addition, there are important issues at stake, such as the further enlargement of the European Union and the need to streamline EU decision-making. In the opinion of the AIV, Dutch politicians should have spoken out precisely on these issues.

In order to put Europe on the Dutch political agenda, the AIV has formulated a number of specific recommendations for policy areas in which the European Union should start doing more in the immediate future, namely asylum and migration, internal and external security and energy security. To meet the challenges of globalisation, the Union should also focus more on completing the internal market, ensuring compliance with the voluntary agreements between the member states that have adopted the euro and strengthening external competitiveness. Many of these issues will become relevant in 2007 and 2008. In 2009, elections will be held for the European Parliament and a new Commission will take office. Some reforms will require treaty amendments, which should be the main issue in the European elections. This means that Dutch political parties

must take a stance now. The AIV therefore drew its report firmly to the attention of the persons charged with overseeing the formation of a new government.

At the end of 2006, the AIV was in the process of preparing advisory reports on the following topics: the future of the OECD, the significance of the rise of China for foreign policy, the future of the Benelux, the reform of the system of UN treaty bodies and decision-making regarding Dutch participation in international military operations. The Minister of Foreign Affairs has also included various other requests for advice in the AIV's work programme for 2007.

Following the external evaluation of the AIV's first term (1997-2001) in 2002 and the internal interim evaluation in 2004, the AIV published an evaluation of its second term (2001-2005) in March 2006, entitled 'AIV: rader in het buitenlands en veiligheidsbeleid?' ('The AIV: a vital cog in the foreign and security policy machine?'). Unlike the previous evaluation, the AIV performed this mandatory four-yearly evaluation by itself, based on the assembled opinions of external experts on the AIV's functioning. The evaluation concludes that, during its second term, the AIV made progress in relation to its first. It expresses satisfaction regarding both the quality and the quantity of the advisory reports. In addition, it notes that the reports are having an increasingly strong impact on government policy, although there is still room for improvement. The same applies to the public's awareness of the AIV. The evaluation concludes that the AIV could improve the way in which it communicates, which would help to raise its profile, increase the impact of its reports on government policy and enhance its contribution to opinion-forming and agenda-setting in public debate on international issues.

During the remainder of 2006, the AIV's secretariat developed and implemented various recommendations from the evaluation. Thus, for example, the AIV has changed its website and is now making more and better use of modern communication methods to make its advisory reports more accessible to a wider audience. The AIV took advantage of the publication of its fiftieth advisory report in November 2006 to

Op de overgang van 2006 naar 2007 had de AIV nog de volgende adviesaanvragen in behandeling: de toekomst van de OESO, de buitenlandpolitieke betekenis van de opkomst van China, de toekomst van de Benelux, de herziening van de VN-verdragsmechanismen mensenrechten en de besluitvorming over Nederlandse deelname aan internationale militaire missies. In het werkprogramma voor 2007 heeft de minister nog verschillende andere adviesaanvragen opgenomen.

Na de externe evaluatie van de AIV uit 2002 (over de eerste raadsperiode 1997-2001) en de interne interim-evaluatie uit 2004 volgde in maart 2006 de evaluatie van de tweede raadsperiode (2002-2006), getiteld 'AIV: Rader in het buitenlands en veiligheidsbeleid?' Deze bij wet verplichte vierjaarlijkse evaluatie werd, anders dan vier jaar geleden, door de AIV zelf uitgevoerd op basis van de verzamelde visies van externe deskundigen op het functioneren van de AIV. De evaluatie concludeert dat de AIV in deze tweede periode vooruitgang heeft geboekt ten opzichte van de eerste. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de adviezen wordt als goed beoordeeld. De adviezen werken bovendien steeds sterker door in het beleid, ook al blijft daar ruimte voor verbetering. Dat geldt ook voor de bekendheid van de AIV. De evaluatie concludeert dat de communicatie van de raad kan worden verbeterd. Dit kan bijdragen tot een hoger profiel van de raad, nog betere doorwerking van zijn adviezen in het regeringsbeleid en een grotere bijdrage aan de meningsvorming en agendabepaling in het maatschappelijke debat over internationale kwesties.

In het vervolg van het verslagjaar werden verschillende aanbevelingen van de evaluatie door het secretariaat uitgewerkt en in praktijk gebracht. Zo is de website vernieuwd en maakt de AIV thans meer en beter gebruik van de moderne communicatiemiddelen om de adviezen toegankelijker te maken ook voor een breder publiek. Het uitbrengen van het 50ste advies van de AIV, in november, is benut voor verdere profilering van de raad binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het advies werd aan de minister voor Ontwikkelingssamenwerking aangeboden. Tevens werden plannen gemaakt voor de aanpak van de jaarlijkse Themadag in de eerste helft van 2007, wanneer de AIV tien jaar zal bestaan. Het voorziene evenement zal onder meer tot doel hebben de zichtbaarheid van de AIV te vergroten bij de pers en onder Nederlandse burgers die geïnteresseerd zijn in internationale vraagstukken.

De indeling van dit jaarverslag is als volgt. Eerst wordt verslag gedaan van de adviezen die de AIV in 2006 heeft uitgebracht, inclusief de reeds beschikbare reacties van de regering daarop. Tevens wordt verslag gedaan van de reacties van de regering op adviezen die vóór 2006 zijn verschenen. Daarna komen de adviesaanvragen aan de orde die in 2006 in behandeling zijn genomen, maar waarvan de adviezen zullen worden afgerond in 2007.

Vervolgens worden de externe contacten van de AIV behandeld, waaronder die met de regering en de Staten-Generaal. Aansluitend wordt ingegaan op de taak, werkwijze en evaluatie van de AIV. Vervolgens wordt verantwoording afgelegd over de financiën die de AIV gedurende 2006 ten behoeve van zijn adviserende werkzaamheden heeft aangewend.

Dit jaarverslag wordt afgesloten met een overzicht van de samenstelling van de AIV en de permanente commissies voor Europese Integratie (CEI), de rechten van de mens (CMR), ontwikkelingssamenwerking (COS) en vrede en veiligheid (CVV) en de ontwikkelingen bij de staf van de AIV in 2006. Het werkprogramma voor 2007 is als bijlage toegevoegd. Voor het eerst werd het werkprogramma van de AIV, samen met die van de andere adviesraden, in de ministerraad besproken. Afgesproken werd dit de komende jaren ook te doen, om betere onderlinge afstemming tussen de werkprogramma's van de adviesraden mogelijk te maken. Tot slot is als bijlage toegevoegd een lijst met de adviezen en de briefadviezen die de AIV tot en met 2006 heeft uitgebracht.

De AIV heeft dit jaarverslag vastgesteld in zijn vergadering van 2 februari 2007.

raise its profile within the Ministry of Foreign Affairs, by presenting the report to the Minister for Development Cooperation. In addition, the AIV has made plans for its annual seminar during the first half of 2007, which coincides with its tenth anniversary. One of the aims of the planned event is to raise the profile of the AIV in the press and among members of the public who are interested in international issues.

The structure of this annual report is as follows. It starts with a discussion of the advisory reports published by the AIV in 2006 and, where available, the government's responses to them. It then discusses the government's responses to advisory reports published before 2006. This is followed by a discussion of the requests for advice on which the AIV began work in 2006 but which will not result in advisory reports until 2007.

The report subsequently discusses the AIV's external contacts, including its dealings with the government and Parliament. Following this, it describes the task, working methods and evaluation of the AIV and renders account for the funding of the AIV in 2006.

The report concludes with an overview of the composition of the AIV and its permanent committees on European integration (CEI), human rights (CMR), development cooperation (COS) and peace and security (CVV) and a summary of developments relating to the AIV Unit in 2006. The work programme for 2007 is enclosed as an annexe. In 2006, the cabinet discussed the AIV's work programme, together with the work programmes of the other advisory councils, for the first time. It has decided to continue doing so in the future in order to coordinate the work programmes of the advisory councils more effectively. Finally, a list of the advisory reports and advisory letters published by the AIV up to December 2006 is enclosed as an annexe.

The AIV adopted this annual report at its meeting of 2 February 2007.

IN 2006 UITGEBRACHTE ADVIEZEN

Advisory reports published in 2006

THE AIV PUBLISHED THE FOLLOWING SIX ADVISORY REPORTS IN 2006:

- Advisory report no. 47: *'The nuclear non-proliferation regime: the importance of an integrated, multilateral approach'* (January);
- Advisory report no. 48: *'Society and the armed forces'* (April);
- Advisory report no. 49: *'Counterterrorism from an international and European perspective'* (September);
- Advisory report no. 50: *'Private sector development and poverty reduction'* (October);
- Advisory report no. 51: *'The role of NGOs and the private sector in international relations'* (October); and
- Advisory report no. 52: *'Europe: a priority!'* (November).

The government responded to the first two advisory reports in 2006. The present chapter summarises the reports and the available government responses. The full reports and responses can be found on the AIV's website at: www.aiv-advice.nl. The same applies to other relevant information that has appeared since the publication of the reports.

ADVISORY REPORT No. 47: *'The nuclear non-proliferation regime: the importance of an integrated, multilateral approach'*

The proliferation of weapons of mass destruction (WMD) is one of the main threats to international peace and security. It is of the utmost importance that this threat is actively addressed. In this context, the Dutch government asked the AIV in 2005 to produce an advisory report on a strategy for preventing the proliferation of nuclear materials and technology. The AIV adopted this report on 13 January 2006.

The report was prepared by the AIV's Peace and Security Committee (CVV), which consists of A.L. ter Beek (chair), Professor G. van Benthem van den Bergh (vice-chair), Dr A. Bloed, Dr P.P. Everts, Professor F.J.M. Feldbrugge, Lieutenant General G.J. Folmer (retd.), Ms B.T. van Ginkel, Dr P. van Ham, A.P.R. Jacobovits de Szeged, Professor K. Koch, Rear Admiral

IN 2006 HEEFT DE AIV ZES ADVIEZEN UITGEBRACHT.

Dat waren achtereenvolgens:

- Advies nummer 47: *Het nucleaire non-proliferatieregime: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak* (januari);
- Advies nummer 48: *Maatschappij en krijgsmacht* (april);
- Advies nummer 49: *Terrorismebestrijding in mondiaal en Europees perspectief* (september);
- Advies nummer 50: *Private sector ontwikkeling en armoedebestrijding* (oktober);
- Advies nummer 51: *De rol van NGO's en bedrijven in internationale organisaties* (oktober); en
- Advies nummer 52: *Europa een prioriteit!* (november).

Op de eerste twee genoemde adviezen heeft de regering in het verslagjaar gereageerd. Onderstaand zijn de adviezen en de bijbehorende regeringsreacties (voor zover beschikbaar) kort uiteengezet. Zij zijn integraal beschikbaar op de website van de AIV: www.aiv-advies.nl. Dat geldt ook voor andere relevante documentatie die sindsdien over de adviezen is verschenen.

ADVIES NR. 47: *Het nucleaire non-proliferatieregime: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak*

Proliferatie van massavernietigingswapens is één van de belangrijkste dreigingen voor internationale vrede en veiligheid. Het is van groot belang dat deze dreiging actief wordt bestreden. In dit kader vroeg de regering de AIV in 2005 om advies uit te brengen over een strategie tegen de verspreiding van nucleaire middelen. Het non-proliferatieadvies is vastgesteld tijdens de vergadering van de AIV op 13 januari 2006.

Het advies is voorbereid door de Commissie Vrede en Veiligheid (CVV) van de AIV, bestaande uit dhr. A.L. ter Beek (voorzitter), prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh (vice-voorzitter), dr. A. Bloed, dr. Ph.P. Everts, prof. mr. F.J.M. Feldbrugge, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, mw. mr. B.T. van Ginkel, dr. P. van Ham, mr. A.P.R. Jacobovits de Szeged, prof. dr. K. Koch, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, mw. dr. C.M. Megens, lt-gen. b.d. H.W.M. Satter, prof. dr. B.A.G.M. Tromp, gen. b.d. A.K. van der Vlis en drs. E.P. Wellenstein. De commissie werd bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen drs. P.W.J. Wilke namens het ministerie van Buitenlandse Zaken en ltz1. D.M. van Weel namens het ministerie van Defensie. Het

secretariaat werd gevoerd door drs. J.M.D. van Leeuwe met hulp van rijkstrainees dhr. J.D. Kamphuis en de stagiaires mw. S.F. van den Driest en mw. A.S. Narain.

Voor dit advies zijn bezoeken gebracht aan het *International Atomic Energy Agency* (IAEA), de *Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty* (CTBT) *Organisation*, het NAVO-hoofdkwartier en het EU-raadssecretariaat. Daarnaast werden briefings verzorgd door mw. drs. G.Chr. Coppoolse, mr. D.J. Kop, voormalig ambassadeur ir. A.J. Meerburg, voormalig ambassadeur drs. J. Ramaker, drs. P.W.J. Wilke en door de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD).

Het advies biedt een breed overzicht van het nucleaire non-proliferatieregime en gaat in op de actuele toestand daarvan. Het nucleaire non-proliferatieregime wordt gedefinieerd als een integraal stelsel van verdragen, afspraken, gedragspraktijken, organisaties en normen, die samen beogen nucleaire proliferatie te voorkomen of op zijn minst een stuk moeilijker te maken. Het regime en het denken daarover, zijn voortdurend in beweging. Staten trachten daarbij hun nationale belangen en zienswijzen zo goed mogelijk te laten doorklinken.

Begin 2006 concludeerde de raad al dat de verdeeldheid over de werking en de interpretatie van de diverse non-proliferatie-instrumenten duidelijk naar voren was gekomen. Sindsdien heeft Noord-Korea op 9 oktober 2006 een kernproef gehouden en is er nog steeds geen blijvende oplossing voor Iran gevonden, integendeel.

Hierdoor is de geloofwaardigheid van het nucleaire non-proliferatieregime nog meer in het gedrang gekomen, vooral van het Non-Proliferatieverdrag (NPV) dat als de normatieve hoeksteen hiervan geldt. Maar ondanks het sombere beeld dat hieruit oprijst, bestaat hiervoor geen reëel alternatief. De verspreiding van massavernietigingswapens kan alleen in internationaal verband effectief worden bestreden. Nederland moet zich dan ook in internationale fora sterk blijven maken voor een multilaterale aanpak van dit probleem. Ons land heeft geen alternatief voor het opereren binnen de EU, de NAVO en de VN om proliferatie het hoofd te bieden. Gegeven de huidige tegenstellingen, zal de versterking van het non-proliferatieregime voorlopig echter niet

R.M. Lutje Schipholt (retd.), Dr C.M. Megens, Lieutenant General H.W.M. Satter (retd.), Professor B.A.G.M. Tromp, General A.K. van der Vlis (retd.) and E.P. Wellenstein. The civil service liaison officers were P.W.J. Wilke of the Ministry of Foreign Affairs and Lieutenant Commander D.M. van Weel of the Ministry of Defence. The secretariat was headed by J.M.D. van Leeuwe (executive secretary), assisted by J.D. Kamphuis (civil service trainee) and Ms S.F. van den Driest and Ms A.S. Narain (trainees).

In connection with the report, members of the CVV visited the International Atomic Energy Agency (IAEA), the Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty (CTBT) Organisation, NATO headquarters and the EU Council Secretariat. In addition, they were given briefings by Ms G.C. Coppoolse, D.J. Kop, former ambassador A.J. Meerburg, former ambassador J. Ramaker, P.W.J. Wilke, the General Intelligence and Security Service (AIVD) and the Military Intelligence and Security Service (MIVD).

The report provides a broad overview of the nuclear non-proliferation regime and examines its current status. It defines the regime as an integrated system of treaties, commitments, practices, organisations and norms, which together are meant to prevent nuclear proliferation or at least make it a good deal more difficult. The regime and the opinions it arouses are in a constant state of flux, with states endeavouring to ensure that their national interests and views are reflected as well as possible.

At the beginning of 2006, the AIV concluded that conflicting positions concerning the operation and interpretation of the various non-proliferation instruments had come clearly to the fore. North Korea has since carried out a nuclear test, on 9 October 2006. Furthermore, a permanent solution to the problem posed by Iran has not yet been found; quite the reverse, in fact.

As a result, the credibility of the nuclear non-proliferation regime and, in particular, of the Non-Proliferation Treaty (NPT), which is its normative cornerstone, has been even more compromised.

But despite this gloomy picture, there is no real alternative. The proliferation of WMD can be tackled effectively only at international level. The Netherlands must therefore continue to advocate a multilateral approach to this problem in international forums. In tackling proliferation, the Netherlands has no choice but to operate within the framework of the European Union, NATO and the United Nations. Given the current disagreements, however, the only way of strengthening the non-proliferation regime is by taking things one small step at a time. In this context, the AIV concludes its report with twenty-one policy recommendations for the government and one for parliament.

Among other things, the AIV advises the government to adopt an integrated and multilateral approach as the basis for national and international non-proliferation policy. In doing so, however, the government should use the available instruments flexibly, while showing understanding for objections and criticism voiced by countries that do not have nuclear weapons (the 'have not's'). The AIV also advises the government to convey to the United States, on all suitable occasions, that a multilateral approach must continue to form the core of the strategy in order for the international community to achieve success in combating proliferation. This recommendation responds to the observation that the United States makes selective use of the NPT, determining for itself who is good and who is not. This undermines the authority of the NPT.

Another recommendation states that the government should look for multilateral solutions to the proliferation-sensitive parts of the nuclear fuel cycle, for example by establishing an international nuclear fuel bank to encourage countries like Iran to stop enriching uranium on their own. In addition, the AIV urges the government to establish a single contact point for every aspect of Dutch policy on export controls. At present, various ministries share responsibility in this area.

Finally, the AIV advises the House of Representatives to hold regular consultations with the government on its nuclear non-proliferation policy, for example by means of parliamentary letters on issues related to non-proliferation. This would also be consistent with the widely-held view that the potential abuse of

andere dan met kleine stapjes gaan. In dit kader komt de AIV in zijn advies uiteindelijk tot 21 concrete beleidsaanbevelingen aan de regering en één aan het parlement.

De regering wordt, zoals gezegd, onder andere geadviseerd een geïntegreerde en multilaterale aanpak als uitgangspunt voor nationaal en internationaal non-proliferatiebeleid te hanteren. Daarbij moet de regering echter wel flexibel met de beschikbare instrumenten omgaan, met begrip voor de bezwaren en de kritiek van de landen die niet over kernwapens beschikken (de *have not's*). Ook wordt de regering aangeraden om bij alle geschikte gelegenheden de boodschap aan de VS over te brengen dat een internationale aanpak de kern moet blijven van de strategie om succes te boeken bij de bestrijding van proliferatie. Deze aanbeveling volgt in reactie op de constatering dat de VS het multilaterale NPV *à la carte* gebruiken, waarbij zij bepalen wie goed of fout zijn. Dit ondermijnt het gezag van het NPV.

Een andere aanbeveling luidt, dat de regering zich moet inspannen om naar multilaterale oplossingen te zoeken voor de proliferatiegevoelige delen van de nucleaire brandstofcyclus. Gedacht kan worden aan de oprichting van een internationale nucleaire brandstofbank, waardoor landen als Iran worden aangemoedigd niet langer zelf uranium te verrijken. Verder wordt aangedrongen op de instelling van één aanspreekpunt voor het gehele Nederlandse beleid voor exportcontroles. Tot op heden is deze bevoegdheid over verschillende ministeries verdeeld.

Tot slot wordt de Tweede Kamer geadviseerd om, bijvoorbeeld aan de hand van Kamerbrieven over non-proliferatieonderwerpen, regelmatig met de regering over haar non-proliferatiebeleid van gedachten te wisselen. Dit zou ook stroken met de breed gedeelde opvatting dat mogelijk misbruik van massavernietigingswapens, bijvoorbeeld door het internationale terrorisme, tot de grootste dreigingen van deze tijd behoort.

Regeringsreactie

Op 29 augustus stuurde de regering haar reactie op het advies *Het nucleaire non-proliferatieregime* naar de AIV. In de aanbiedingsbrief schrijft de regering dat zij met belangstelling en overwegend instemming heeft kennisgenomen van het AIV-advies. "De regering ziet dit advies als ondersteuning op hoofdlijnen van het huidige non-proliferatiebeleid, als een aanmoediging

om op de ingeslagen weg voort te gaan en als inspiratiebron voor de verdere ontwikkeling van het Nederlandse non-proliferatiebeleid.”

De regering heeft haar reactie op het AIV-advies integraal in een brochure van Buitenlandse Zaken opgenomen onder de titel *Het Nederlandse Non-Proliferatiebeleid* (december 2006). Ook de engelse vertaling zal door de regering in de vorm van een brochure worden uitgegeven en onder haar buitenlandse partners worden verspreid. De reactie bestaat uit twee delen. In deel I geeft de regering een beschrijving en analyse van het stelsel van verdragen, afspraken en normen dat het non-proliferatieregime vormt. De regering concludeert dat het beeld overwegend zorgelijk is. Dit onderstreept de urgentie van het streven om de verspreiding van massavernietigingswapens tegen te gaan.

Deel II van de regeringsreactie gaat in op de aanbevelingen. Daarbij wordt onder meer aandacht besteed aan de bijzondere positie van Nederland, dat als niet-kernwapenstaat voor zijn veiligheid garanties ontleend aan de nucleaire afschrikking van de NAVO. Verder is de regering, net als de AIV, de overtuiging toegevoegd dat een diplomatieke oplossing voor de Iraanse nucleaire crisis de aangewezen weg is. Voor Noord-Korea geldt dat de regeringsreactie vóór de kernproef van 9 oktober 2006 is opgesteld, maar wel werd daarin al geconstateerd dat de situatie op het Koreaanse schiereiland verder was verslechterd door de Noord-Koreaanse raketlanceringen op 5 juli 2006.

Ten aanzien van de nucleaire afspraken tussen India en de Verenigde Staten, die door de AIV als schadelijk voor het non-proliferatiestreven worden beschouwd, is de regering terughoudender. Zij wijst er in haar reactie uit augustus 2006 op, dat nog veel over deze afspraken onbekend is. Inmiddels is het Amerikaanse parlement echter akkoord met een uitzonderingsbepaling voor India en heeft president Bush deze bepaling eind 2006 getekend. Gegeven ook de erkenning van de VS dat de Indiase kernwapenindustrie hoe dan ook van deze afspraken zal profiteren, plaatst dat de Nederlandse regering toch in de bijzondere omstandigheid dat zij als lid van de *Nuclear Suppliers Group* (NSG) gevraagd zal worden hiervoor medeverantwoordelijkheid te nemen. De NSG bestaat uit de belangrijkste exporteerende landen van nucleaire brandstof en technologie. De NSG zal hierover naar verwachting in 2007 een besluit nemen.

WMD, for example by international terrorists, is one of the main threats of the present age.

Government response

On 29 August 2006, the Dutch government sent the AIV its response to the advisory report on nuclear non-proliferation. In the accompanying letter, the government notes that it has studied the report with great interest and that it agrees with the bulk of the recommendations: ‘The government regards this report as providing support for the main thrust of its current policy on non-proliferation, as an encouragement to continue on the same track and as a source of inspiration for the further development of Dutch policy on non-proliferation.’

The government published its full response to the AIV’s report in a booklet issued by the Ministry of Foreign Affairs in December 2006, entitled ‘Dutch Non-Proliferation Policy’. It will also publish an English translation of its response for distribution to its foreign partners. The government’s response falls into two parts. In Part I, the government describes and analyses the system of treaties, commitments and norms that together form the non-proliferation regime. It concludes that the overall picture is for the most part gloomy. This underscores the urgency of efforts to prevent the proliferation of weapons of mass destruction.

Part II of the government’s response examines the AIV’s recommendations. In this context, the government also devotes attention to the special position of the Netherlands, which as a non-nuclear-weapon state relies on NATO’s nuclear deterrent to guarantee its security. The government also shares the AIV’s view that a diplomatic solution is the best way of defusing the nuclear crisis in Iran. With regard to North Korea, it is worth noting that the government drafted its response before the nuclear test of 9 October 2006, but that it points out that the situation on the Korean peninsula had been made worse by North Korea’s launching of missiles on 5 July 2006.

On the subject of the nuclear arrangements between India and the United States, which in the AIV’s view undermine the non-proliferation regime, the government is more reserved. In its

response of August 2006, it notes that very little is known about these arrangements. In the meantime, however, the US Congress has approved an exemption for India, which was signed by President Bush at the end of 2006. Given that the United States has also admitted that India's nuclear arms industry will benefit from these arrangements in some way or another, this places the Dutch government in the peculiar position of being asked, as a member of the Nuclear Suppliers Group (NSG), to share responsibility for this situation. The NSG consists of the main exporters of nuclear fuel and technology. It is expected to adopt a decision on this matter in 2007.

With regard to the final recommendation, that the House of Representatives should hold regular consultations with the government on its nuclear non-proliferation policy, the government declares that it is entirely willing to cooperate in this regard and independently suggests the Dutch position in the NSG on the nuclear arrangements between the United States and India as a suitable topic for consultation.

ADVISORY REPORT No. 48: *'Society and the armed forces'*

On 30 January 2006, the Dutch government asked the AIV for an advisory report on the relationship between society and the armed forces. It also asked the AIV to publish the report no later than April 2006 to enable the Minister of Defence to incorporate it into the update of the 2003 Budget Day Letter. The AIV ultimately adopted this report on 7 April 2006.

The report was prepared by the AIV's Peace and Security Committee (CVV), which consists of A.L. ter Beek (chair), Professor G. van Benthem van den Bergh (vice-chair), Dr A. Bloed, Dr P.P. Everts, Professor F.J.M. Feldbrugge, Lieutenant General G.J. Folmer (retd.), Ms B.T. van Ginkel, J.S.L. Gualtherie van Weezel, Dr P. van Ham, Professor K. Koch, Rear Admiral R.M. Lutje Schipholt (retd.), Dr C.M. Megens, J. Ramaker, Lieutenant General H.W.M. Satter (retd.), Professor B.A.G.M. Tromp, General A.K. van der Vlis (retd.) and E.P. Wellenstein. The civil service liaison officers were J.L. Sandee of the Ministry of Foreign Affairs and B.W. Bargerbos of the Ministry of Defence. The secretariat was headed by J.M.D. van Leeuwe (executive secretary), assisted by Ms S. Looijenga (trainee).

Ten aanzien van de laatste aanbeveling, gericht aan de Tweede Kamer, om regelmatig met de regering over haar (nucleaire) non-proliferatiebeleid van gedachten te wisselen, verklaart de regering zichzelf hiervoor ten volle bereid. De regering komt in dit kader zelf met het voorbeeld van de Nederlandse opstelling in de NSG over de nucleaire afspraken tussen de VS en India.

ADVIES NR. 48: *Maatschappij en krijgsmacht*

Op 30 januari 2006 heeft de regering de AIV advies gevraagd over de relatie tussen de maatschappij en de krijgsmacht. De AIV is daarbij verzocht het advies niet later dan in april 2006 uit te brengen, opdat de minister van Defensie dit bij de actualisering van de Prinsjesdagbrief-2003 kon betrekken. Uiteindelijk is het advies vastgesteld tijdens de vergadering van de AIV op 7 april 2006.

Het advies is voorbereid door de Commissie Vrede en Veiligheid (CVV) van de AIV bestaande uit dhr. A.L. ter Beek (voorzitter), prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh (vice-voorzitter), dr. A. Bloed, dr. Ph.P. Everts, prof. mr. F.J.M. Feldbrugge, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, mw. mr. B.T. van Ginkel, mr. J.S.L. Gualtherie van Weezel, dr. P. van Ham, prof. dr. K. Koch, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, mw. dr. C.M. Megens, drs. J. Ramaker, lt-gen. b.d. H.W.M. Satter, prof. dr. B.A.G.M. Tromp, gen. b.d. A.K. van der Vlis en drs. E.P. Wellenstein. De commissie werd voor dit advies bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen mr. drs. J.L. Sandee namens het ministerie van Buitenlandse Zaken en drs. B.W. Bargerbos namens het ministerie van Defensie. Het secretariaat werd gevoerd door drs. J.M.D. van Leeuwe met hulp van stagiaire mw. S. Looijenga.

Ook de andere permanente commissies van de AIV – de Commissie Europese Integratie (CEI), de Commissie Mensenrechten (CMR) en de Commissie Ontwikkelingssamenwerking (COS) – zijn bij het opstellen van dit advies betrokken geweest. Daarnaast zijn briefings verzorgd door dr. J. van der Meulen, dr. R.M.W. van Gelooven en drs. J. Schoeman.

Het maatschappelijk draagvlak voor de krijgsmacht wordt in dit advies gedefinieerd als de opvatting bij (een meerderheid van) de Nederlandse samenleving dat de krijgsmacht nodig, dan wel onmisbaar is. In dit advies wordt voor het draagvlak voor de krijgsmacht een driedeling gemaakt tussen:

1. het algemene draagvlak voor de krijgsmacht, zijn noodzaak en wenselijkheid;
2. het draagvlak voor de diverse taken van de krijgsmacht, zoals landsverdediging en bijdragen aan internationale vrede en veiligheid; en
3. het draagvlak voor specifieke militaire operaties. Bij deze categorie kan verder onderscheid worden gemaakt tussen de mate van steun voor, tijdens en na een operatie die ten gevolge van ontwikkelingen kan variëren.

Uit onderzoek blijkt dat het draagvlak voor de eerste twee categorieën ruim aanwezig is. Het probleem zit vooral in de derde categorie van steun voor specifieke operaties. Daarvoor blijkt draagvlak namelijk niet bij voorbaat verzekerd. De AIV gaat in dit advies dan ook vooral in op de vraag, welke factoren de steun in de samenleving voor specifieke operaties van de krijgsmacht bepalen en hoe deze steun in positieve zin kan worden beïnvloed.

De AIV concludeert dat vijf politieke en sociale factoren de voornaamste verklaring vormen voor steun aan de internationale inzet van militairen te weten:

1. *legitimiteit*: de mate waarin politieke handelingen van gezagsdragers door burgers als gerechtvaardigd en juist worden ervaren;
2. *belangen en waarden*: de doelstellingen die met het militaire optreden worden beoogd;
3. *succes*: het verwachte of bereikte resultaat van een militaire operatie;
4. *leiderschap*: als deel van de kwaliteit van het besluitvormingsproces om aan te tonen waarom militaire inzet nodig is; en
5. *kosten*: vooral het risico op slachtoffers oefent een negatieve invloed uit op de steun aan militaire operaties.

Het negatieve effect van mogelijke slachtoffers moet volgens de AIV echter niet worden overschat. Het effect ervan kan bijvoorbeeld worden gecompenseerd als de andere vier factoren als positief worden ervaren. Volgens de AIV bestaat onder de bevolking in beginsel begrip voor militaire inzet onder risicovolle omstandigheden. Voor het bestaan van een zogenaamd *bodybagsyndroom* is geen wetenschappelijk bewijs.

Mede naar aanleiding van de missie naar Uruzgan – waarmee

The other permanent committees of the AIV, namely the European Integration Committee (CEI), the Human Rights Committee (CMR) and the Development Cooperation Committee (COS), were also involved in preparing this report. Briefings were given by Dr J. van der Meulen, Dr R.M.W. van Gelooven and J. Schoeman.

The report defines public support for the armed forces as the view of the Dutch population (or a majority of the Dutch population) that the armed forces are necessary or even indispensable. It divides public support for the armed forces into three categories:

1. Public support for the armed forces in general, i.e. the necessity and desirability of having armed forces.
2. Public support for the various tasks of the armed forces such as national defence and contributions to international peace and security.
3. Public support for specific military operations. A further distinction can be made in this category between the degree of support before, during and after operations, which may vary due to developments.

Research indicates that there is ample public support in the first two categories. The problem is mainly in the third category relating to support for specific operations, where public support is not always guaranteed in advance. In this report, the AIV therefore deals primarily with the question of what factors determine public support for specific operations of the armed forces and how such support can be mobilised.

The AIV concludes that the following five political and social factors are key to explaining the level of public support for the international deployment of the armed forces:

1. *legitimacy*: the extent to which the public perceives the political acts of those in authority as being justified and correct;
2. *interests and values*: the objectives to be achieved by the military operation;
3. *success*: the result or expected result of a military operation;
4. *leadership*: the display of convincing political leadership in the course of the decision-making process, especially in clearly demonstrating why military action is necessary; and

5. *costs*: the risk of casualties, in particular, can undermine public support for military operations.

The AIV believes that the negative effect of possible casualties should not be overestimated. Its effect may, for example, be offset if the other four factors are perceived as positive. The AIV believes that the public can in principle understand the need for military deployment in high-risk situations. The research does not provide any evidence of the existence of a 'body-bag syndrome'.

The case of the mission to Uruzgan – which was approved by a large majority of the House of Representatives in a vote on 2 February 2006 at a time when a majority of the public was not in favour of such action – is one of the factors that leads the AIV to conclude that although public support for a political decision to embark on a mission is admittedly not essential, it is certainly desirable (particularly for high-risk operations). Governments have a certain amount of leeway in this area, but it is nevertheless limited. Public opinion cannot be ignored indefinitely without paying a political price.

The AIV therefore advises the government to make every effort to mobilise the greatest possible public support for each military operation. To this end, the government must clearly and openly express its views on the five factors mentioned above – legitimacy, interests and values, success, leadership and costs – in relation to its decisions on military operations.

The report received a great deal of attention in the media.

Government response

The Dutch government issued its response to the advisory report 'Society and the armed forces' on 23 August 2006. In their response, the Minister of Defence and the Minister of Foreign Affairs noted that, in accordance with the intention expressed in the request for advice, the report had been incorporated into the letter updating the 2003 Budget Day Letter ('New balance, new developments'), which the government sent to the House of Representatives on 2 June 2006.

een grote Kamermeerderheid op 2 februari 2006 instemde, maar waarvoor op dat moment onder de bevolking geen meerderheid was – stelt de AIV dat maatschappelijk draagvlak voor het politieke besluit tot een missie weliswaar niet noodzakelijk is, maar dat dit voor (risicovolle) operaties wel degelijk gewenst is. Regeringen beschikken op dit terrein over een redelijke speelruimte, maar dat neemt niet weg dat deze is begrensd. De openbare mening kan niet duurzaam en alleen tegen een politieke prijs worden veronachtzaamd.

De AIV adviseert de regering dan ook om steeds actief te streven naar een zo groot mogelijk maatschappelijk draagvlak voor elke militaire operatie. Daartoe moet de regering zich ten aanzien van bovenstaande vijf factoren – legitimiteit, belangen en waarden, succes, leiderschap en kosten – duidelijk en onomwonden blijven uitspreken bij haar besluiten over militaire operaties.

Dit advies mocht zich verheugen in een grote belangstelling van de media.

Regeringsreactie

De regeringsreactie op het advies *Maatschappij en krijgsmacht* volgde op 23 augustus. In zijn reactie liet de minister van Defensie mede namens de minister van Buitenlandse Zaken weten, dat het advies overeenkomstig het voornemen in de adviesaanvraag was betrokken bij de brief *Nieuw evenwicht, nieuwe ontwikkelingen*, die de regering op 2 juni 2006 naar de Kamer heeft gestuurd en waarin de Prinsjesdagbrief uit 2003 is geactualiseerd.

De regering nam in haar reactie de drie niveaus van draagvlak – het algemene draagvlak voor de krijgsmacht, het draagvlak voor de diverse taken van de krijgsmacht en het draagvlak voor specifieke militaire operaties – over. In zijn advies concentreerde de AIV zich op het derde niveau van draagvlak. Ten aanzien van dit niveau onderschrijft de regering het belang dat de AIV hecht aan een zo sterk mogelijk maatschappelijk draagvlak voor militaire operaties. Het onderscheid dat de AIV maakt tussen de verschillende factoren waar dit draagvlak van afhankelijk is – legitimiteit, belangen en waarden, succes, kosten (waaronder vooral het risico op slachtoffers) en leiderschap – acht de regering hierbij behulpzaam. De regering is overigens van

mening dat deze factoren in voldoende mate in het Toetsingskader-2001 terugkomen en vindt aanpassing daarvan dus niet nodig.

De regering is het verder eens met de constatering van de AIV dat de slachtoffertolerantie vooral een functie van de andere vier factoren is. Op de politiek rust de verantwoordelijkheid uiterst zorgvuldig om te gaan met de uitzending van militairen, zo schrijft de minister. Politici moeten de risico's die zij lopen steeds van geval tot geval afwegen tegen de belangen en de waarden die in het geding zijn en de haalbaarheid van de missie. "Wanneer zij een besluit tot deelneming aan een crisis-beheersingsoperatie hebben genomen, dienen zij publieke steun te verwerven voor deze operatie", zo luidt een passage uit de reactie.

De opmerking van de AIV dat misstanden binnen de krijgsmacht het imago van de defensieorganisatie geen goed doen, wordt door de regering onderstreept. De minister zegt hierover dat van militairen juist wordt verlangd dat zij met hun gedrag een voorbeeld stellen. "Defensie zal dan ook krachtig tegen misstanden binnen de krijgsmacht blijven optreden."

Tot slot wordt in de reactie gesteld dat het advies van de AIV voor Defensie aanleiding vormt op korte termijn een symposium te organiseren over de positie van de krijgsmacht in de maatschappij. De AIV is gaarne bereid daaraan ondersteuning te verlenen.

ADVIES NR. 49: *Terrorismebestrijding in mondiaal en Europees perspectief*

Op 15 juli 2005 heeft de regering de AIV gevraagd een oordeel te geven over terrorismebestrijding in internationaal en Europees perspectief. Gelet op de breedte van de adviesaanvraag en de complexiteit van de materie, achtte de AIV advisering op korte termijn niet mogelijk en heeft hij besloten eerst een briefadvies uit te brengen waarin ingegaan werd op (de handhaving van) het folterverbod (Briefadvies nummer 11, december 2005). De reactie op dit briefadvies is op 23 februari 2006 ontvangen en wordt beschreven in dit jaarverslag in het hoofdstuk *Reacties op eerdere adviezen*.

In de oorspronkelijke adviesaanvraag verzoekt de regering de

In its response, the government embraces the division of public support into three categories: public support for the armed forces in general, public support for the various tasks of the armed forces and public support for specific military operations. The AIV's report focuses on the third category. In this context, the government agrees with the AIV regarding the importance of securing the strongest possible public support for military operations. It describes the distinction the AIV makes between the different factors on which this support depends – legitimacy, interests and values, success, costs (including, in particular, the risk of casualties) and leadership – as helpful. Incidentally, the government believes that these factors are adequately represented in the 2001 Frame of Reference for decision-making on the deployment of military units abroad and that it therefore does not need to be amended.

The government also concurs with the AIV's observation that casualty tolerance is primarily a function of the other four factors. It is the responsibility of political leaders to take a cautious approach to deploying troops. In each case, politicians must weigh the risks to servicemen and women against the interests and values at stake and the viability of the mission. 'Once they decide to participate in a crisis management operation, they will need to generate public support for the mission,' according to the government's response.

The government endorses the AIV's observation that abuses within the armed forces have damaged the image of the defence organisation. On this issue, the Minister of Defence states that service personnel are expected to set a good example by their conduct. 'The Ministry of Defence will therefore continue taking firm action to quell such abuses.'

Finally, the government notes that in response to the advisory report the Ministry of Defence is organising a symposium on the position of the armed forces in society in the near future. The AIV would gladly lend its assistance to this symposium.

ADVISORY REPORT No. 49: *'Counterterrorism from an international and European perspective'*

On 15 July 2005, the Dutch government asked the AIV to

evaluate counterterrorism from an international and European perspective. Given the scope of the request and the complexity of the subject matter, the AIV concluded that it would not be possible to produce an advisory report as quickly as the government wanted and decided to first publish an interim report on the prohibition of torture and its enforcement (advisory letter no. 11 of December 2005). The AIV received the government's response to this letter on 23 February 2006. This response is summarised in the present annual report in the chapter 'Government responses to previous advisory reports'.

In the original request for advice, the government asked the AIV to look ahead at the agenda for the coming years, as outlined in the High-Level Panel's report to the UN Secretary-General, focusing particularly on the ways in which international measures impact on the national approach and vice versa. In addition, the government sought advice on how human rights and the rule of law can best be safeguarded in the struggle against terrorism and was especially interested in whether the AIV believes there is any justification for restricting human rights and international humanitarian law and, if so, to what degree and in what circumstances.

The AIV established a joint committee to prepare this report. Its members were Professor T.C. van Boven (chair), Professor P.R. Baehr (CMR member until 31 December 2005), R. Herrmann, F. Kuitenbrouwer and Ms H.M. Verrijn Stuart of the Human Rights Committee (CMR); Lt. Gen. G.J. Folmer (retd.) (vice-chair), Dr P.P. Everts, Professor F.J.M. Feldbrugge, Ms B.T. van Ginkel (corresponding member), Lt. Gen. H.W.M. Satter (retd.) and Professor B.A.G.M. Tromp of the Peace and Security Committee (CVV); Professor M.G.W. den Boer of the European Integration Committee (CEI); and Professor B. de Gaay Fortman of the Development Cooperation Committee (COS). The civil service liaison officers were J.F. Gerzon, F.H. Olthof and A.P. van Wiggen of the Ministry of Foreign Affairs' Political Affairs Department. The committee was assisted by P.J.A.M. Peters and T.D.J. Oostenbrink (executive secretaries), H.J.W.B. Lathouwers (civil service trainee) and Ms S.F. van den Driest, Ms S. Looijenga and B. Groothuis (trainees). The AIV adopted this report on 5 September 2006.

AIV vooruit te kijken naar de agenda voor de komende jaren, zoals die onder andere is geschetst door het *high-level panel* in zijn rapport aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties (SGVN), met bijzondere aandacht voor de vraag hoe het internationale terrein invloed uitoefent op het nationale terrein en vice versa. Voorts verzoekt de regering de AIV om advies over de vraag hoe mensenrechten en de beginselen van de rechtsstaat optimaal kunnen worden gewaarborgd in de strijd tegen het terrorisme, waarbij de regering in het bijzonder geïnteresseerd is in de vraag of naar het oordeel van de AIV beperkingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht gerechtvaardigd zijn en zo ja, in welke mate en in welke gevallen.

De AIV heeft een gecombineerde commissie ingesteld om de advisering voor te bereiden. Deze commissie bestond uit: prof. mr. Th.C. van Boven (CMR, voorzitter), lt-gen. b.d. G.J. Folmer (CVV, vice-voorzitter) en de leden prof. dr. P.R. Baehr (tot 1 januari 2006 lid van de CMR), mw. prof. dr. M.G.W. den Boer (CEI), dr. Ph.P. Everts (CVV), prof. mr. F.J.M. Feldbrugge (CVV), prof. dr. mr. B. de Gaay Fortman (COS), mw. mr. B.T. van Ginkel (CVV) (corresponderend lid), mr. R. Herrmann (CMR), mr. F. Kuitenbrouwer (CMR), lt-gen. b.d. H.W.M. Satter (CVV), prof. dr. B.A.G.M. Tromp (CVV) en mw. mr. H.M. Verrijn Stuart (CMR). Als ambtelijke contactpersonen zijn opgetreden drs. J.F. Gerzon, drs. F.H. Olthof en mr. A.P. van Wiggen (ministerie van Buitenlandse Zaken, DPZ). De commissie is in dit adviestraject ondersteund door mr. P.J.A.M. Peters en drs. T.D.J. Oostenbrink (secretarissen), mr. H.J.W.B. Lathouwers MA, LL.M. (trainee) en mw. S.F. van den Driest, mw. S. Looijenga en dhr. B. Groothuis (stagiair(e)s). Het advies is vastgesteld op 5 september 2006.

In zijn advisering stelt de AIV voorop dat de waarborging van de beginselen van de rechtsstaat en van de rechten en de veiligheid van personen een onlosmakelijk geheel vormen. In elk optreden tegen terrorisme moet al het mogelijke worden gedaan om te voorkomen dat er slachtoffers vallen en dat de maatschappij wordt ontwricht. Terrorisme is een rechtstreekse aanval op de mensenrechten en vooral het recht op leven. De staat is verplicht het recht op leven te beschermen. Terzelfder tijd moeten maatregelen tegen terrorisme verenigbaar zijn met de beginselen van de rechtsstaat en met de verplichtingen die staten op zich genomen hebben krachtens het internationale

recht, in het bijzonder de internationale mensenrechten.

Om goed te kunnen oordelen over anti-terrorismebeleid in internationaal perspectief, besteedt de AIV ook aandacht aan de voedingsbodem van terrorisme en aan de kwestie van een sluitende juridische definitie van terrorisme.

Ten aanzien van het eerste identificeert de AIV een vijftal relevante factoren: (i) *instabiele c.q. falende staten* die veelal een faciliterende omgeving bieden voor internationale criminaliteit en terrorisme; (ii) al dan niet gerechtvaardigde gevoelens van *marginalisering* op wereldwijd niveau en binnen landen, gepaard gaand met politiek en sociaal-economisch isolement en leidend tot frustratie en ontvankelijkheid voor radicalisering; (iii) *conflicten* van nationalistische, etnische, religieuze en tribale aard, veelal leidend tot gewelddadige acties, ook in de vorm van daden van terrorisme; (iv) de *cultuurhistorische* context, zich onder meer uitend in een vijandbeeld tegenover westerse opvattingen en belangen (zogenoeten occidentalisme) en tegelijkertijd versterkt door huidige concrete misvattingen en gebreken van het antiterrorismebeleid (met name foltering, Guantanamo Bay, buitenproportioneel geweld, gelijkschakeling van jihad met terrorisme); (v) specifiek binnen West-Europa, veelal *falende integratie* van migrantengemeenschappen, in het bijzonder minderheden met een islamitische achtergrond, gepaard gaand met sociaal-economische en politieke discriminatie en leidend tot uitzichtloosheid, frustratie en opstandigheid.

Al vele jaren wordt – moeizaam – onderhandeld over een alomvattend verdrag tegen terrorisme. De AIV constateert dat overeenstemming over een internationale juridische definitie van het begrip terrorisme helaas nog ver weg lijkt. Hoewel een dergelijk verdrag naar het oordeel van de AIV een nuttige bijdrage kan leveren aan de omvorming van de thans gefragmenteerde benadering naar een meer coherente strategie, mogen de afwezigheid van een dergelijk verdrag en van een eenduidige definitie geen rem zijn op het antiterrorismebeleid. Voor beleidsdoeleinden leent de omschrijving, die de VN-Veilighedsraad heeft opgenomen in zijn unaniem aanvaarde resolutie 1566 van 8 oktober 2004, zich goed. Toch constateert de AIV ook dat de Veiligheidsraad verstrekkende maatregelen heeft genomen ter bestrijding van terrorisme. Hiermee heeft de Veiligheidsraad zich als het ware wetgevende en rechtsprekende

In its advisory report, the AIV starts from the premise that the aims of safeguarding the rule of law and upholding the rights and safety of individuals are inseparable. In each step taken against terrorism, the authorities must do everything in their power to ensure that there are no casualties and that society is not disrupted. Terrorism constitutes a direct attack on human rights, in particular the right to life, which the state is duty bound to protect. At the same time, counterterrorism measures must be compatible with the rule of law and the obligations undertaken by states in accordance with international law, especially international human rights instruments.

In order to effectively evaluate counterterrorism policy from an international perspective, the AIV also devotes attention to the roots of terrorism and the need for a clear legal definition of terrorism.

As to the roots of terrorism, the AIV identifies five relevant factors: (i) *unstable or failing states*, which generally provide a facilitative environment for international crime and terrorism; (ii) justified or unjustified feelings of *marginalisation* at international and domestic level, combined with political and social and/or economic isolation and leading to frustration and susceptibility to radicalisation; (iii) *conflicts* of a nationalist, ethnic, religious or tribal nature that often give rise to violent action, including terrorist acts; (iv) the *cultural and historical context*, which manifests itself in several ways, including hostility towards Western ideas and interests ('Occidentalism'), and which is simultaneously reinforced by existing misconceptions and flaws in counterterrorism policy (especially torture, Guantánamo Bay, disproportionate force and the practice of equating jihad with terrorism); and (v) specifically within Western Europe, a general *failure to integrate* immigrant communities, in particular Islamic minorities, combined with social, economic and political discrimination which can lead to hopelessness, frustration and anti-social behaviour.

The negotiations on a comprehensive UN convention against terrorism have been proceeding slowly and with difficulty for many years. The AIV is forced to conclude that agreement on an international legal definition of terrorism is unfortunately still a

long way off. Although such a convention would, in the AIV's opinion, help to transform the current fragmented approach into a more coherent strategy, the lack of such a convention and a universal definition should not impede counterterrorism policy. For policy purposes, the definition that appears in Security Council resolution 1566 of 8 October 2004, which was adopted unanimously, is perfectly adequate. However, the AIV also notes that the Security Council has adopted far-reaching measures to combat terrorism and that, in doing so, it has effectively appropriated legislative and judicial powers. The AIV does not dispute the legality of this exercise of powers, although it does believe that the Security Council should increase the legitimacy of its actions by accounting for them in a more substantive manner and by aiming for compatibility with substantive human rights norms.

The AIV supports the view that every counterterrorism strategy should include repressive measures focusing on immediate and serious threats as well as preventive measures aimed at eliminating or reducing the conditions that contribute to the emergence of terrorist movements. Bearing this in mind, the AIV advises the government to contribute actively – both independently and, in particular, multilaterally – to these preventive measures. The same applies to the European Union.

In order to adopt effective measures against the dangers and threats posed by terrorism, it is important to keep making realistic assessments of these dangers and threats based on all the available information. This implies a need for periodic evaluations of the international counterterrorism arsenal and, consequently, the possible modification of this arsenal in accordance with rising and falling threat levels. It is therefore important to give a high priority to monitoring compliance with norms and necessary policy measures aimed at combating terrorism. In addition, the AIV emphasises the need to ensure, by fostering transparency and conducting periodic evaluations, that counterterrorism powers are not used for other purposes and do not remain in force after a specific threat has passed.

The AIV believes that a number of specific counterterrorism mechanisms developed within the EU framework should be

bevoegdheden toegeëigend. De AIV betwist niet de legaliteit van deze bevoegdheidsuitoefening, maar meent wel dat de Veiligheidsraad de legitimiteit van zijn activiteiten dient te vergroten door zich meer inhoudelijk te verantwoorden en aansluiting te zoeken bij inhoudelijke mensenrechtennormen.

De AIV onderschrijft de opvatting dat elke strategie ter bestrijding van terrorisme componenten moet bevatten die gericht zijn tegen onmiddellijke en acute dreigingen en gevaren en dus repressief van aard zijn, maar tevens preventieve componenten moet inhouden gericht op het wegnemen c.q. het verminderen van voedingsbodems die aanleiding geven tot het ontstaan van terroristische bewegingen. De AIV beveelt in dit verband onder meer aan dat Nederland op eigen kracht, maar vooral ook in multilateraal kader, actief bijdraagt aan deze preventieve componenten. Datzelfde geldt voor de EU.

Voor het treffen van effectieve maatregelen tegen de gevaren en dreigingen van terrorisme is het van groot belang dat steeds een reële inschatting wordt gemaakt, op basis van alle beschikbare informatie, van deze gevaren en dreigingen. Dit impliceert de noodzaak van een periodieke evaluatie van het internationale instrumentarium dat tegen terrorisme moet worden aangewend en dientengevolge een mogelijke aanpassing van dit instrumentarium al naar gelang een toename of afname van het dreigingsgevaar. Versterking van toezicht op de naleving van normen en van voorgeschreven beleidsmaatregelen gericht op de bestrijding van terrorisme verdient daarom hoge prioriteit. Verder benadrukt de AIV dat door het betrachten van transparantie en het verrichten van periodieke evaluaties moet worden voorkomen dat specifieke bevoegdheden, die in het leven zijn geroepen voor terrorismebestrijding, worden ingezet voor andere doeleinden of van kracht blijven na het wegvallen van dreiging.

De AIV is van mening dat een aantal mechanismen ter bestrijding van terrorisme, dat in het kader van de EU is ontwikkeld, moet worden beschouwd als een versterking van het internationale instrumentarium. Een aantal daarvan, zoals het Europese Arrestatie Bevel ter versnelde overdracht van verdachte personen en het financieel sanctieregime voor personen en organisaties die in verband worden gebracht met terroristische activiteiten, kan echter in de praktijk de toets van respect voor

fundamentele rechtsbeginselen niet volledig doorstaan. Daarom bepleit de AIV dat, als pendant van dit Arrestatiebevel, versnelde vaststelling plaats heeft van het beoogde Kaderbesluit inzake bepaalde procedurele rechten in strafzaken, houdende essentiële mensenrechtelijke normen van strafrechtspleging waaraan lidstaten moeten voldoen. Ook bepleit de AIV dat terzake van financiële sancties personen het recht niet mag worden onthouden om besluiten tot plaatsing op een financiële sanctielijst bij een rechterlijke instantie inhoudelijk aan te vechten. Voorts bepleit de AIV dat waar de bescherming van persoonsgegevens in het geding is, effectieve toetsing plaats heeft aan de hand van de criteria van noodzakelijkheid en proportionaliteit.

In de adviesaanvraag is specifiek de vraag aan de orde gesteld in hoeverre de rechten van de mens kunnen worden beperkt bij het bestrijden van terrorisme. Het antwoord ligt in de geldende normen en jurisprudentie besloten. De nadruk ligt daarbij op de beginselen van noodzaak en proportionaliteit. Het bestaande stelsel van de rechten van de mens biedt afdoende mogelijkheden deze rechten te beperken of – bij noodtoestand – nog verder reikende tijdsgebonden maatregelen te nemen. De AIV onderschrijft dat hiervan terughoudend gebruik moet worden gemaakt, wil men niet het stelsel ondergraven, en dat strikt moet worden voldaan aan de eisen van nationale en internationale controle. De AIV herinnert er aan dat bepaalde rechten een absoluut karakter hebben waarop onder geen omstandigheden inbreuk mag worden gemaakt, zoals het recht om niet gefolterd te worden of te worden onderworpen aan wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. De AIV concludeert dat in de strijd tegen terrorisme het internationale mensenrechtenacquis moet worden versterkt, vooral door middel van twee benaderingswijzen. Enerzijds door bevordering van wederzijdse afstemming van mensenrechteninstrumenten en antiterrorismeinstrumenten. Anderzijds door intensivering van de toezichthoudende taak van bestaande (semi-)rechterlijke, toezichthoudende en adviserende organen op het gebied van de rechten van de mens. De AIV beveelt de regering aan deze benaderingswijzen krachtig met politieke en materiële middelen te steunen.

Samenvattend concludeert de AIV dat terrorisme nooit is goed te praten en moet worden bestreden. Deze bestrijding dient

regarded as strengthening the counterterrorism arsenal. However, some of them, such as the European Arrest Warrant (EAW), which is meant to accelerate the transfer of suspects, and the financial sanctions aimed at persons and organisations linked to terrorist activities, do not fully respect certain fundamental legal principles in practice. The AIV therefore argues that the envisaged Framework Decision on certain procedural rights in criminal proceedings, which sets out essential human rights norms in the field of criminal procedure that all member states must observe, should be adopted as soon as possible as a counterweight to the EAW. On the issue of financial sanctions, the AIV argues that persons should not be denied the right to challenge in court a decision to place them on a sanctions list. In addition, it argues that, where the protection of personal data is at issue, counterterrorism measures should be examined for compatibility with the criteria of necessity and proportionality.

In its request for advice, the government specifically asks to what extent human rights can be restricted in the fight against terrorism. The answer to this question lies in the prevailing norms and case law, which both underscore the principles of necessity and proportionality. The existing human rights system provides sufficient options for restricting these rights or taking even more far-reaching temporary measures in times of emergency. The AIV emphasises the need to exercise restraint in this regard, in order to ensure that the system is not undermined, and to strictly comply with the requirements of national and international control. It reiterates that certain rights (e.g. the right not to be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment) are absolute and, as such, cannot be violated under any circumstances. The AIV concludes that, in the fight against terrorism, the entire corpus of international human rights law should be strengthened chiefly by means of two approaches: by promoting the coordination of human rights instruments and counterterrorism instruments and by intensifying the monitoring tasks of the existing judicial, semi-judicial, supervisory and advisory organs in the field of human rights. The AIV advises the government to provide strong political and material support to strengthen these approaches.

In summary, the AIV concludes that terrorism is never justifiable and that it must be fought. However, this fight should always be compatible with the rule of law and the principles of international law, in general, and human rights, refugee law and humanitarian law, in particular.

The publication of the advisory report generated a number of articles in national newspapers, and the chair of the committee, Professor Van Boven, gave a number of interviews. At the time that it was finalising this annual report, the AIV had not yet received the government's response to the advisory report. In 2006, the government also took the initiative of establishing an international committee of experts to examine developments in the field of counterterrorism and international humanitarian law in greater depth. In January 2007, an English translation of the AIV's advisory report will be sent to all fifty of the committee's members.

ADVISORY REPORT No. 50: *'Private sector development and poverty reduction'*

In June 2005, the Minister for Development Cooperation asked the AIV to produce an advisory report on the contribution of private sector development (PSD) to poverty reduction, with an emphasis on the scope for governments to promote private sector development in a way that contributes to pro-poor growth. The key issue is how the private sector can be influenced, through the creation of an appropriate business climate and other measures, such that the economic growth it generates directly benefits poverty reduction.

In order to prepare this advisory report, the AIV set up a committee consisting of members of the Development Cooperation Committee (COS), under the chairmanship of Professor L.B.M. Mennes. The other members were Dr L. Schulpen (vice-chair), Dr B.S.M. Berendsen, Professor B. de Gaay Fortman, H. Kruijssen, F.D. van Loon, G.H.O. van Maanen and A. van der Velden. The civil service liaison officer was J.C.J. Vlaar. The secretariat was headed by Ms W.A. van Aardenne (executive secretary), assisted by Ms E.G. Boschker, Ms M. Kersten and Ms E.H. van der Bijl (trainees). The committee consulted people from various international institutions,

echter altijd te blijven voldoen aan de door onszelf geschapen rechtsstaat en de beginselen van het internationale recht in het algemeen en de rechten van de mens, het vluchtelingenrecht en het humanitaire recht in het bijzonder.

De publicatie van het advies heeft een aantal artikelen in landelijke dagbladen opgeleverd en de voorzitter van de commissie, prof. mr. Th.C. van Boven, heeft een aantal interviews gegeven. Ten tijde van het afsluiten van dit jaarverslag was de reactie van de regering op het advies nog niet ontvangen. De regering heeft in 2006 ook het initiatief genomen een internationale commissie van deskundigen in te stellen om de ontwikkelingen op het terrein van terrorismebestrijding en internationaal (humanitair) recht nader te onderzoeken. Het advies van de AIV zal in januari 2007 (in het Engels) aan alle vijftig geselecteerde deskundigen worden toegezonden.

ADVIES NR. 50: *Private sector ontwikkeling en armoedebestrijding*

In juni 2005 heeft de minister voor Ontwikkelingssamenwerking de AIV gevraagd advies uit te brengen over de bijdrage van de ontwikkeling van de private sector (in het Engels: *Private Sector Development*: PSD) aan de armoedebestrijding. Met name ging het daarbij om de mogelijkheden die overheden hebben om de private sector te stimuleren op een manier die bijdraagt aan *pro-poor* economische ontwikkeling. Het gaat dus vooral om de vraag op welke wijze de private sector via het creëren van een geschikt ondernemingsklimaat en andere maatregelen zo kan worden beïnvloed, dat de economische groei die er uit voortkomt, zoveel mogelijk direct ten goede komt aan het verminderen van armoede.

De AIV heeft ter voorbereiding van dit advies een commissie samengesteld uit de Commissie Ontwikkelingssamenwerking onder voorzitterschap van prof. dr. L.B.M. Mennes. In de commissie namen de volgende leden deel: dr. L. Schulpen (vicevoorzitter), dr. B. Berendsen, prof. dr. mr. B. de Gaay Fortman, drs. H. Kruijssen, drs. F.D. van Loon, mr. G.H.O. van Maanen, ir. A. van der Velden. Als ambtelijke contactpersoon trad op ir. J.C.J. Vlaar. Het secretariaat werd gevoerd door mw. mr. W.A. van Aardenne, bijgestaan door de stagiaires mw. E.G. Boschker, mw. M. Kersten en mw. E.H. van der Bijl. Voor dit advies zijn personen geraadpleegd van diverse internationale instellingen, het bedrijfsleven, beheerders van OS-bedrijfsleveninstrumenten

en vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers. Het advies is vastgesteld tijdens de vergadering van de AIV op 13 oktober 2006.

De AIV komt tot twee hoofdconclusies. In de eerste plaats constateert de AIV op het terrein van de bevordering van de private sector een gebrek aan voldoende strategische visie en sturingsmogelijkheden binnen het Nederlandse ontwikkelingsbeleid. Juist daarom pleit de AIV voor een fundamentele (her)formulering van een integraal PSD-beleid. Daarin moeten keuzes worden gemaakt, prioriteiten worden gesteld en doelen worden geformuleerd. Met bijvoorbeeld een tweejarige cyclus van plannen, uitvoeren, toetsen aan het bereiken van doelen en bijsturen zou dit proces gedynamiseerd moeten worden. Gegeven de belangrijke rol die PSD heeft bij het tot stand brengen van (*pro-poor*) groei is de AIV van mening dat € 285 miljoen voor PSD-bedrijfsleven-instrumenten wel heel bescheiden overkomt op het totaal van de ODA-begroting van 4,2 miljard euro in 2005.

De AIV concludeert, op basis van uitgebreid onderzoek, dat waar sprake is van vermindering van armoede, dit voor ruim tweederde deel op het conto van economische groei kan worden geschreven. Die economische groei wordt vooral gerealiseerd door particuliere bedrijven.

Daarnaast komt de AIV tot de volgende specifieke conclusies en aanbevelingen:

Binnen het bestaande PSD-bedrijfsleveninstrumentarium lijkt relatief weinig aandacht te zijn voor de verbetering van de nationale beleidsomgeving in ontwikkelingslanden, terwijl juist dat nationale beleidsniveau een voorwaarde is voor PSD en (*pro-poor*) economische groei. Het instrumentarium schenkt weinig aandacht aan de verbetering van het nationale investeringsklimaat en in zeer beperkte mate aan de financiële sector.

In kwantitatieve zin is het grootste deel van de instrumenten gericht op het financieren van infrastructuur waarbij Nederlandse bedrijven betrokken zijn. Door de binding kan dit tot prijsopdriving leiden. Of deze instrumenten niet meer het karakter van exportbevordering hebben en of ze wel een bijdrage leveren aan (*pro-poor*) economische groei is niet duidelijk.

members of the business community, managers of Dutch development cooperation instruments relating to the private sector and representatives of employers and employees. The AIV adopted this report on 13 October 2006.

The AIV comes to two main conclusions. First, it identifies a lack of strategic vision and control within Dutch development policy in the field of PSD. It therefore advocates a fundamental reformulation of PSD policy as a whole. This implies making choices, setting priorities and formulating objectives. PSD should be turned into an on-going dynamic process, for example in the form of a biennial cycle of planning, implementation, progress monitoring and adjustment. Given the important role of PSD in generating both general economic growth and pro-poor growth, the AIV feels that the sum of €285 million for PSD instruments looks rather modest in the context of a total ODA budget of €4.2 billion in 2005.

On the basis of extensive research, the AIV concludes that two-thirds of all poverty reduction can be attributed to economic growth. This growth is achieved mainly by private companies.

In addition, the AIV arrives at the following specific conclusions and recommendations.

Within the existing set of PSD instruments, there seems to be relatively little focus on improving the national policy environment in developing countries, even though national policies are a necessary precondition for PSD, economic growth and pro-poor growth. Current instruments pay little attention to improving the national investment climate and even less attention to the financial sector.

In quantitative terms, the majority of instruments are directed at financing infrastructural projects involving Dutch companies. Because the aid is tied, the result may be to drive up prices. It is unclear whether these instruments are actually a form of export promotion and whether they genuinely help to achieve pro-poor growth.

Grants are sometimes used to encourage investment where

guarantees would be more appropriate. Where the intention is risk management, grants are regularly used instead of guarantees or insurances.

The AIV feels that the Sustainable Economic Development Department (DDE) has a special responsibility both to provide a complete overview of Dutch PSD policy and to ensure the coherence of PSD programmes. It believes that centralised supervision by the Director-General for International Cooperation (DGIS) would be a good way of achieving this.

The main policy aim should be to establish the right conditions and meet the necessary preconditions, rather than to provide any form of direct, concrete support for individual businesses. More effort should also be made to achieve synergy between instruments. At the moment, any such synergy is more accidental than the result of deliberate policy. According to the AIV, no separate instruments are required to enable the poorest members of society to benefit as much as possible from economic growth. However, it does advise the government to focus its PSD efforts on geographic areas and economic sectors with relatively large numbers of economically active poor.

The AIV feels that, given the large number of instruments taking the form of funds managed by the Netherlands Development Finance Company (FMO), there is a degree of fragmentation and inflexibility. This is likely to be detrimental to the effectiveness and efficiency of the FMO. It would be better to replace these funds by an equivalent annual contribution to the FMO's own capital, accompanied by a number of agreements between the State and the FMO on the various uses to which the money is to be put. The AIV is aware that this will entail a number of rules for the State and the FMO concerning risk-sharing and the concessionality of loans, but believes that the benefits in terms of flexibility, effectiveness and efficiency will substantially outweigh this difficulty.

The PSD instruments should focus more on strengthening national investment climates in developing countries, for example by eliminating barriers and reducing risks. The same applies to strengthening the financial sector, with extra

Subsidies worden soms ten onrechte gebruikt om investeringen te bevorderen. Waar het de bedoeling is risico's te verminderen, wordt in het bestaande bedrijfsleveninstrumentarium regelmatig gebruik gemaakt van subsidies, terwijl dit eigenlijk garanties of verzekeringen zouden moeten zijn.

De AIV meent dat de Directie Duurzame Economische Ontwikkeling (DDE) een speciale taak heeft op het gebied van het verschaffen van een volledig overzicht op PSD-terrein, alsook voor wat betreft de coherentie van deze PSD-bedrijfslevenprogramma's. Daarnaast meent de AIV dat aansturing vanuit een centraal punt, en wel de Directeur-Generaal Internationale Samenwerking (DGIS), daarbij instrumenteel kan zijn.

Het beleid zou zich vooral moeten richten op het scheppen van de juiste condities, het vervullen van de noodzakelijke voorwaarden en minder op concrete, directe steun in enigerlei vorm aan afzonderlijke ondernemingen. Tevens zou er meer gestuurd kunnen worden op synergie tussen de instrumenten. Op dit moment berust samenhang meer op toeval dan op gericht beleid. Om de armsten zoveel mogelijk van de economische groei te laten profiteren, zijn volgens de AIV geen aparte instrumenten nodig. Wel beveelt de raad aan om de aandacht voor de private sector vooral te richten op geografische gebieden en economische sectoren met relatief veel actieve arme mensen.

De AIV vraagt zich af of er, gegeven het grote aantal instrumenten in de vorm van fondsen die door de Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO) wordt beheerd, geen sprake is van versnippering en inflexibiliteit ten nadele van de effectiviteit en efficiëntie van de FMO. Het verdient aanbeveling het totale bedrag van de diverse fondsen te vervangen door een equivalente jaarlijkse bijdrage van de Staat aan het eigen vermogen van de FMO, vergezeld van een aantal afspraken tussen de Staat en de FMO over de diverse bestedingsrichtingen. De AIV is zich ervan bewust dat dit ook een aantal regels met zich meebrengt voor de Staat en de FMO inzake risicodeling en concessionaliteit van de financieringen, maar acht de winst aan flexibiliteit, effectiviteit en efficiëntie aanzienlijk groter.

Het PSD-bedrijfsleveninstrumentarium zou meer gericht moeten

worden op het versterken van het nationale investeringsklimaat in ontwikkelingslanden, onder meer door het opheffen van belemmeringen en het verminderen van risico's. Hetzelfde geldt voor de versterking van de financiële sector met extra aandacht voor het verbeteren van de toegang tot financiële diensten voor de armen, inclusief (micro)financiering. Om ontwikkelingslanden in staat te stellen strategieën voor toegang tot financiële diensten te ontwikkelen en te implementeren, is samenwerking tussen de diverse belanghebbenden noodzakelijk. In dit verband zou de minister het publiek-private platform voor financiële sector ontwikkeling *Netherlands Financial Sector Development Exchange* (NFX) kunnen vragen met het Microfinancieringsplatform samen te werken.

Minister Van Ardenne voor Ontwikkelingssamenwerking heeft dit 50ste AIV-advies ontvangen uit handen van de voorzitter van de AIV, minister van Staat mr. Korthals Altes. Ten tijde van het afsluiten van dit jaarverslag was de reactie van de regering op dit advies nog niet ontvangen. Een enkel dagblad besteedde kort aandacht aan het advies.

ADVIES NR. 51: *De rol van NGO's en bedrijven in internationale organisaties*

In het advies *De hervormingen van de Verenigde Naties: het rapport Annan nader beschouwd*, dat de AIV in 2005 uitbracht, wordt geconstateerd dat NGO's en bedrijfsleven binnen de Verenigde Naties op veel terreinen een wezenlijke rol spelen. De regering heeft deze constatering in haar regeringsreactie bevestigd. De regering achtte het van belang dat de rol van maatschappelijke actoren in mondiale kwesties voor het voetlicht werd gebracht en vroeg de AIV hierover met spoed een nieuw advies uit te brengen, zodat dit nog van invloed kon zijn op een onderzoek van twee in mei 2006 aangestelde speciale adviseurs bij de VN, die de relatie tussen de AVVN en de maatschappelijke organisaties verder uitdiepen. Er is geen aparte adviesaanvraag geformuleerd. De (open) vraagstelling uit de oude adviesaanvraag is overgenomen.

Het advies is voorbereid door een daartoe ingestelde subcommissie, die bestond uit: dr. A. Bloed (CVV), drs. T. Ety (CMR), prof. dr. W.J.M. van Genugten (CMR, voorzitter subcommissie), mw. mr. C. Hak (CMR), prof. dr. M.T. Kamminga (CMR), drs. H. Kruijssen (COS) en mw. dr. B.M. Oomen (CMR). Prof. dr. P.R.

attention being paid to improving access for the poor to financial services, including microfinance. Cooperation between various stakeholders will be required to enable developing countries to develop and implement strategies for access to financial services. In this connection, the Minister for Development Cooperation could ask the Netherlands Financial Sector Development Exchange (NFX) to work hand in hand with the Dutch Microfinance Platform.

The chairman of the AIV, Minister of State Frits Korthals Altes, personally presented this 50th AIV advisory report to the Minister for Development Cooperation, Agnes van Ardenne. At the time that it was finalising this annual report, the AIV had not yet received the government's response to the advisory report. A single newspaper briefly devoted attention to the report.

ADVISORY REPORT No. 51: *'The role of NGOs and the private sector in international relations'*

In advisory report no. 41: 'Reforming the United Nations: a closer look at the Annan Report', which was published in 2005, the AIV noted that NGOs and the private sector play an important role in many areas of UN activity. The government confirmed this observation in its response to the report. Believing that it was important to highlight the important role of societal actors in relation to global issues, the government asked the AIV to swiftly prepare a new advisory report on this issue, so that it would still have an impact on the study by two UN special advisors appointed in May 2006 to examine the relationship between the UN General Assembly and civil society organisations. The government did not formulate a separate request for advice, and the AIV therefore relied on the open questions from the original request for advice.

The report was prepared by a specially appointed subcommittee, chaired by Professor W.J.M. van Genugten of the Human Rights Committee (CMR). The other members were T. Ety, Ms C. Hak, Professor M.T. Kamminga and Dr B.M. Oomen (all CMR); Dr A. Bloed of the Peace and Security Committee (CVV); and H. Kruijssen of the Development Cooperation Committee (COS). Professor P.R. Baehr (CMR member until 31 December 2005) provided advice and editorial comments. The subcommittee was

able to draw on a preliminary study by Dr Nicola Jägers (University of Tilburg) and the specialist knowledge and experience of Ms K. Adhin (civil service liaison officer at the Political and Legal Affairs Division of the Ministry of Foreign Affairs' United Nations and International Financial Institutions Department). The secretariat was headed by T.D.J. Oostenbrink (CMR executive secretary), assisted by Ms M. Suijkerbuijk (trainee). The AIV adopted this report on 13 October 2006.

Before making several specific recommendations for each of the international organisations covered in the report, the AIV presents a number of general observations. First and foremost, it believes that states, NGOs and companies are fundamentally different entities and that their aims and tasks differ accordingly. It argues that the participation of the private sector and individual companies in international organisations should not relieve states of their duties and responsibilities. They can play a key role in identifying trends and providing information but cannot take part in the decision-making process itself.

On the other hand, the expertise offered by NGOs, the private sector and individual companies is indispensable to international organisations, especially in terms of being able to continue meeting the objectives arising from the expansion of their spheres of operation and mandates. This additional knowledge can help to strengthen international organisations, instead of undermining them, and also improves the output of states *vis-à-vis* other states. The AIV identifies two key roles of NGOs: their contribution to the development of standards and values and their role in implementing and supervising compliance with international rules.

While there are few obligations in international law for organisations to consult with NGOs and other civil society organisations, there does seem to be a trend in this direction. As a result, the image of international organisations as frameworks for intergovernmental negotiation is being replaced by one in which different actors compete and cooperate.

The main tasks of NGOs and the private sector are to supply knowledge, make international relations more transparent,

Baehr (tot 1 januari 2006 lid van de CMR) heeft als deskundige meeleezer opgetreden. Er is dankbaar gebruik gemaakt van een voorstudie van dr. Nicola Jägers (Universiteit van Tilburg) en de kennis en ervaring van mw. drs. K. Adhin (ambtelijke contactpersoon DVF/PJ). Het secretariaat is gevoerd door drs. T.D.J. Oostenbrink (secretaris CMR) en mw. M. Suijkerbuijk (stagiaire). Het advies is vastgesteld op 13 oktober 2006. Alvorens over te gaan tot een aantal specifieke aanbevelingen per internationale organisatie, doet de AIV een aantal algemene observaties. Vooropgesteld meent de AIV dat staten, NGO's en het bedrijfsleven c.q. bedrijven verschillend van aard zijn en uiteenlopende doelstellingen en taken hebben. De AIV stelt dat participatie van NGO's en bedrijfsleven/bedrijven in internationale organisaties niet mag leiden tot een ontlasting van de plichten en verantwoordelijkheden van staten. De participatie moet als een signaal- en informatieverstrekkingende functie worden beschouwd, niet als een medebesluitvormende.

Daar staat echter tegenover dat de deskundigheid die NGO's en het bedrijfsleven/bedrijven te bieden hebben, voor internationale organisaties onontbeerlijk zijn, met name om de doelstellingen die zijn ontstaan door de uitbreiding van hun werkterrein en mandaat te kunnen blijven realiseren. De (extra) kennis kan bijdragen aan het versterken van internationale organisaties, in plaats van deze te ondermijnen, en verbetert ook de output van staten in relatie met andere staten. De AIV onderkent twee belangrijke rollen van NGO's: hun bijdragen aan het tot stand komen van normen en hun rol bij de implementatie van en het toezicht op de naleving van internationale regels.

Alhoewel er nauwelijks verplichtingen in het internationale recht bestaan om NGO's en andere maatschappelijke actoren te consulteren, is er wel een trend waar te nemen in die richting. Deze trend verandert tevens het beeld van een internationale organisatie als intergouvernementeel overleg in een beeld waarbij verschillende actoren met elkaar wedijveren en samenwerken.

Het takenpakket van NGO's en het bedrijfsleven bestaat vooral uit het verstrekken van kennis, het transparanter maken van internationale betrekkingen, het vragen van aandacht voor waarden die de belangen van afzonderlijke staten overstijgen

en het vervullen van specifieke rollen in het toezicht op de naleving van het internationale recht (NGO's als *countervailing power*). Deze betrokkenheid draagt bij aan het vergroten van de legitimiteit van internationale organisaties, doordat hun afstand tot de burgers wordt verkleind en een breder draagvlak voor besluitvorming wordt gecreëerd. Om legitimiteit te winnen, moedigt de AIV coalitievorming van NGO's aan. De deelname in internationale organisaties zou zich, naast de aandacht voor terreinen als mensenrechten en milieu, ook moeten uitstrekken naar bijvoorbeeld financieel-economisch en veiligheidsgebied. Daarbij moeten NGO's ook kritisch blijven op het eigen functioneren. Sommigen hebben een gebrekkige representativiteit en legitimiteit, weer andere vallen op door hun wijze van opereren in internationale fora. De ervaring leert namelijk ook dat NGO's regelmatig een curieuze agendavoering hanteren, veel vergaardertijd gebruiken voor interventies, eenvoudigweg inhoudelijke kwaliteit missen of op agressieve wijze opereren.

Bij de aanbevelingen per organisatie – betrokken zijn de Verenigde Naties (VN), de *International Labour Organization* (ILO), de *World Trade Organization* (WTO), de Wereldbank, het *International Monetary Fund* (IMF), de Europese Gemeenschap/Europese Unie (EG/EU) en de Raad van Europa – beveelt de AIV de Nederlandse regering aan te streven naar een verdere versterking en verbetering van de bestaande NGO-participatie. Dit geldt ten aanzien van de nieuw ingestelde organen als de Mensenrechtenraad en de Commissie voor Vredesopbouw, maar ook voor bijvoorbeeld de Veiligheidsraad. Met betrekking tot de VN meent de AIV voorts dat er één orgaan verantwoordelijk moet worden gemaakt voor het contact met NGO's. Daarnaast spelen ook bedrijven een belangrijke rol bij de realisering van de doelstellingen van de VN. Daarbij moet wel immer worden gewaakt voor een vermenging van de onderscheiden verantwoordelijkheden.

Binnen de WTO is het volgens de AIV noodzakelijk meer samen te werken met gespecialiseerde NGO's in zowel de onderhandelingen als in de geschillenbeslechtingsprocedures. Dit zal leiden tot meer transparantie en betere kennis van de organisatie bij het bredere publiek. De Nederlandse regering moet zich blijven inzetten voor grotere openheid binnen de WTO en met name bij de zittingen van WTO-Panels en het Beroepslichaam.

highlight values that transcend the interests of individual states and provide specific assistance in monitoring compliance with international law (i.e. NGOs should act as a countervailing power). This involvement helps to increase the legitimacy of international organisations by reducing the gap between them and the public and by helping to generate popular support for their decisions. In order to increase their own legitimacy, the AIV encourages NGOs to form coalitions. Besides human rights and the environment, the involvement of NGOs in international organisations should also extend, for example, to financial and economic development and security. In addition, NGOs should continue to cast a critical eye over their own actions. Some of them lack representativeness and legitimacy, while others stand out due to the way they operate in international forums. Experience shows that NGOs regularly pursue eccentric agendas, make lengthy interventions at meetings, simply lack substance or adopt aggressive tactics.

In the recommendations concerning each of the organisations covered in the report – the United Nations, the International Labour Organisation (ILO), the World Trade Organisation (WTO), the World Bank, the International Monetary Fund (IMF), the European Union and the Council of Europe – the AIV advises the Dutch government to work towards strengthening and improving existing NGO involvement. This applies to newly established bodies like the UN Human Rights Council and the UN Peacebuilding Commission as well as to the Security Council. With regard to the United Nations, the AIV further feels that a single organ should be made responsible for contacts with NGOs. Companies also play a key role in helping the United Nations to meet its goals, although it is important to keep guarding against conflicting responsibilities.

According to the AIV, the WTO needs to cooperate more with specialised NGOs in its negotiations as well as in its settlement of disputes. This will make the organisation more transparent and more familiar to a wider public. The Dutch government should continue to push for more openness within the WTO, especially in relation to meetings of WTO panels and the Appellate Body.

Compared with the World Bank, the IMF's links with civil society are underdeveloped. According to the AIV, the access of NGOs to both organisations should be increased. The government should take steps to enable NGOs to hold consultations directly with the World Bank and IMF instead of with the governments of the countries concerned.

The AIV feels that NGOs can play a key role in linking national and European interests. The involvement of civil society in the democratic process within the European Union should be encouraged through the introduction of a legal framework for non-state participation. The Council of Europe is currently the only international organisation to have adopted a legally binding instrument recognising NGOs as legal persons, and this should be emulated.

The AIV concludes that international organisations need civil society and the private sector if they are to remain outward looking. NGOs play a vital role by identifying key issues, warning them when they risk becoming too esoteric or introspective in addressing certain problems and denouncing tendencies towards unnecessary red tape. They also form a vital link between global politics and the wider perspectives of international organisations and everyday local and regional concerns.

Before the advisory report was officially published, an English summary of the chapter 'Conclusions and recommendations' was presented to the experts appointed by UN Secretary-General Kofi Annan, who were thus able to consider the main points of the report before the publication of their own study. On 8 December 2006, the report featured prominently at a seminar in Tilburg attended by approximately 75 people. The chairman of the committee that prepared the report, Professor W.J.M. van Genugten, commented at length on the report, and several other members also contributed to the programme. At the time that it was finalising this annual report, the AIV had not yet received the government's response to the advisory report.

De relaties tussen het IMF en maatschappelijke actoren zijn, in vergelijking met de Wereldbank, onderontwikkeld. Volgens de AIV zou de toegang voor NGO's tot beide organisaties groter moeten worden. De regering moet stappen ondernemen om de consultaties van NGO's direct met het IMF en de Wereldbank te laten plaatsvinden, in plaats van tussen het maatschappelijk middenveld en de overheden van de landen in kwestie.

NGO's kunnen naar de opvatting van de AIV een belangrijke rol vervullen bij het verbinden van het nationale niveau met het Europese niveau. De deelname van maatschappelijke actoren aan het democratische proces binnen de EU moet worden gestimuleerd door het formuleren van een juridische grondslag voor niet-statelijke participatie. De Raad van Europa heeft (vooralsnog) als enige internationale organisatie een juridisch bindend instrument inzake de erkenning van de rechtspersoonlijkheid van NGO's aangenomen en dat verdient navolging.

Internationale organisaties hebben NGO's en bedrijfsleven/bedrijven nodig om 'naar buiten gericht' te blijven, concludeert de AIV. NGO's spelen een rol door belangrijke kwesties die moeten worden aangepakt te identificeren, door internationale organisaties te blijven wijzen op het esoterische en soms navelstaarderige karakter van hun aanpak van sommige problemen en door tendensen van bureaucratisering te hekelen. Verder zijn ze van belang om een verbinding te maken tussen de mondiale politiek en de weidse vergezichten van internationale organisaties met het lokale en regionale leven van alledag.

De samenvatting van het hoofdstuk 'Conclusies en aanbevelingen' werd in het Engels aangeboden aan de door SGVN Kofi Annan aangestelde experts, nog voor het advies officieel uitkwam. De experts hebben daardoor tijdig kunnen kennisnemen van de hoofdpunten uit het advies. Op 8 december 2006 heeft het advies een prominente rol gespeeld tijdens een seminar in Tilburg, waaraan circa 75 personen deelnamen. De voorzitter van de commissie die het advies heeft opgesteld, prof. dr. W.J.M. van Genugten, heeft een uitgebreide toelichting op het advies gegeven en enkele andere leden hebben ook bijdragen aan het programma verzorgd. Ten tijde van het afsluiten van dit jaarverslag was nog geen regeringsreactie ontvangen.

ADVIES NR. 52: *Europa een prioriteit!*

Europa moet een grotere rol spelen in de verkiezingsprogramma's, zo stelt de AIV in dit ongevraagde advies. De raad is van mening dat de regering en de politieke partijen onvoldoende rekening houden met het belang van Europa voor Nederland. Ons land is in hoge mate van Europa afhankelijk als het gaat om kwesties van welvaart, veiligheid en migratie. Juist omdat de burgers bij referendum negatief hebben geoordeeld over een verdrag voor een grondwet voor Europa, mogen zij stellingname verwachten van de politieke partijen over hoe het verder moet met Europa, zeker in de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006. Het advies trekt de lijn door van het briefadvies nummer 10: *De EU en de band met de Nederlandse burger*, waarin de AIV aanbevelingen doet die de band met de burgers versterken.

De commissie die dit advies heeft voorbereid, stond onder voorzitterschap van prof. mr. F.H.J.J. Andriessen (vice-voorzitter van de AIV en voorzitter van de Commissie Europese Integratie, CEI). De commissie bestond uit alle leden van de CEI, aangevuld met mw. dr. P.C. Plooij-Van Gorsel (AIV) en drs. E.P. Wellenstein (CVV). Het secretariaat werd gevoerd door mw. dr. S. Volbeda, met ondersteuning van de stagiaires dhr. B. Groothuis, mw. M. Kersten en mw. E.H. van der Bijl. Het advies is vastgesteld op 3 november 2006.

Europa een prioriteit! gaat allereerst in op de veelgehoorde vraag: 'Is de Unie te duur?' De AIV concludeert van niet. De Unie kost slechts 1% van het gezamenlijke inkomen van de lidstaten, wat een fractie is van de kosten van de overheden van de lidstaten zelf. Wel is het van belang met spoed te werken aan een systeem van eigen middelen voor de Unie. Dat moet niet langer van de nationale begrotingen afhankelijk zijn. Deze kwestie speelt al in 2007.

De AIV is van mening dat Europa een grotere rol moet spelen in het politieke debat en ook een voorname rol moet spelen in de formatie. Juist na het referendum verwacht de burger een politieke stellingname. De politieke partijen zijn in de campagne om hen moverende redenen terughoudend geweest, maar de burger wil wel weten wat de verschillende partijen en de Nederlandse regering met Europa beogen, zeker nu het Duitse voorzitterschap de kwestie van het grondwettelijke verdrag zo

ADVISORY REPORT No. 52: *'Europe: a priority!'*

In this unsolicited advisory report, the AIV argues that Europe should occupy a more prominent place in Dutch electoral manifestos. It feels that the government and the political parties do not take due account of the significance of Europe for the Netherlands, which is highly dependent on Europe in matters of prosperity, security and migration. It is precisely because they rejected the Treaty establishing a Constitution for Europe by referendum that Dutch citizens are entitled to expect the political parties to adopt positions on the future of Europe, especially in the election campaign for the parliamentary elections of 22 November 2006. This report continues along the lines of advisory letter no. 10: 'The European Union and its relations with Dutch citizens', in which the AIV made recommendations aimed at strengthening these relations.

This report was prepared by a committee consisting of all the members of the European Integration Committee (CEI), supplemented by Dr P.C. Plooij-van Gorsel (AIV) and E.P. Wellenstein of the Peace and Security Committee (CVV). It was chaired by Professor F.H.J.J. Andriessen (AIV vice-chair and CEI chair). The secretariat was headed by Dr S. Volbeda (executive secretary), assisted by B. Groothuis, Ms M. Kersten and Ms E. van der Bijl (trainees). The AIV adopted this report on 3 November 2006.

The report starts by addressing the oft-repeated question: 'Is the Union too expensive?'. The AIV concludes that it is not. The European Union's budget represents just 1% of the combined income of the member states, which is a fraction of the cost of their governments. In spite of this, it is vital to develop a system of own resources for the European Union that is independent of national budgets as soon as possible. This is already an issue in 2007.

The AIV believes that Europe should play a larger role in the political debate and the formation of the next government. Following the referendum, Dutch citizens expect their political leaders to take a stand. For reasons of their own, the political parties were reluctant to do so during the election campaign, but people want to know what the intentions of the various

parties and the government are with regard to Europe, especially now that the German presidency has placed the issue of the constitutional treaty so clearly on the agenda. In addition, the political parties should emphasise more clearly that the Netherlands actually needs Europe very much in certain areas.

Now that the European Union comprises so many states, its decision-making procedures urgently need to be streamlined. This will require treaty amendments, which should be drafted well before the European Parliament elections in 2009, so that European parties can make them a key election issue and voters can express their opinion on them at the elections (as with elections following the dissolution of the House of Representatives because of amendments to the Dutch constitution). The AIV proposes eliminating the unanimity rule from decision-making wherever possible. It makes a large number of recommendations for making the Union more efficient and democratic, *always indicating* which measures would require a treaty amendment, which would not and which deserve priority.

The AIV goes on to note that the government is not adequately addressing the public's actual concerns. Many people still support European cooperation, even in a number of areas where it is currently still inadequate. The AIV examines three policy areas in which the European Union should do more in the immediate future:

1. asylum and migration;
2. internal and external security; and
3. energy supply security.

In these areas, national policies cannot do enough and more European cooperation is required. Many citizens are also demanding increased cooperation. The AIV has formulated specific recommendations for each of these areas.

The AIV believes that, in addition to these new policies, several existing EU policies should be restructured. This applies, first of all, to the internal market, which is of vital importance to the economy and the private sector. In addition, economic and monetary union (EMU) should be scrutinised. Compliance with

duidelijk heeft geagendeerd. Bovendien moeten de partijen veel duidelijker voor het voetlicht brengen dat Nederland op bepaalde terreinen Europa juist zeer nodig heeft.

Nu de EU zoveel lidstaten heeft gekregen, is stroomlijning van de besluitvorming dringend noodzakelijk. Daarvoor zijn verdragswijzigingen nodig. Deze zouden tijdig voor de verkiezingen van het Europese Parlement in 2009 uitgewerkt moeten zijn, zodat deze wijzigingen door de (Europese) partijen tot inzet van de verkiezingen kunnen worden gemaakt en de burger zich daarover bij die verkiezingen kan uitspreken (op vergelijkbare wijze als is voorzien bij verkiezingen van de Tweede Kamer na ontbinding wegens veranderingen van de Grondwet). Voorgesteld wordt zoveel mogelijk de unanimitétsregel in de besluitvorming af te schaffen. Om de Unie efficiënter en democratischer te maken, geeft de AIV een flink aantal aanbevelingen. Daarbij wordt steeds aangegeven welke maatregelen wel en welke geen verdragswijziging vergen, en welke prioriteit verdienen.

Vervolgens tekent de AIV aan dat de regering onvoldoende ingaat op de werkelijke zorgen van de burgers. Veel burgers zijn voorstander van Europese samenwerking, ook op terreinen waar thans nog te weinig sprake is van samenwerking. De AIV heeft drie beleidsterreinen nader uitgewerkt waarop de EU in de komende periode meer moet gaan doen. Deze zijn:

- 1) asiel en migratie;
- 2) de interne en externe veiligheid; en
- 3) de energiezekerheid.

Op deze terreinen is het nationale beleid onvoldoende en meer Europese samenwerking geboden. Veel burgers vragen dat ook. Voor elk van deze terreinen heeft de AIV concrete aanbevelingen uitgewerkt.

Naast dit nieuwe beleid moet volgens de AIV het bestaande beleid van de EU op een aantal terreinen beter op de rails worden gezet. Dat geldt ten eerste voor de interne markt, die van enorm belang is voor de economie en het bedrijfsleven. Daarnaast moet de Economische en Monetaire Unie (EMU) tegen het licht worden gehouden. Het nakomen van de vrijwillige afspraken tussen de lidstaten is wezenlijk voor het functioneren van de euro. De thans bestaande 'methode van open coördinatie' is op de lange termijn onvoldoende; landen moeten aan de afspraken kunnen worden gehouden. Tot slot moet de externe

concurrentiepositie van de EU worden verbeterd. Om de uitdagingen van de globalisering het hoofd te bieden, is verdere economische integratie van Europa essentieel. Daarbij hoort ook de integratie van de nieuwe lidstaten in het verband van de EU.

Volgens de AIV kan de EU in haar huidige vorm de haar gestelde taken niet naar behoren uitvoeren. Om de situatie te verbeteren moet Nederland een aantal verdragswijzigingen met voorrang nastreven. Dergelijke wijzigingen kosten echter tijd en daarom heeft de AIV ook aandacht geschonken aan mogelijke institutionele wijzigingen die in afwachting daarvan alvast tot verbetering kunnen leiden.

Op 9 december is het advies gepresenteerd op een persconferentie door de voorzitter van de CEI, prof. mr. F.H.J.J. Andriessen. Zowel dit advies als het eerdere briefadvies (over de band met de Nederlandse burger) gaven aanleiding tot een aantal persartikelen. Verder is dit advies aan de orde gekomen in een uitzending van Buitenhof, met vermelding op de website van het programma. Het advies is behalve aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer en de gebruikelijke lijst van geadresseerden, ook gestuurd aan de leiders van de politieke partijen, de Nederlandse Europarlementariërs en velen werkzaam bij de EU. De informateurs Hoekstra en Wijffels hebben dit advies eveneens van de AIV ontvangen.

Ten tijde van het afsluiten van dit jaarverslag was de reactie van de regering op dit advies nog niet ontvangen.

the voluntary agreements between the member states is crucial to the functioning of the euro. The existing open coordination method is inadequate for the long term; agreements between the member states have to be enforceable. Finally, the European Union's external competitiveness must be improved. Further European economic integration, including the further integration of the new member states, is essential to meet the challenges of globalisation.

The AIV believes that in its present form the European Union is unable to properly perform the tasks it has been set. To improve the situation, the Netherlands should push for several treaty amendments as a matter of priority. This will take time, however, and the AIV therefore also considers potential institutional reforms that could lead to improvements in advance of any treaty amendments.

The chairman of the CEI, Professor F.H.J.J. Andriessen, presented the report at a press conference on 9 December 2006. Both the report and the earlier advisory letter on the European Union's relations with Dutch citizens prompted several newspaper articles. The report was also discussed during an episode of the 'Buitenhof' political affairs programme and was mentioned on its website. In addition to the members of the House of Representatives and the Senate and the usual list of recipients, the AIV also sent copies of the report to the leaders of all the Dutch political parties, the Dutch members of the European Parliament and many EU officials. Rein Jan Hoekstra and Herman Wijffels, charged with overseeing the formation of the government coalition, also received copies of the report.

At the time that it was finalising this annual report, the AIV had not yet received the government's response to the advisory report.

REACTIES OP EERDERE ADVIEZEN

Government responses to previous advisory reports

DURING THE PAST YEAR, THE AIV RECEIVED GOVERNMENT responses to two advisory reports and two advisory letters published in 2005:

- Advisory report no. 45: *'The Netherlands in a changing EU, NATO and UN'* (July 2005);
- Advisory report no. 46: *'Energised foreign policy: security of energy supply as a new key objective'* (December 2005);
- Advisory letter no. 10: *'The European Union and its relations with Dutch citizens'* (December 2005); and
- Advisory letter no. 11: *'Counterterrorism in an international and European perspective: interim report on the prohibition of torture'* (December 2005).

These advisory reports and letters and the associated government responses have been discussed on various occasions in debates between government members and Parliament. The participants in these debates have frequently expressed their appreciation for the results of the AIV's work.

GOVERNMENT RESPONSE TO ADVISORY REPORT NO. 45: *'The Netherlands in a changing EU, NATO and UN'*

On 7 April 2006, the Dutch Minister of Foreign Affairs, Bernard Bot, sent the government's response to this advisory report to Parliament. In its response, the government indicates that it agrees with the main thrust of the report, which is that the risks and challenges we now face, for example with regard to security and the economy, call for more international cooperation. As a relatively small country with an open economy, the Netherlands has much to gain from participating in effective international structures that are capable of tackling the problems of the 21st century. The Minister shares the AIV's view that Dutch foreign policy should aim to strengthen international structures. The three international organisations discussed in the report are not sufficiently capable of reform. Given the scale of the challenges that face us, for example with regard to prosperity and security, this is a matter of concern.

In May 2005, the AIV published an advisory report, *'Reforming the United Nations: a closer look at the Annan Report'*, in

IN HET VERSLAGJAAR WERDEN REACTIES VAN DE REGERING ontvangen op twee adviezen en twee briefadviezen uit 2005:

- op het advies nummer 45: *Nederland in de veranderende EU, NAVO en VN* (door de AIV in juli 2005 gepubliceerd);
- op het advies nummer 46: *Energiek buitenlands beleid: energievoorzieningszekerheid als nieuwe hoofddoelstelling* (uit december 2005);
- op het briefadvies nummer 10: *De EU en de band met de Nederlandse burger* (uit december 2005); en
- op het briefadvies nummer 11: *Terrorismebestrijding in Europees en internationaal perspectief, interim-advies over het folterverbod* (uit december 2005).

Deze (brief)adviezen en de regeringsreacties daarop zijn bij verschillende gelegenheden aan de orde gekomen in debatten tussen bewindslieden en de Staten-Generaal, zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer. Niet zelden spraken de woordvoerders hun waardering uit voor de resultaten van het werk van de AIV.

REGERINGSREACTIE op ADVIES NR. 45: *Nederland in de veranderende EU, NAVO en VN*

Op 7 april 2006 stuurde minister Bot een reactie aan de Staten-Generaal op het advies *Nederland in de veranderende EU, NAVO en VN*. De regering vermeldt hierin in te stemmen met de centrale boodschap van het advies, dat de risico's en uitdagingen waar men voor staat op het gebied van onder andere de veiligheid en economie, om meer internationale samenwerking vraagt. Nederland als kleiner land met een open economie is sterk gebaat bij inbedding in effectieve internationale structuren die de problemen van de 21ste eeuw het hoofd kunnen bieden. De minister deelt de zienswijze van de AIV dat het Nederlands buitenlands beleid gericht dient te zijn op versterking van internationale structuren. De hervormingscapaciteit van de drie internationale organisaties waar het rapport aan is gewijd, wordt als onvoldoende beoordeeld. Dit is een zorgelijke constatering zeker gezien de omvang van de uitdagingen op het gebied van onder andere welvaart en veiligheid.

De AIV heeft een advies uitgebracht ter voorbereiding van de VN-top van 14-16 september 2005. Dit advies, *De hervormingen van de Verenigde Naties: het rapport Annan nader beschouwd*, is uitgebracht in mei 2005. Diverse aanbevelingen zijn bezegeld in het slotdocument van de VN-top. De kwestie

van uitbreiding van de Veiligheidsraad blijft echter onderwerp van overleg. De AIV acht in dit verband het perspectief van een Europese zetel in de Veiligheidsraad naar voren. De regering wil het perspectief van een Europese zetel in beeld houden, maar verwacht niet dat dit nu al aan de orde komt. De AIV benadrukte wat betreft de financiën dat de lidstaten middelen aan de VN ter beschikking moeten stellen. Financiering zou zoveel mogelijk in de vorm van verplichte bijdragen moeten plaatsvinden. Dit wordt door de regering onderschreven.

Het advies wees ook op de fundamentele betekenis van de NAVO als samenbindend element tussen Amerika en Europa. De AIV pleitte voor een verdieping van het veiligheidsdebat binnen het bondgenootschap. Tegelijkertijd is er ook behoefte aan betere buitenlandse politieke afstemming met de VS via de EU. De minister onderschrijft dit. De suggestie van de AIV om de discussie aan te gaan over een eventuele herziening van het Strategisch Concept van de NAVO, acht de minister op dit moment echter niet opportuun. Dit concept biedt nog steeds een goede basis waarop kan worden voortgebouwd, ook gezien het feit dat er in NAVO-verband overeenstemming is bereikt over de *Comprehensive Political Guidance*. Het is verder belangrijk dat de Europese landen met één stem spreken; dit zal Washington beter naar ons doen luisteren. Het streven moet daarom ook daarop gericht zijn.

Binnen het netwerk van multilaterale samenwerkingsverbanden waarin Nederland participeert, neemt de EU een bijzondere plaats in. De betekenis van Europese regelgeving voor ons land is toegenomen. Er werd daarom door de AIV gepleit voor een betere inbedding van Europese vraagstukken in de nationale politieke debatten. Ook de regering is hier, zo blijkt uit de reactie, voorstander van.

De AIV verwachtte eerder niet, dat het op korte termijn tot de oprichting van nieuwe geformaliseerde kopgroepen zou komen. De minister deelt deze inschatting. Men moet, zo stelt hij, ervoor waken dat kopgroepvorming leidt tot uitholling van communautaire bevoegdheden. Het behoud van deze methode is naar het oordeel van de regering de beste waarborg voor een ordentelijke besluitvorming en een goed functionerende Unie. Op het terrein van de buitenlandse politiek kan het weliswaar op een gegeven moment wenselijk zijn dat een formele

preparation for the UN summit of 14-16 September 2005. Several of the AIV's recommendations were enshrined in the summit's final document, but the expansion of the Security Council is still under discussion. In this context, the AIV raised the prospect of a European seat on the Security Council. The government wants to keep this idea alive, but does not expect it to be discussed at this point in time. The AIV emphasises that the member states must make funding available to the United Nations. Wherever possible, this funding should be in the form of mandatory contributions. The government supports this position.

The report also points to NATO's key role in connecting America and Europe. The AIV calls for the security debate within the alliance to be deepened. At the same time, there is a need for better coordination of foreign policy with the United States via the European Union. The Minister supports this position. However, he does not believe that this is a suitable time to discuss the possibility of reviewing and updating NATO's Strategic Concept, as suggested by the AIV. The Strategic Concept still provides a good basis to build upon, especially since NATO recently reached agreement on the Comprehensive Political Guidance document. It is also important for European countries to speak with one voice, as this will make Washington more willing to listen. We must therefore focus our efforts on this too.

The European Union occupies a special place within the Netherlands' network of multilateral partnerships. European legislation has become increasingly important to the country. The AIV therefore calls for European issues to be incorporated into national political debates to a greater extent. The government's response indicates that it is also in favour of this.

The AIV does not expect that new formal core groups will be set up in the near future. The Minister shares this assessment, while noting that it is important to ensure that the formation of such groups does not erode Community powers. The government believes that upholding the Community method provides the best guarantee for orderly decision-making and a well-functioning Union. In the field of foreign policy, it may

become necessary to establish a formal core group at some point, but in practice the tendency with regard to the CFSP is to establish informal core groups.

In its report, the AIV also questions whether it will be possible to muster public support for further steps if the ultimate goal of the European integration process is not formulated more clearly. However, the Minister does not consider it wise to settle on one particular model in advance, as approaches tend to change over time.

GOVERNMENT RESPONSE TO ADVISORY REPORT NO. 46:
'Energised foreign policy: security of energy supply as a new key objective'

On 19 May 2006, the government responded to the joint advisory report of the AIV and the General Energy Council (AER) of December 2005 in a memorandum entitled 'Security of Energy Supply and Foreign Policy'. The memorandum aims to describe government policy in this area and constitutes more than a response to the report. The government makes several observations regarding the report, including the following.

The advisory councils recommend making security of energy supply a key objective of foreign policy in its own right. The government acknowledges the importance of energy security but chooses to treat it as a cross-cutting issue and accord it an important place in the budget of the Ministry of Foreign Affairs. Regular interministerial discussions will be initiated at director-general level. Representatives of the Ministries of Housing, Spatial Planning & the Environment, Defence, the Interior & Kingdom Relations, Agriculture, Nature & Food Quality and General Affairs will also be invited to these discussions.

The advisory councils advise the government to deploy the entire range of instruments in the field of foreign policy, including development cooperation policy, for the purpose of securing energy supplies. By means of several measures, including its own 'Energy for All' initiative and support for regional initiatives, the government is trying to improve energy security in developing countries and thereby contribute to poverty reduction and sustainable development.

kopgroep wordt ingesteld. Maar in de praktijk heeft men op GBVB-terrein veeleer te maken met een tendens in de richting van informele kopgroepen.

De AIV vroeg zich daarnaast in zijn advies af of het mogelijk zal zijn de steun van de bevolking voor verdere stappen te verkrijgen als er geen duidelijk einddoel wordt geformuleerd voor het Europese integratieproces. Naar het oordeel van de minister is het evenwel niet verstandig om ons bij voorbaat vast te leggen op een bepaald model. Inzichten evolueren immers, aldus de minister.

REGERINGSREACTIE op ADVIES NR. 46: *Energiek buitenlands beleid: energievoorzieningszekerheid als nieuwe hoofddoelstelling*

In de notitie *Energievoorzieningszekerheid en Buitenlands Beleid* van 19 mei 2006 reageert de regering op het in december 2005 uitgebrachte advies van de AIV en de Algemene Energieraad (AER). De notitie beoogt het beleid van de regering weer te geven en omvat meer dan een reactie op het advies. Met betrekking tot het advies vermeldt de regering onder meer het volgende.

De adviesraden pleitten ervoor van energievoorzieningszekerheid een aparte hoofddoelstelling van buitenlands beleid te maken. De regering erkent het belang van de energievoorzieningszekerheid maar kiest ervoor dit onderwerp als dwarsdoornijdend thema een belangrijke plaats toe te delen in de begroting van Buitenlandse Zaken. Er zal worden gestart met een structureel, regelmatig te houden interdepartementaal overleg op het niveau van directeuren-generaal, waarbij ook de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), Defensie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en Algemene Zaken (AZ) worden uitgenodigd.

De adviesraden adviseerden de regering het instrumentarium voor het buitenlands beleid, inclusief het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, ook voor energievoorzieningszekerheid ter beschikking te stellen. De regering probeert met een aantal maatregelen, zoals het eigen initiatief van *energy for all* en de ondersteuning van regionale initiatieven, de energievoorzieningszekerheid te verbeteren in ontwikkelingslanden en op die wijze bij te dragen aan armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling.

De regering sluit zich aan bij de aanbeveling met betrekking tot energie een tweesporentraject te voeren. Nederland dient energievoorzieningszekerheid te bevorderen op Europees en multilateraal niveau, alsook via versterking van bilaterale relaties, op de gebieden waar de integratie van het EU-beleid onvoldoende is voortgeschreden en waar de Europese Unie in relevante multilaterale fora niet als eenheid optreedt. Daarnaast onderschrijft de regering de aanbeveling dat de Nederlandse energiebelangen sterker naar voren moeten worden gebracht in deze multilaterale fora en zal dit waar mogelijk steunen en trachten te bevorderen. Voor de nabije toekomst zullen met name het *International Energy Agency* (IEA) en het *International Energy Forum* (IEF) het meest relevant blijven.

De adviesraden waren van oordeel dat de regering bereid moet zijn om, indien nodig, een bijdrage te leveren aan de militaire bescherming van internationale transportroutes. De regering sluit zich hierbij aan maar benadrukt dat dit slechts aan de orde is indien hiertoe een uitdrukkelijk internationaal mandaat bestaat.

De adviesraden riepen op te komen tot een herformulering van de samenwerking tussen de EU en Rusland. De regering meent echter dat de samenwerking tussen de EU en Rusland (slechts) moet worden geïntensiveerd. De Nederlandse regering acht het hierbij van belang dat Rusland een betrouwbare leverancier van energiedragers blijft met respect voor internationale spelregels. De regering kan zich vinden in de aanbeveling dat de bilaterale relaties met andere energieproducerende landen moet worden geïntensiveerd. Het gaat hierbij veelal om landen waarmee Nederland reeds goede betrekkingen onderhoudt, onder meer geschaagd door wederzijdse economische belangen in de energiesfeer. De regering heeft vanwege de nieuwe urgentie van energievoorzieningszekerheid de diplomatieke activiteiten met die landen opgevoerd.

Op de aanbeveling het Nederlandse (energiegerelateerde) bedrijfsleven te ondersteunen en te assisteren in goed burgerschap ter plaatse door een Buitenlands Energie Overleg Platform (BEOP) op te richten waarin de ministeries van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken, en indien relevant VROM, hun gesprekspartners uit het bedrijfsleven ontmoeten om in samenspraak te achterhalen waar problematiek of kansen aan

The government agrees with the recommendation to adopt a two-pronged approach with regard to energy. The Netherlands should promote security of energy supply both at European and multilateral level and by strengthening bilateral relations in areas where EU policy is insufficiently integrated and the European Union does not act as a single player in the relevant multilateral forums. In addition, the government agrees with the recommendation that Dutch energy interests should be promoted more robustly in these international forums and will try to do so where possible. For the moment, the International Energy Agency (IEA) and the International Energy Forum (IEF) remain the most relevant in this regard.

The advisory councils believe that, if necessary, the government should be prepared to contribute to the military protection of international transport routes. The government agrees with this, but emphasises that it only applies if there is an explicit international mandate for doing so.

The advisory councils call for a reformulation of cooperation between the European Union and Russia, but the government believes that it only needs to be strengthened. In this connection, the government feels it is important to ensure that Russia remains a reliable energy supplier that respects international rules. It endorses the recommendation to strengthen bilateral relations with other producer countries. These are generally countries with which the Netherlands already has good relations, buttressed by mutual economic interests in the field of energy. Due to the new urgency of securing energy supplies, the government has stepped up its diplomatic activities with these countries.

With regard to the recommendation to assist Dutch energy-related companies and help them act in a socially responsible manner at local level by establishing a Foreign Energy Consultation Platform (BEOP) in which the Ministries of Foreign Affairs and Economic Affairs and, where relevant, the Ministry of Housing, Spatial Planning & the Environment can meet with representatives from the business sector to jointly examine whether there are problems or opportunities that require policy initiatives, the government notes in its response that the

Ministry of Economic Affairs will consult with the energy sector to see how this can be put into effect.

Finally, the government also endorses the recommendation to promote investment in infrastructure. It is vital that the Netherlands continues to have a good energy infrastructure. In order to maintain its position as the largest gas supplier in the European Union, it must continuously invest in industry and infrastructure. This will ensure that the Netherlands remains an energy hub in the long term as well.

GOVERNMENT RESPONSE TO ADVISORY LETTER NO. 10: *'The European Union and its relations with the Dutch citizens'*

On 13 July 2006, the Minister of Foreign Affairs, Bernard Bot, sent Parliament the government's response to the advisory letter in which the AIV presented its recommendations for strengthening the European Union's relations with Dutch citizens. The AIV had published this advisory letter on its own initiative on 13 December 2005.

In its response, the government discusses the AIV's recommendations in detail. In addition, it has already announced a number of specific government policies in this area. Point by point, the government responded as follows following the negative outcome of the Dutch referendum on the Constitutional Treaty:

1. *Monitoring*: the government plans to regularly gauge public opinion and feed the results into foreign and European policy (see the memorandum of the then Minister for European Affairs, Atzo Nicolai, entitled 'The Netherlands and Europe: From Dream to Action', May 2006).
2. *Education*: in accordance with the AIV's recommendation, the government aims to devote more attention to Europe in schools (see policy memorandum on the issue of Europe in Dutch education, letter to Parliament from the Ministry of Education, Culture and Science and the Ministry of Foreign Affairs, September 2006).
3. *Reflection*: the government plans to take a long-term approach to any future treaty amendments in order to take account of important political developments in neighbouring countries, such as the French presidential elections in 2007. As is

de orde zijn die (ook) om een beleidsinzet vragen, stelt de regering in haar reactie dat het ministerie van Economische Zaken in overleg zal treden met de energiesector om te bezien hoe hier programmatische invulling aan kan worden gegeven.

De regering ondersteunt ook de aanbeveling dat de investeringen in infrastructuur moeten worden bevorderd. Het is van groot belang dat Nederland blijft beschikken over een goede energie-infrastructuur. Om de positie als grootste gasleverancier van de EU te behouden moet continue worden geïnvesteerd in de industrie en infrastructuur. Zo blijft Nederland ook op lange termijn een energieknooppunt.

REGERINGSREACTIE op BRIEFADVIES NR. 10: *De EU en de band met de Nederlandse burger*

Op 13 juli 2006 stuurde minister Bot namens het kabinet een reactie aan de Staten-Generaal op het briefadvies waarin de AIV aanbevelingen doet voor het versterken van de band tussen de Europese Unie en de Nederlandse burgers. De AIV heeft dit briefadvies op eigen initiatief uitgebracht op 13 december 2005.

In deze reactie wordt uitgebreid op de aanbevelingen van de AIV ingegaan, terwijl op onderdelen ook al hiermee verband houdend specifiek regeringsbeleid is aangekondigd. Puntsgewijs heeft de regering na de negatieve uitslag van het referendum over het grondwettelijk verdrag voor Europa als volgt gereageerd:

1. met betrekking tot de *monitoring*: de regering wil het buitenlandse en Europese beleid van Nederland voeden door regelmatig te meten wat er leeft onder de bevolking (zie de notitie van toenmalig staatssecretaris Nicolai 'Nederland Europa, van droom naar daad', mei 2006);
2. *onderwijs*: conform de aanbeveling van de AIV, streeft de regering ernaar Europa in het onderwijs beter op de kaart te zetten (zie de notitie 'Europa in het Nederlandse onderwijs', Kamerbrief ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en van Buitenlandse Zaken, september 2006);
3. *reflectie*: de regering wil ruim de tijd nemen voor eventuele toekomstige verdragswijzigingen, om rekening te kunnen houden met belangrijke politieke ontwikkelingen in de buurlanden, zoals de Franse presidentsverkiezingen in 2007.

Zoals bekend, verlengde de EU in mei 2006 de reflectieperiode over het grondwettelijk verdrag met een jaar;

4. *subsidiariteitstoets*: de Eerste en de Tweede Kamer hebben besloten nieuwe initiatieven van de Europese Commissie en/of de Europese Raad stelselmatig en tijdig vanuit het Nederlands gezichtspunt te bezien en te toetsen op subsidiariteit, opportuniteit, proportionaliteit en uitvoerbaarheid. Ook besloten zij de afstemming met Europese organen aan te vullen met een samenwerking met andere lidstaten op zowel het niveau van regeringen en ministeries, als het niveau van parlementen en partijen. Belangrijk is dat hierdoor de politisering op gang komt (zie ook de Kamerbrief van 14 april 2006, punt 6);
5. *zakelijke en resultaatgerichte verbetering van de Europese economische politiek*: het nationale belang is gediend met (effectief) Europees beleid op gebieden als handelsovereenkomsten, toezicht op mededinging, verbetering van de interne markt, bescherming van milieu en consumenten, en – het laatste doch niet het minste – bevordering van onderwijs en onderzoek in het kader van mondiale concurrentie en vooruitgang (de Lissabon-doelstellingen); en
6. *politisering*: de regering streeft ernaar de verdediging van Nederlandse belangen in de politieke arena zichtbaarder te maken voor de burgers (zie ook de regeringsreactie op het advies van de Raad van State van 23 mei 2006 en de adviesvraag 'Inbedding Europa' aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), 22 februari 2006).

De AIV is van mening dat de regering in deze reactie op het briefadvies en ook in het overige beleid onvoldoende ingaat op de werkelijke zorgen van de burgers. Veel burgers zijn wel degelijk voorstander van Europese samenwerking, ook op een aantal gebieden waarop thans nog onvoldoende sprake is van samenwerking. De erkenning dat burgers concrete resultaten verwachten, vereist naar de mening van de AIV dat de Unie op een zodanige wijze wordt ingericht en toegerust dat zij in staat is deze resultaten te leveren. Voor zover burgers vanwege de hiervoor gesignaleerde afstand van het Europese beleid, de noodzaak voor veranderingen niet (meer) voldoende inzien, zal deze door de regeringen aan hen moeten worden uitgelegd opdat de veranderingen op zijn instemming kunnen rekenen. De AIV meent dan ook dat in aanvulling op de bovenstaande reactie van de regering en in tegenstelling tot hetgeen in de

known, the European Union extended the period of reflection on the Constitutional Treaty by one year in May 2006.

4. *Subsidiarity test*: the House of Representatives and the Senate have decided to examine new initiatives from the European Commission and/or the European Council from a Dutch perspective promptly and systematically and to evaluate them for subsidiarity, expediency, proportionality and feasibility. In addition, they have decided to supplement coordination with European bodies by cooperating with other member states at governmental and ministerial level as well as at parliamentary and party-political level. An important point is that this will also get the politicisation process going (see also Letter to Parliament of 14 April 2006, point 6).
5. *Business and results-based improvement of European economic policy*: the national interest is served by effective European policy in such areas as trade agreements, regulating competition, enhancing the internal market, protecting the environment and consumers and, last but not least, promoting education and research on global competition and progress (the Lisbon objectives).
6. *Politicisation*: the government aims to make the defence of Dutch interests in the political arena more visible to the public (see also the government's response to the advisory opinion of the Council of State of 23 May 2006 and the request for advice from the Advisory Council for Government Policy (WRR) on integrating European issues into Dutch politics of 22 February 2006).

The AIV believes that the government does not adequately address the public's real concerns in this response to the advisory letter or in its other policies. Many people actually do support European cooperation, even in a number of areas where it is currently still inadequate. In the AIV's opinion, acknowledging that citizens expect concrete results means that the European Union should be structured in such a way that it can produce such results. In cases where citizens do not – or no longer – adequately understand the need for certain changes, as a result of the aforementioned remoteness of European policy, governments will have to explain this need to them so that they will agree to the changes. The AIV accordingly believes that, further to the government's above-mentioned response

and in contrast to what was stated in the Speech from the Throne 2006, EU decision-making urgently needs to be streamlined. The AIV discusses these points in greater detail in advisory report no. 52: *'Europe: A Priority!'* (see above).

GOVERNMENT RESPONSE TO ADVISORY LETTER NO. 11:
'Counterterrorism in an international and European perspective: interim report on the prohibition of torture'

On 20 February 2006, the AIV received the government's response to this advisory letter of December 2005. The government shares the AIV's concerns about the enforcement of the ban on torture. The Netherlands is actively involved in the fight against international terrorism. In this context, it must comply with obligations relating to human rights and international humanitarian law, including the provisions of the Geneva Conventions. In its response, the government provides more detailed information on the Dutch position regarding the four aspects of the ban on torture mentioned in the report: the scope of the prohibition, incommunicado detention, the non-refoulement principle and the use of information. It also describes Dutch efforts to combat torture.

Scope of the prohibition

The Dutch government shares the AIV's view that the erosion of the ban on torture is unacceptable. The Netherlands will continue to do its utmost to maintain the absolute nature of the ban. Conduct and actions constituting cruel, inhuman or degrading treatment or punishment should also fall under this ban.

Incommunicado detention

The government shares the AIV's concerns regarding the situation of detainees held in secret detention facilities, where the risk of torture or other cruel, inhuman or degrading treatment is greatest. It considers the use of such facilities unacceptable and notes that it is cooperating with the investigations conducted by the Council of Europe and the European Parliament into their alleged existence.

Non-refoulement principle

The government supports the AIV's position on the use of diplomatic guarantees. However, the AIV believes that the use

Tronrede 2006 is genoemd, de besluitvorming in de EU dringend stroomlijning behoeft. De AIV is op deze punten nader ingegaan in advies nr. 52 *Europa een prioriteit!* (zie eerder).

REGERINGSREACTIE op BRIEFADVIES NR. 11: *Terrorismebestrijding in Europees en internationaal perspectief; interim-advies over het folterverbod*

Op 20 februari 2006 ontving de AIV de regeringsreactie op dit in december 2005 uitgebrachte briefadvies. De Nederlandse regering sluit zich aan bij de door de AIV geuite zorgen over de handhaving van het folterverbod. Nederland is actief betrokken bij de strijd tegen het internationaal terrorisme en dient in dat kader de verplichtingen op het terrein van de mensenrechten en het internationaal (humanitair) recht, inclusief de bepalingen van de Geneefse Conventies, na te leven. In haar reactie informeert de regering nader over de Nederlandse positie inzake de vier genoemde aspecten van het folterverbod: de reikwijdte van het verbod, de incommunicado detentie, het non-refoulement beginsel en het gebruik van informatie. Ook worden de inspanningen van Nederland tegen foltering beschreven.

Reikwijdte van het verbod

De Nederlandse regering deelt het standpunt van de AIV dat relativering van het begrip verbod van foltering niet acceptabel is. Nederland zal zich blijven inzetten om de absolute status van het folterverbod te handhaven. Gedragingen en handelingen die een wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing voorstellen dienen hier ook onder te vallen.

Incommunicado detentie

De regering deelt de zorgen van de AIV over de situatie van gedetineerden die zich in geheime detentiecentra bevinden. Er is een groot risico dat deze gedetineerden aan foltering of andere wrede, onmenselijke en vernederende behandeling worden onderworpen. De regering acht het gebruik van deze detentiecentra ontoelaatbaar en heeft aangegeven mee te werken aan onderzoeken die uitgevoerd worden door de Raad van Europa en het Europees Parlement naar de vermeende aanwezigheid van geheime detentiecentra.

Non-refoulement beginsel

De regering sluit zich aan bij het standpunt van de AIV ten aanzien van het gebruik van diplomatieke garanties. De AIV meent

echter dat het gebruik van diplomatieke garanties het beginsel van non-refoulement niet mag ondermijnen. Indien er gegronde redenen bestaan aan te nemen dat een individu persoonlijk gevaar loopt om in het land waaraan hij dreigt te worden uitgezet, te worden onderworpen aan foltering, zijn diplomatieke garanties niet voldoende. De regering besteedt in de reactie geen aandacht aan de door de AIV gepropageerde in concreto benadering, waardoor de gevallen waarin kan worden gewerkt met diplomatieke garanties sterk worden gereduceerd. In gevallen waarin geen aanwijzingen bestaan dat een individu persoonlijk gevaar loopt, zouden diplomatieke garanties wel een rol kunnen spelen, indien extra zekerheid over de behandeling van of controle op een correcte behandeling van betrokkene wenselijk is. De regering laat de door de AIV genoemde eisen aan diplomatieke garanties buiten beschouwing.

Verder onderschrijft de regering de opvatting van de AIV dat de praktijk van *extraordinary rendition*, waarbij personen zonder enige justitiële tussenkomst en rechterlijke procedures worden opgepakt en weggevoerd naar veelal onbekende bestemmingen, onder alle omstandigheden onaanvaardbaar is.

Gebruik van informatie

De regering ondersteunt de AIV ten aanzien van de verwerping van het gebruik van informatie in een rechtszaak die mogelijk via folterpraktijken dan wel andere vormen van mishandeling is verkregen. De AIV meent dat de overheid ontvangen inlichtingen en hun bron dient te evalueren en zo nodig handelend dient op te treden, zeker als er een onaanvaardbaar risico voor de maatschappij en haar burgers bestaat. De Nederlandse regering doet in de reactie echter geen recht aan de stelling van de AIV dat aan dubieuze informatie in het geheel geen rechtsgevolgen verbonden mogen worden, dus ook niet buiten rechtszaken.

Nederlandse inspanningen

De AIV benadrukte dat de regering op het terrein van de uitwerking en verankering van het folterverbod nauwlettend en kritisch moet blijven. De regering wijst, in reactie hierop, op de Nederlandse inzet tot nu toe, waaronder de voorbereidingen voor de ratificatie van het Optioneel Protocol bij het VN-Verdrag tegen Foltering, haar inzet voor krachtige resoluties in de diverse VN-overlegfora, de bijdrage aan het VN-Fonds voor

of diplomatic guarantees should not be allowed to undermine the non-refoulement principle. If there are substantial grounds for believing that a person is in danger of being subjected to torture in the country to which he or she threatens to be extradited, diplomatic guarantees are not sufficient. In its response, the government devotes no attention to the specific approach advocated by the AIV, which sharply reduces the number of cases in which diplomatic guarantees can be used. In cases where there are no indications that a person is in danger of being subjected to torture, however, diplomatic guarantees could play a role if additional certainty is required regarding the treatment of that person or the monitoring of that treatment. The government devotes no attention to the requirements for diplomatic guarantees mentioned by the AIV.

In addition, the government supports the AIV's view that the practice of 'extraordinary rendition', i.e. capturing persons and transporting them to unknown destinations without the involvement of the judicial authorities or any court proceedings, is unacceptable under all circumstances.

Use of information

The government supports the AIV's rejection of the use in court of information which may have been obtained by means of torture or other forms of maltreatment. The AIV believes that the authorities should evaluate intelligence and its sources and, if necessary, take action, especially when there is an unacceptable risk to society and the public. In its response, however, the government does not address the AIV's contention that absolutely no legal consequences should be attached to information obtained in a dubious fashion, not even outside legal proceedings.

Dutch efforts

The AIV emphasised that the government should keep a close and critical eye on developments relating to the implementation and entrenchment of the ban on torture. In response, the government points to the Dutch contribution thus far, including the preparations for the ratification of the Optional Protocol to the UN Convention against Torture, its efforts to secure robust resolutions in the various UN fora, its contribution to the UN Voluntary Fund for Victims of Torture and its insistence, both at

bilateral level and within the European Union, on respect for and compliance with human rights and international humanitarian law in the fight against international terrorism. In the future, the Netherlands will continue to devote a lot of attention to these issues.

slachtoffers van foltering en het aandringen op het respecteren en naleven van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht in de strijd tegen het terrorisme, in bilateraal en EU-verband. Nederland zal hier ook in de toekomst veel aandacht aan blijven besteden.

ADVIEZEN IN BEHANDELING

RONDE DE JAARWISSELING 2006-2007 HAD DE AIV DE VOLGENDE vijf adviesaanvragen in behandeling.

De toekomst van de OESO

Op 7 maart 2006 verzocht de regering de AIV te adviseren over de positie van de OESO in de internationale institutionele structuur en prioritaire werkterreinen van de OESO.

In de adviesaanvraag wordt, onder verwijzing naar de sterke toename van het aantal onderwerpen en beperkte financiële middelen, gewezen op de noodzaak te komen tot een herbezinning op doelstelling, activiteiten en lidmaatschap. Tevens wordt gewezen op de discussies over een mogelijke uitbreiding van het aantal leden. Om inzicht te krijgen in de rol die een – uitgebreide – OESO in de internationale institutionele architectuur en voor Nederland kan vervullen en om bij te dragen aan de Nederlandse standpuntbepaling over de toekomst van de OESO, verzoekt de regering om in het advies vooral in te willen gaan op de volgende vraagpunten.

1. Met welke landen, in welk tempo, in welke vorm en eventueel onder welke voorwaarden moet de OESO zich uitbreiden?
2. Hoe ziet de AIV, mede in het licht van vraag 1, de positie van de OESO in de internationale institutionele architectuur, met name in relatie tot de EU, Wereldbank, IMF, WTO en de G8?
3. Welke zouden, vanuit internationaal perspectief en het belang dat Nederland aan internationale samenwerking hecht, de prioritaire werkterreinen en onderwerpen zijn die zich bij voorrang lenen voor behandeling door de (uitgebreide) OESO?
4. Hoe beoordeelt de AIV het belang (zowel internationaal als voor Nederland) van het behoud van de voor de OESO kenmerkende werkmethoden (*soft law, benchmarking, peer review, peer pressure*)?
5. Welke is volgens de AIV de specifieke toegevoegde waarde van de OESO voor het in Nederland te voeren beleid en welke zouden in dat licht de onderwerpen zijn waar de OESO zich bij voorkeur op zou moeten richten?
6. Welke veranderingen moet de OESO als organisatie ondergaan om na uitbreiding en inhoudelijke prioritering effectief te kunnen functioneren?

Advisory reports currently in preparation

AT THE END OF 2006, THE AIV WAS IN THE PROCESS OF preparing the following five advisory reports.

The future of the OECD

On 7 March 2006, the government asked the AIV to prepare an advisory report on the OECD's place in the international institutional architecture and its priority areas of work.

In its request for advice, the government points out the need to rethink the OECD's aims, activities and membership, given the sharp increase in the number of subjects and the organisation's limited funds. In addition, it refers to the debate concerning the possible expansion of the organisation's membership. In order to better understand the potential role that an enlarged OECD could play both in the international institutional architecture and for the Netherlands and in order to contribute to determining the Dutch standpoint on the OECD's future, the government asked the AIV to address the following questions in its advisory report:

1. With which countries, at what pace, in what form and, if necessary, on what conditions should OECD enlargement take place?
2. Partly in view of question 1, how does the AIV see the OECD's place in the international institutional architecture, particularly in relation to the European Union, the World Bank, the IMF, the WTO and the G8?
3. From an international perspective and given the importance the Netherlands attaches to international cooperation, what main working areas and subjects most lend themselves to being dealt with by an enlarged OECD?
4. How important is it in the AIV's view (both for the international community and for the Netherlands) that the OECD maintains its characteristic working methods, such as soft law, benchmarking, peer review and peer pressure?
5. What does the AIV see as the OECD's specific added value for Dutch policy, and consequently what are the subjects that the OECD should preferably focus on?

6. How must the OECD change as an organisation in order to be able to function effectively after enlargement and the determination of its substantive priorities?

The report is being prepared by a specially appointed joint committee chaired by Professor W.J.M. van Genugten of the Human Rights Committee (CMR). The other members are Professor G. van Benthem van den Bergh of the Peace and Security Committee (CVV); Professor C. Flinterman, Ms C. Hak and Professor N.J. Schrijver (all CMR); F.D. van Loon and P. Stek of the Development Cooperation Committee (COS); and H.C. Posthumus Meyjes and Professor A. van Staden of the European Integration Committee (CEI). Professor F.H.J.J. Andriessen (CEI) and T. Etty (CMR) are participating mainly as corresponding members. The committee can summon the knowledge and experience of several civil service liaison officers, in particular P.R. Post and Ms C.M. Dijk of the Transport and OECD Division of the Ministry of Foreign Affairs' Economic and Ecological Cooperation Department (DES/TO). The secretariat is headed by T.D.J. Oostenbrink (CMR executive secretary), assisted by B. Groothuis, Ms M.A.M. Suijkerbuijk and M. Keizer (trainees). The AIV aims to adopt this advisory report in the spring of 2007.

UN human rights treaty body reform

On 3 July 2006, the AIV received a request for advice concerning the proposed reform of the system of UN treaty bodies. In the request, the Minister of Foreign Affairs refers to the newly established Human Rights Council, the relationship between the reporting by the various treaty bodies, the proposed mechanism of the universal periodic review and the proposal of the Office of the UN High Commissioner for Human Rights (OHCHR) for a unified standing treaty body. The Minister put the following questions to the AIV:

1. What problems do both the treaty bodies and the reporting states encounter in relation to the principal objective of the human rights treaty body system, namely to monitor implementation of international human rights standards?
2. To what extent do the current initiatives (better coordination of work, regular consultation between the chairpersons, etc.) succeed in addressing the problems facing treaty bodies?

Dit advies wordt voorbereid in een daartoe ingestelde gecombineerde commissie, die bestaat uit: prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh (AIV/CVV), prof. mr. C. Flinterman (CMR), prof. mr. W.J.M. van Genugten (AIV/CMR, voorzitter van de subcommissie), mw. mr. C. Hak (CMR), drs. F.D. van Loon (COS), drs. H.C. Posthumus Meyjes (CEI), prof. mr. N.J. Schrijver (CMR), prof. dr. A. van Staden (AIV/CEI) en drs. P. Stek (COS). Prof. mr. F.H.J.J. Andriessen (AIV/CEI) en drs. T. Etty (CMR) zijn overwegend als corresponderend lid bij de advisering betrokken. De daartoe ingestelde subcommissie kan putten uit de kennis en ervaring van ambtelijke contactpersonen, in het bijzonder drs. P.R. Post en mw. mr. C.M. Dijk (DES/TO). Het secretariaat wordt gevoerd door drs. T.D.J. Oostenbrink met ondersteuning van de stagiair(e)s dhr. B. Groothuis, mw. M.A.M. Suijkerbuijk en dhr. M. Keizer. De AIV is voornemens dit advies in het voorjaar van 2007 vast te stellen.

Herziening van de VN-Verdragsmechanismen Mensenrechten

Op 3 juli 2006 ontving de AIV een adviesaanvraag over de voornemens over te gaan tot hervorming van het systeem van VN-verdragsmechanismen. In de adviesaanvraag verwees de minister naar de nieuw ingestelde Mensenrechtenraad, de relatie tussen de rapportages van de verschillende verdragscomités onderling, het voorziene systeem van de *Universal Periodic Review* en de door het kantoor van de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens opgestelde voorstel te komen tot één verdragsmechanisme. Hij legde de AIV de volgende vragen voor:

1. Tegen welke problemen lopen zowel de verdragscomités als de rapporterende landen aan in relatie tot de voornaamste doelstellingen van de verdragscomités, namelijk controle op de tenuitvoerlegging van internationale mensenrechten-normen?
2. In hoeverre komen de thans lopende initiatieven (betere coördinatie van werkzaamheden, regulier overleg tussen voorzitters en dergelijke) tegemoet aan de problemen waar de verdragscomités mee kampen?
3. Welke opties zijn er voor verdergaande hervormingen, en wat zijn de voor- en nadelen van de geïdentificeerde opties? Welke optie geniet uw voorkeur en waarom? Hoe kan de optie van uw voorkeur het beste worden gerealiseerd? Is er wellicht een onderscheid te maken tussen oplossingen op korte en op lange termijn?

4. Ik vraag u specifiek aandacht te besteden aan de voor- en nadelen die gepaard gaan met oprichting van één uniform verdragsmechanisme, zoals voorgesteld door de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens.
5. Hoe ziet uw Raad de relatie tussen de verdragsorganen (in de huidige vorm en in de door uw Raad voorgestelde opzet) en de nieuwe Mensenrechtenraad, in het bijzonder in het kader van de *universal periodic review*?

De advisering wordt voorbereid door de gehele Commissie Mensenrechten van de AIV. De advisering vindt plaats onder voorzitterschap van prof. mr. C. Flinterman. De andere leden zijn: mw. dr. K.C.J.M. Arts, prof. mr. Th.C. van Boven, drs. T. Etty, prof. mr. R. Fernhout, prof. dr. W.J.M. van Genugten, mw. prof. mr. J.E. Goldschmidt, mw. mr. C. Hak, mr. R. Herrmann, drs. T.P. Hofstee, prof. dr. M.T. Kamminga, mr. F. Kuitenbrouwer, mw. dr. B.M. Oomen, prof. mr. N.J. Schrijver, mw. mr. W.M.F. Thomassen, mw. mr. H.M. Verrijn Stuart en mw. J.M. Verspaget. Ambtelijke contactpersoon is mw. drs. S. van der Meer (DMV/MR). Het secretariaat wordt gevoerd door drs. T.D.J. Oostenbrink met ondersteuning van de stagiair(e)s mw. M.A.M. Suijkerbuijk en dhr. T. Schut. Naar verwachting zal het advies in het voorjaar van 2007 worden afgerond.

De toekomst van de Benelux

In 2010 komt de vijftigjarige looptijd van het Verdrag voor een Economische Unie van de Benelux ten einde. Naar verwachting zullen in het voorjaar van 2007 de onderhandelingen over verlenging, c.q. beëindiging of wijziging beginnen. Op 11 oktober 2006 ontving de AIV een verzoek om de regering hierover te adviseren. In de adviesaanvraag zijn de volgende vragen gesteld.

1. De Benelux-landen werken samen op praktisch (BEU) en politiek (BPS) terrein. Zou de AIV een oordeel willen geven over de toegevoegde waarde van de samenwerking in Benelux-verband op beide terreinen?
2. Welke zouden de prioritaire werkterreinen en onderwerpen zijn die zich bij voorrang lenen voor Benelux-samenwerking?
3. Welke veranderingen moet de BEU als organisatie ondergaan om na de inhoudelijke prioritering effectief te kunnen functioneren?

3. What options exist for more far-reaching reform, and what are the advantages and disadvantages of the options that have been identified? In your view, which option would be preferable and why? What would be the best way of implementing your preferred option? Can a distinction be made between short-term and long-term options?
4. Please give particular consideration to the advantages and disadvantages of establishing a unified standing treaty body as proposed by the UN High Commissioner for Human Rights.
5. How does the AIV view the relationship between the treaty bodies (in their present form and in the form proposed by the AIV) and the new Human Rights Council, especially in the context of the universal periodic review?

The report is being prepared by the Human Rights Committee (CMR), under the chairmanship of Professor C. Flinterman. The other members are Dr K.C.J.M. Arts, Professor T.C. van Boven, T. Etty, Professor R. Fernhout, Professor W.J.M. van Genugten, Professor J.E. Goldschmidt, Ms C. Hak, R. Herrmann, T.P. Hofstee, Professor M.T. Kamminga, F. Kuitenbrouwer, Dr B.M. Oomen, Professor N.J. Schrijver, Ms W.M.F. Thomassen, Ms H.M. Verrijn Stuart and Ms J.M. Verspaget. The civil service liaison officer is Ms S. van der Meer of the Human Rights Division of the Ministry of Foreign Affairs' Human Rights and Peacebuilding Department (DMV/MR). The secretariat is headed by T.D.J. Oostenbrink (CMR executive secretary), assisted by Ms M.A.M. Suijkerbuijk and T. Schut (trainees). The AIV expects to finalise this advisory report in the spring of 2007.

The future of the Benelux

In 2010, the fifty-year term of the treaty establishing the Benelux Economic Union (BEU) will come to an end. The negotiations concerning its renewal, abrogation or amendment (as the case may be) are expected to start in the spring of 2007. On 11 October 2006, the government asked the AIV to prepare an advisory report on this subject. The request for advice includes the following questions:

1. The Benelux countries cooperate on both practical (BEU) and political (BPC) issues. What, in the AIV's opinion, is the added value of the Benelux partnership in each of these areas?

2. Which fields of activity and subjects would lend themselves to prioritisation within the Benelux partnership?
3. What changes would the BEU need to undergo as an organisation to be able to function effectively once substantive prioritisation has taken place?
4. What role does the AIV see for Benelux organisations such as the Benelux Interparliamentary Consultative Council and the Benelux Court of Justice?
5. On the basis of its response to questions 1 to 4, can the AIV advise on the most suitable international framework within which to continue the Benelux partnership?

As research is already being conducted in these areas, a brief response to questions 2, 3 and 5 will suffice. In the case of questions 1 to 4, a more detailed response would be appropriate.

In order to prepare this report, the AIV set up a joint working group under the chairmanship of Professor J.Q.T. Rood of the European Integration Committee (CEI). The other members of the working group are F. Korthals Altes (AIV chair) and Professor M.G.W. den Boer, Dr W.F. van Eekelen and Ms M.G. Wezenbeek-Geuke (all CEI). J. Schotte, employed until recently at the General Secretariat of the Benelux, is participating as an external member. The civil service liaison officer is M. van Rossum. The secretariat is headed by Dr S. Volbeda (CEI executive secretary), assisted by Ms E. van der Bijl and M. Keizer (trainees).

As part of its work, the working group met with several experts in Brussels (on 30 November 2006) and The Hague (on 11 December 2006). In view of the imminent start of the negotiations on the future of the Benelux, the AIV intends to discuss this advisory report in February 2007.

The significance of the rise of China for foreign policy

On 13 October 2006, the government asked the AIV to prepare an advisory report on the significance of the rise of China for foreign policy. Rapid economic developments in China, and the country's increasing prominence on the world stage, are having major consequences for international relations. China

4. Welke rol ziet de AIV weggelegd voor de Benelux-organen, zoals de Raadgevende Interparlementaire Benelux-Raad en het Benelux-Gerechtshof?
5. Zou de AIV, naar aanleiding van de bevindingen die u doet op basis van vraag een tot en met vier, een advies willen geven over het meest geschikte volkenrechtelijke kader om de Benelux-samenwerking voort te zetten?

Hierbij werd opgemerkt dat voor de vragen 2, 3 en 5 een kort antwoord volstaat gezien het ambtelijke onderzoek dat hiernaar wordt gedaan. Een uitgebreider antwoord wordt opportuun geacht voor de vragen 1 en 4.

De AIV heeft ter voorbereiding van het advies een gecombineerde werkgroep samengesteld onder voorzitterschap van prof. dr. J.Q.Th. Rood, lid van de Commissie Europese Integratie (CEI). De leden van de werkgroep zijn: mr. F. Korthals Altes (voorzitter van de AIV), mw. prof. dr. M.G.W. den Boer, dr. W.F. van Eekelen en mw. mr. M.G. Wezenbeek-Geuke (leden van de CEI). Drs. J. Schotte, tot voor kort werkzaam bij het secretariaat-generaal van de Benelux, participeert als buitenlid. Ambtelijke contactpersoon is dhr. mr. M. van Rossum. Het secretariaat wordt gevoerd door mw. dr. S. Volbeda, daarin bijgestaan door de stagiair(e)s mw. E. van der Bijl en dhr. M. Keizer.

Ter voorbereiding van het advies heeft de werkgroep met een aantal deskundigen gesproken op 30 november 2006 in Brussel en op 11 december 2006 in Den Haag. Met het oog op de spoedige start van de onderhandelingen over de toekomst van de Benelux, wordt er naar gestreefd dit advies in februari 2007 te bespreken in de AIV.

De buitenlandspolitieke betekenis van de opkomst van China

Op 13 oktober 2006 heeft de regering de AIV om advies gevraagd over de buitenlandpolitieke betekenis van de opkomst van China. De snelle (economische) ontwikkelingen in China en het toegenomen belang van China op het wereldtoneel hebben grote gevolgen voor de internationale verhoudingen. China speelt een steeds nadrukkelijker rol bij wereldwijde kwesties als conflictbeheersing, energievoorzieningszekerheid, grondstoffenproblematiek, duurzame ontwikkeling en bevordering van de wereldhandel. Daarbij vraagt de veiligheidspolitieke dimensie van de opkomst van China bijzondere aandacht,

aldus de regering. Zij heeft in haar aanvraag de volgende twaalf concrete vragen aan de AIV gesteld.

1. Hoe beoordeelt de AIV de Chinese opstelling in multilaterale fora en met name de Chinese opstelling als één van de permanente leden in de VN(-Veiligheidsraad)? Wat betekent dit voor het functioneren van met name de VN?
2. Hoe moet Nederland China als speler op het internationale politieke toneel bejegenen? Zijn in EU-kader de Nederlandse belangen anders dan die van andere EU-lidstaten?
3. Hoe beoordeelt de AIV China's opstelling in de WTO, als ook de naleving van WTO-verplichtingen door China?
4. Hoe beoordeelt de AIV de ontwikkeling van het relatieve economische gewicht van China in de wereld? Welke aanbevelingen kan de AIV doen om de EU en Nederland bij deze ontwikkelingen te laten aansluiten?
5. Kan de AIV aanduiden of en, zo ja, hoe het energie- en natuurlijke hulpbronnenbeleid van China in verschillende producerende regio's van invloed is op doelstellingen van het Nederlandse en Europese buitenlands beleid? Hoe dienen Nederland en de EU hierop volgens de Adviesraad te reageren?
6. Hoe kan China nauwer worden betrokken bij internationale afspraken en initiatieven voor samenwerking met ontwikkelingslanden?
7. Hoe kan Nederland bevorderen dat China zich opstelt als een constructieve partner op het wereldtoneel op het gebied van vrede en non-proliferatie?
8. Hoe beoordeelt de AIV de invloed van China in de regio, onder andere in relatie tot de rol van de VS?
9. Hoe beoordeelt de AIV de modernisering van de Chinese strijdkrachten en de ontwikkelingen en de Chinese strategische visie?
10. Wat is de betekenis van regionale organisaties als de *Shanghai Cooperation Organisation* (SCO) voor het buitenlands- en veiligheidsbeleid van China?
11. Wat betekenen eerder genoemde veiligheidspolitieke en militaire aspecten van de opkomst van China voor de regionale en internationale veiligheidssituatie?
12. Hoe zou Nederland zich in de EU moeten opstellen ten aanzien van de strategische dialoog met de VS over China?

Het advies wordt voorbereid door een gecombineerde

has an increasingly influential voice in global issues such as conflict management, energy supply security, the use and supply of natural resources, sustainable development and the promotion of world trade. According to the government, the security dimension of China's rise also requires special attention. In its request for advice, the government put the following twelve specific questions to the AIV:

1. What is the AIV's assessment of China's position within multilateral forums, with particular reference to its position as one of the five permanent members of the UN Security Council? What are the implications of this for the functioning of the United Nations in particular?
2. How should the Netherlands treat China as a player on the international political stage? Within the EU framework, do the Netherlands' interests differ from those of other EU member states?
3. What is the AIV's assessment of China's stance in the WTO and its adherence to WTO requirements?
4. What is the AIV's assessment of the changes in China's relative global economic weight? How can the European Union and the Netherlands respond to these changes?
5. Can the AIV indicate whether (and, if so, how) China's energy and natural resources policies in various producer regions affect Dutch and European foreign policy goals? How should the Netherlands and the European Union respond?
6. How can China be more closely involved in international agreements and initiatives for cooperation with developing countries?
7. How can the Netherlands encourage China to behave as a constructive partner on the world stage in terms of peace and non-proliferation?
8. What is the AIV's assessment of China's influence in the region, including how it relates to the role of the United States?
9. What is the AIV's assessment of the modernisation of China's armed forces and the development of its strategic vision?
10. What role do regional organisations such as the Shanghai Cooperation Organisation (SCO) play in China's foreign and security policy?

11. What do the abovementioned security and military aspects of China's rise mean for regional and international security?
12. What position should the Netherlands take in the European Union on strategic dialogue with the United States on China?

The report is being prepared by a joint committee chaired by Professor A. van Staden of the European Integration Committee (CEI). The other members are Professor G. van Benthem van den Bergh (vice-chair), Dr A. Bloed, Lieutenant General G.J. Folmer (retd.), Dr P. van Ham, Rear Admiral R.M. Lutje Schipholt (retd.), Professor B.A.G.M. Tromp, General A.K. van der Vlis (retd.) and E.P. Wellenstein of the Peace and Security Committee (CVV); Professor F.H.J.J. Andriessen (CEI); F.D. van Loon and Professor L.B.M. Mennes of the Development Cooperation Committee (COS); and Professor N.J. Schrijver of the Human Rights Committee (CMR).

The civil service liaison officers are W.A.C. Palm, Ms G. Willems and Ms K.S. van Stegeren of the Ministry of Foreign Affairs and Captain C.L. Turnhout on behalf of the Ministry of Defence. The secretariat is headed by J.M.D. van Leeuwe (CVV executive secretary), assisted by B. Groothuis, Ms M.A.M. Suijkerbuijk and T. Schut (trainees). The AIV aims to adopt this advisory report in April 2007.

Decision-making regarding Dutch participation in international military operations

On 27 December 2006, the government asked the AIV to prepare an advisory report on decision-making regarding Dutch participation in international military operations. The request comes in response to the report of 19 June 2006 by the parliamentary working group on the NATO Response Force (NRF), entitled '*Inzet met instemming – De rol van de Tweede Kamer bij het uitzenden van militairen*' (Deployment with consent – the role of Parliament in relation to the deployment of military personnel). The government's primary aim is to meet the need for prompt, effective military action in international situations, while also assuring Parliament's involvement in the decision-making process. The working group's conclusions may affect the relationship between government and Parliament in matters

commissie van de AIV bestaande uit prof. dr. A. van Staden (voorzitter), prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh (vice-voorzitter), prof. mr. F.H.J.J. Andriessen, dr. A. Bloed, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, dr. P. van Ham, drs. F.D. van Loon, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, prof. dr. L.B.M. Mennes, prof. mr. N.J. Schrijver, prof. dr. B.A.G.M. Tromp, gen. b.d. A.K. van der Vlis en drs. E.P. Wellenstein.

De commissie wordt bijgestaan door de ambtelijke contactpersonen drs. W.A.C. Palm, mw. mr. G. Willems en mw. drs. K.S. van Stegeren van het ministerie van Buitenlandse Zaken en KTZ drs. C.L. Turnhout namens het ministerie van Defensie. Het secretariaat wordt gevoerd door drs. J.M.D. van Leeuwe met hulp van de stagiair(e)s dhr. B. Groothuis, mw. M.A.M. Suijkerbuijk en dhr. T. Schut. De AIV streeft naar vaststelling van dit advies in april 2007.

De besluitvorming over Nederlandse deelname aan internationale militaire missies

Naar aanleiding van het rapport van de werkgroep *NATO Response Force* (NRF) van de Tweede Kamer van 19 juni 2006, getiteld 'Inzet met instemming – De rol van de Tweede Kamer bij het uitzenden van militairen', heeft de regering op 27 december 2006 de AIV om advies gevraagd over de besluitvorming over Nederlandse deelname aan internationale militaire operaties. Voor de regering staat voorop dat recht wordt gedaan aan de noodzaak van tijdig en doeltreffend militair optreden in internationaal verband, terwijl de betrokkenheid van de Staten-Generaal bij de besluitvorming blijft gewaarborgd. De conclusies van de werkgroep NRF kunnen gevolgen hebben voor de verhouding tussen de regering en de Staten-Generaal bij de uitzending van militairen. Een nadere beschouwing van de procedure van besluitvorming en de praktijk van overleg tussen de Staten-Generaal en regering is gewenst. In dit kader stelt de regering de volgende drie vragen aan de AIV.

1. Welke gevolgen zullen de conclusies en aanbevelingen van de werkgroep NRF naar het oordeel van de AIV hebben voor de uitzending van Nederlandse militairen en voor de Nederlandse deelname aan internationale militaire operaties?
2. Wordt de inzet van NRF of EU-Battlegroups overwogen – alsmede een Nederlandse bijdrage daaraan – op welke wijze zou dan kunnen worden voorkomen dat het verkrijgen van

parlementaire instemming een verdragende factor is bij de voorbereidingen voor de werkelijke uitzending van militairen?

3. Wat is het oordeel van de AIV over de conclusies en aanbevelingen van de wekgroep NRF ten aanzien van de verstrekking van informatie aan en de betrokkenheid van het parlement op opeenvolgende momenten in het besluitvormingsproces van NAVO en EU?

Het advies wordt voorbereid door een commissie onder voorzitterschap van gen. b.d. A.K. van der Vlis (CVV). Leden zijn dhr. A.L. ter Beek, prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh, dr. A. Bloed, dr. W.F. van Eekelen, dr. Ph.P. Everts, prof. mr. F.J.M. Feldbrugge, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, mw. mr. B.T. van Ginkel, mr. J.S.L. Gualtherie van Weezel, dr. P. van Ham, prof. dr. K. Koch, mr. F. Korthals Altes, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, drs. J. Ramaker, lt-gen. b.d. H.W.M. Satter, prof. dr. B.A.G.M. Tromp en drs. E.P. Wellenstein. Ambtelijke contactpersonen zijn drs. S.J.G. Reyn (ministerie van Defensie) en drs. F.C. van Beuningen (ministerie van Buitenlandse Zaken, DVB/CV). Het secretariaat wordt gevoerd door drs. G.W.F. Vigeveno (tijdelijk aangesteld bij de AIV) en drs. J.M.D. van Leeuwe (secretaris CVV) met hulp van de stagiair dhr. T. Schut.

concerning military deployment. A further examination of the decision-making process and consultations between Parliament and the government is therefore required. In this context, the government put the following three questions to the AIV:

1. In the opinion of the AIV, what will be the consequences of the conclusions and recommendations of the NRF working group for the deployment of Dutch military personnel and for Dutch participation in international military operations?
2. When deployment of the NRF or EU Battlegroups – and a Dutch military contribution – is being considered, what could be done to ensure that obtaining parliamentary consent does not delay preparations for actual military deployment?
3. What are the AIV's thoughts on the working group's conclusions and recommendations as regards the provision of information to and the involvement of Parliament in the successive stages of NATO and EU decision-making?

The report is being prepared by a joint committee chaired by General A.K. van der Vlis (retd.) of the Peace and Security Committee (CVV). The other members are A.L. ter Beek, Professor G. van Benthem van den Bergh, Dr A. Bloed, Dr P.P. Everts, Professor F.J.M. Feldbrugge, Lieutenant General G.J. Folmer (retd.), Ms B.T. van Ginkel, J.S.L. Gualtherie van Weezel, Dr P. van Ham, Professor K. Koch, Rear Admiral R.M. Lutje Schipholt (retd.), J. Ramaker, Lieutenant General H.W.M. Satter (retd.), Professor B.A.G.M. Tromp and E.P. Wellenstein (all CVV); Dr W.F. van Eekelen of the European Integration Committee (CEI); and F. Korthals Altes (AIV chair). The civil service liaison officers are S.J.G. Reyn on behalf of the Ministry of Defence and F.C. van Beuningen of the Conflict Prevention, Peace Operations and Military and Civil Cooperation Division of the Ministry of Foreign Affairs' Security Policy Department (DVB/CV). The secretariat is headed by G.W.F. Vigeveno (seconded to the AIV) and J.M.D. van Leeuwe (CVV executive secretary), assisted by T. Schut (trainee).

EXTERNE CONTACTEN EN OVERIGE ACTIVITEITEN

External contacts and other activities

Contacts with government and Parliament

The AIV's most important external contacts are with the relevant government members. The government's responses to the AIV's advisory reports generally appear on time (i.e. within three months), but in 2006 some responses were delayed for several months. Over time, the responses have improved in terms of content, with the government taking a clear position on all the recommendations as well as the main conclusions.

In addition to these written communications with government and Parliament, the AIV also participated in a number of meetings. On 23 January 2006, the AIV had a stimulating meeting with the Minister for European Affairs, at which he said he would appreciate having such a meeting every year. On 1 March 2006, the Development Cooperation Committee (COS) met the Minister for Development Cooperation, Agnes van Ardenne, who stated that she was very satisfied with the advisory reports of the AIV and the COS on development cooperation. The upcoming request for advice on the effectiveness of development aid was also discussed. On 22 May 2006, the CVV met the Minister of Defence, Henk Kamp, in connection with the publication of its advisory report on society and the armed forces. The Minister noted that he appreciated the report (see also the government's response).

On 22 February 2006, the AIV met with the Permanent Committee on Foreign Affairs of the House of Representatives. On 12 September 2006, the Permanent Committee on European Affairs of the House of Representatives held a debate on the Netherlands in Europe, which also touched on advisory letter no. 10: *'The European Union and its relations with Dutch citizens'*, but did not explicitly consult the members of the AIV in the process.

AIV seminar

The AIV's annual seminar took place on 9 June 2006. The subject of the seminar was 'Europe and energy'. In front of sixty

Contacten met de regering en het parlement

De belangrijkste externe contacten van de AIV zijn met de bewindspersonen. Over het algemeen reageert de regering tijdig (dat wil zeggen binnen drie maanden) op de adviezen van de AIV, maar in 2006 trad er in enkele gevallen een vertraging van enkele maanden op. Door de tijd heen hebben de reacties aan substantie gewonnen en neemt de regering expliciet een standpunt in ten aanzien van alle aanbevelingen en de belangrijkste conclusies.

Naast de schriftelijke contacten met de regering en het parlement hebben ook gesprekken plaatsgehad. Op 23 januari vond een inspirerend gesprek plaats met de staatssecretaris voor Europese Zaken, waarin hij liet weten een dergelijk gesprek elk jaar op prijs te stellen. Op 1 maart sprak de COS met minister Van Ardenne voor Ontwikkelingssamenwerking. De minister stelde zeer tevreden te zijn over de advisering van de AIV en de COS over ontwikkelingssamenwerking. Er werd onder meer van gedachten gewisseld over de komende adviesaanvraag over de effectiviteit van de hulp. Op 22 mei 2006 sprak de CVV met minister Kamp van Defensie over het advies *Maatschappij en krijgsmacht*. De minister liet weten het uitgebrachte advies te waarderen (zie ook de regeringsreactie).

Op 22 februari 2006 was er een ontmoeting met de Vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken van de Tweede Kamer. Op 12 september heeft de Vaste Kamercommissie Europa een debat gehouden over Nederland in Europa, onder meer over het briefadvies nummer 10 *De EU en de band met de Nederlandse burger*, echter zonder de leden van de AIV daarbij expliciet te raadplegen.

AIV Themadag

Op 9 juni vond de jaarlijkse themadag van de AIV plaats, met als onderwerp 'Europa en energie'. Voor zestig deelnemers van de AIV alsmede een aantal externe genodigden, sprak dhr. Rein Willems, president-directeur van Shell Nederland, over dit zeer actuele thema vanuit de energieleverende industrie. Dhr. Luc Werring, hoofd van het energieprogramma van het DG Energie en Vervoer van de Europese Commissie, ging in op het EU-beleid terzake. Mw. prof. dr. J.G. van der Linde, hoofd van het energieprogramma van het Instituut voor Internationale Betrek-

kingen Clingendael, trad op als co-referent. Vervolgens vond een geanimeerde discussie plaats.

Prof. mr. F.H.J.J. Andriessen, de voorzitter van de werkgroep die deze themadag heeft voorbereid, vatte in een aantal korte statements de belangrijkste discussiepunten samen. Allereerst had hij drie algemene opmerkingen:

1. we moeten ons geen crisis laten aanpraten, al is er wel een waterscheiding. Nog nooit is zo'n omslag in politieke plannen aan de orde geweest. De situatie is veel gecompliceerder dan tot nog toe werd aangenomen. Desondanks verwacht hij dat er nog een aantal flinke schokken van buitenaf nodig zijn om Europa tot de ontdekking te laten komen dat de oude benadering niet meer werkt;
2. de buitenwereld kan zich niet in het EU-denken verplaatsen, de EU zal zich een andere manier naar buiten toe moeten presenteren. Een actieve overheid is noodzakelijk in een aantal processen en de noodzaak tot samenwerking wordt onderschreven, maar helaas worden daar niet de noodzakelijke conclusies aan verbonden;
3. ook de uitbreiding van de Unie maakt een omslag in denken noodzakelijk. Men kijkt nu meer naar *like-minded* staten dan naar de Unie als geheel. Ook de Economische en Monetaire Unie (EMU) is zo begonnen. Met de toenemende verschillen tussen de lidstaten van de Unie krijgen ook meer uiteenlopende belangen de overhand en zullen er meer spanningen tussen de lidstaten gaan ontstaan.

Vervolgens richtte hij zich op het energievraagstuk:

1. het Groenboek van de EU over energie getuigt wel van realisme, maar er spreekt te weinig nieuwe overtuiging uit en laat vooral zien dat er grote verschillen in de Commissie aan ten grondslag liggen. Van geheel andere aard is het Transitiedocument waar dhr. Willems over sprak, daarmee kunnen we vooruit; het Groenboek is in verhouding daarmee als het ware 'gedateerd';
2. energie en Nederland. Het is niet langer mogelijk om als nationale overheid de gehele energiehuishouding van een land te regelen. De burger wil dat Nederland de energievoorziening veilig stelt. Nederland kan dat echter niet meer alleen, zonder samen te werken met andere landen. Dit moet de regering duidelijker voor het voetlicht brengen;

participants from the AIV and a number of invited guests, Rein Willems, President of Shell Nederland, spoke about this highly topical issue from the perspective of the energy industry. Luc Werring, head of the energy programme at the European Commission's Directorate General for Energy and Transport, discussed EU policy in this area. Professor J.G. van der Linde, head of the International Energy Programme at the Netherlands Institute of International Relations ('Clingendael'), acted as discussant. This was followed by an animated discussion.

Professor F.H.J.J. Andriessen, the chairman of the working group that organised the seminar, summarised the main points of the discussion. He began with three general comments:

1. We should not allow ourselves to be talked into believing that there is a crisis, but we are definitely facing a watershed. Never before has such a fundamental change in political plans been at issue. The situation is much more complicated than has so far been assumed. Nevertheless, Europe still needs to undergo a number of substantial external shocks in order to realise that the old approach no longer works.
2. The rest of the world does not think like the European Union, and the Union will therefore have to present a different external face. EU authorities need to be active in a number of processes and acknowledge the need for cooperation, but unfortunately do not draw the necessary conclusions.
3. The enlargement of the Union also requires a change in thinking. The focus is currently on like-minded states rather than the Union as a whole. Economic and monetary union (EMU) started in the same way. As a result of the growing differences between the member states, more divergent interests are gaining the upper hand, leading to greater tension between the member states.

He subsequently turned to the issue of energy:

1. The EU Green Paper on energy is realistic, but lacks conviction and chiefly shows that the Commission is still deeply divided on this issue. The transition document referred to by Mr Willems is of an entirely different nature and will allow us to make some progress. In comparison, the Green Paper is 'dated'.

2. Energy and the Netherlands: national governments are no longer able to manage the energy resources of an entire country. The Dutch public want the government to secure the energy supply, but it is no longer able to do so without cooperating with other countries. The government should explain this more clearly.
3. The government's response to the advisory report on energy is disappointing. While looking more to Europe the government devotes too little attention to the Netherlands. It also says too little about competences: the government should advocate transferring more competences to the Commission so that it can start doing more. The government cannot evade its responsibilities by merely stating that 'it regards security of energy supply as a cross-cutting issue'. Was this not already the case? What happened to the recommendation of the two advisory councils that energy should become a key foreign policy objective? It was not adopted and it should have been.
4. We need to closely re-examine which components of the Constitutional Treaty are useful or essential with a view to this new priority.
5. The European Council has devoted a lot of encouraging words to the energy issue, but everything stops when national sovereignty comes into play. This indicates that the Commission has lost some of its influence. It claims it is 'willing but unable to act'. The Commission's Green and White Papers establish a consultation process, but this has become too much of a process in its own right.
6. The AIV believes that the European Union should establish a distinctive relationship with Russia, which will never consent to an energy agreement if it will not benefit in some way.

Finally, Professor Andriessen observed that the Global Energy Charter is sinking into oblivion. The European Union did try to work things out behind the scenes during the Ukraine gas supply crisis, but the Commission should not actually be working behind the scenes at all.

Meeting on migration and development

On 19 June 2006, as a follow-up to advisory report no. 43: '*Migration and development cooperation: coherence between two policy areas*' (June 2005), the AIV's Development Cooperation

3. de regeringsreactie op het energieadvies stelt teleur. De regering kijkt in zijn reactie weliswaar meer naar Europa, maar geeft te weinig ruimte aan Nederland. Daarbij kijkt zij te weinig naar de bevoegdheden: ze zou moeten bepleiten meer bevoegdheden naar de Commissie te schuiven zodat die ook meer kunnen gaan aanpakken. Je kunt je er als regering niet van afmaken door slechts te noemen dat 'de energievoorzieningszekerheid als dwarsdoorsnijdend thema wordt gezien'. Was dit dan niet al het geval? Wat is er gebeurd met het advies van de beide raden dat energie hoofddoelstelling van het buitenlandse beleid zou moeten worden? Dat is ten onrechte niet aanvaard;
4. we moeten nog eens expliciet kijken welke elementen uit het grondwettelijke verdrag nuttig en nodig zijn met het oog op deze nieuwe prioriteit;
5. de Europese Raad heeft veel warme woorden gewijd aan de energieproblematiek, maar waar de nationale soevereiniteit in het geding komt, houdt het snel op. Dit wijst erop dat de Commissie aan invloed heeft ingeboet. De Commissie zegt 'we willen wel, maar kunnen niet.' De kleurboeken van de Commissie (i.e. de Groen- en Witboeken) bewerkstelligen een consultatieproces, maar die consultatie is teveel een procedure in zichzelf geworden;
6. met betrekking tot Rusland vindt de AIV dat de EU een eigensoortige relatie met Rusland dient op te bouwen. Rusland zal nooit akkoord gaan met een energieovereenkomst wanneer er voor zichzelf niets te halen valt.

Tot slot stelde prof. Andriessen dat het Wereldenergiecharter in de vergetelheid geraakt. Weliswaar heeft de EU achter de schermen wel het een en ander proberen te regelen bij de crisis rond de gaslevering aan Oekraïne, maar de Commissie moet helemaal niet achter de schermen werken.

Bijeenkomst migratie en ontwikkeling

Op 19 juni 2006 organiseerde de AIV/COS naar aanleiding van het advies *Migratie en ontwikkelingssamenwerking: de samenhang tussen twee beleidsterreinen*, (nr. 43, uit juni 2005) in het Vredespaleis een bijeenkomst met de Stichting 'The Hague Process on Refugees and Migration'. De bijeenkomst had tot doel het nationale en internationale debat over migratie en ontwikkeling te stimuleren en bouwstenen te leveren voor een Nederlandse bijdrage aan de VN *High Level Dialogue Meeting on International Migration and Development*, die op 14 en 15

september in New York heeft plaatsgevonden. Op de bijeenkomst, die werd bijgewoond door politici en vertegenwoordigers van departementen, migrantenorganisaties, NGO's, universiteiten, onderzoeksinstellingen, adviesraden en internationale organisaties, ontspan zich een levendig debat. De Tweede Kamerleden Ferrier (CDA) en Tjon-A-Ten (PvdA), die aan het einde van de dag als referenten optraden, gaven aan geïnspireerd te zijn door de inzichten die gedurende de dag naar voren waren gekomen en deze bij hun politieke visies te zullen betrekken.

Dagvoorzitter prof. dr. A. de Ruijter gaf afsluitend aan dat vanuit verschillende beleidsmatige invalshoeken inzichten waren geformuleerd die nationaal en internationaal konden bijdragen aan de verdere beleidsontwikkeling op het terrein van migratie en ontwikkeling. Er was daarbij veel aandacht voor de volgende kwesties.

1. Werkt het huidige nationale restrictieve migratiebeleid niet averechts, bijvoorbeeld op het gebied van ontwikkeling, circulaire migratie en de kenniseconomie?
2. Moet het debat over migratie en ontwikkeling niet veeleer worden gevoerd vanuit het brede OS-perspectief dan vanuit het oogpunt van het beperken van migratie?
3. In hoeverre zouden *remittances* een punt op de OS-agenda moeten zijn en is onderzoek naar de samenhang tussen ODA en *remittances* wenselijk?
4. Kunnen migrantenorganisaties als bruggenbouwers voor ontwikkeling worden beschouwd? In hoeverre kunnen zij bij ontwikkelingsbeleid worden betrokken? Aan welke voorwaarden moet dan worden voldaan?
5. Moet in het nationale migratiebeleid niet veeleer participatie dan integratie voorop staan? Wordt gerichtheid op het moederland niet te vaak als een teken van gebrekkige integratie beschouwd?
6. Is door de toenemende vervlechting van landen, volkeren en mensen niet meer aandacht nodig voor de rechten van migranten, zowel in het land van herkomst, als in het land van verblijf?
7. Kan de illegale immigratie niet adequater en constructiever aangepakt worden, onder andere door meer begeleiding bij terugkeer en het bieden van meer perspectief in arme regio's waar migranten vandaan komen?

Committee (COS) organised a meeting in the Peace Palace with The Hague Process on Refugees and Migration. The aim was to stimulate the national and international debate on migration and development and produce material for a Dutch contribution to the UN High Level Dialogue Meeting on International Migration and Development, which took place in New York on 14-15 September 2006. The meeting, which was attended by politicians and representatives from various ministries, migrant organisations, NGOs, universities, research institutes, advisory councils and international organisations, gave rise to a lively debate. Two members of the House of Representatives, Kathleen Ferrier of the Christian Democratic Alliance (CDA) and Varina Tjon-A-Ten of the Labour Party (PvdA), who acted as discussants at the end of the meeting, indicated that they had been inspired by the insights that had emerged during the meeting and that they would take them into account in their political views.

In conclusion, the chairman of the meeting, Professor A. de Ruijter, noted that these insights had emerged from different policy perspectives and that they could contribute at national and international level to further policy development in the field of migration and development. The insights focused mainly on the following questions:

1. Is the restrictive nature of existing national migration policy actually counterproductive, for example with regard to development, circular migration and the knowledge economy?
2. Should the debate on migration and development be conducted from the wider perspective of development cooperation rather than that of restricting immigration?
3. To what extent should remittances be part of the development cooperation agenda? Would it be appropriate to examine the relationship between ODA and remittances?
4. Can migrants' organisations be regarded as bridge builders in the field of development? To what extent can they be involved in development policy? What conditions would have to met to make this possible?
5. Should the main focus of national migration policy be on participation rather than integration? Is an immigrant's

affinity with his or her country of origin too often regarded as an indication of insufficient integration?

6. Do the increasing connections between countries, peoples and individuals require a stronger focus on the rights of migrants, both in countries of origin and in countries of residence?
7. Could illegal immigration not be tackled more effectively and constructively, for example, by providing more assistance in the case of return and improving prospects in poor regions where migrants originate?

Presentation of the 2006 Human Development Report

Since 1990, the UNDP has published an annual report on development cooperation and global social development. Every year, in cooperation with the AIV, the UNDP presents its Human Development Report (HDR) to members of Parliament, political parties, development experts and academics in the Netherlands. This year's presentation took place at the Ministry of Foreign Affairs on 9 November 2006. It was chaired by Professor A. de Ruijter and attended by some sixty people.

The title of the HDR 2006 is 'Beyond scarcity: power, poverty and the global water crisis'. The presentation opened with a film about water, hygiene and sanitary facilities in poor regions. This was followed by a lecture by the UNDP Associate Administrator, Ad Melkert. He emphasised the report's main conclusion that access to water for life is a basic human need and should become a fundamental human right. According to the UNDP, countries should enshrine in law that every citizen has a right to at least twenty litres of clean water a day. The second speaker was one of the authors of the report, Ricardo Fuentes. His presentation was followed by a detailed Q&A session and an extensive discussion. The meeting concluded with a reception.

Other contacts and activities

On 19 May 2006, in cooperation with the Netherlands Institute for International Relations ('Clingendael'), the AIV's European Integration Committee (CEI) organised an inspiring roundtable discussion, attended by 42 people, on the future of the European Union. Given the newsworthiness of the topic and the fact that the discussion served as a springboard for advisory

Presentatie Human Development Report 2006

Sinds 1990 publiceert het UNDP jaarlijks een rapport over ontwikkelingssamenwerking en mondiale sociale ontwikkeling. In samenwerking met de AIV wordt dit *Human Development Report* (HDR) jaarlijks voor Kamerleden, politieke partijen, ontwikkelingsdeskundigen en academici in Nederland gepresenteerd. Dit jaar vond de presentatie op 9 november 2006 plaats op het departement van Buitenlandse Zaken, met prof. dr. A. de Ruijter als voorzitter. Er namen ongeveer zestig personen aan deel.

Het HDR 2006 heeft als titel *Beyond scarcity, power, poverty and the global water crisis*. De presentatie werd geopend met een film over water, hygiëne en sanitaire voorzieningen in arme gebieden. Hierna volgde een voordracht van Ad Melkert, tweede man van UNDP. Hij benadrukte de hoofdconclusie van het rapport, dat water een menselijke basisbehoefte is en een fundamenteel mensenrecht zou moeten worden. Volgens UNDP moeten landen wettelijk vastleggen dat elke burger recht heeft op minstens twintig liter schoon water per dag. Als tweede spreker trad één van de auteurs van het rapport, Ricardo Fuentes, op. Na diens presentatie was er gelegenheid voor het stellen van vragen en discussie. Hiervan werd uitgebreid gebruik gemaakt. De bijeenkomst werd afgesloten met een receptie.

Overige contacten en activiteiten

De Commissie Europese Integratie (CEI) heeft in samenwerking met het Instituut voor Internationale Betrekkingen Clingendael op 19 mei een rondetafelgesprek georganiseerd over de toekomst van de EU. Met het oog op de nieuwswaarde van het onderwerp en het feit dat het rondetafelgesprek een opstap vormde naar het advies *Europa een prioriteit!* – dat vlak voor de verkiezingen is uitgebracht – , hebben ook journalisten deelgenomen (onder zogenaamde *Chatham House rules*). Deze formule heeft goed gewerkt en is zeker voor herhaling vatbaar. Aan deze inspirerende bijeenkomst namen 42 personen deel.

De in het voorgaande verslagjaar ingezette vernieuwing van de website van de AIV met het doel deze gebruiksvriendelijker te maken, is voortgezet in 2006. Er werd geëxperimenteerd met een interactief deel van de website toegankelijk voor leden, waarop onder meer de verslagen, concepten en rondgestuurde informatie overzichtelijk beschikbaar zijn. Tevens zijn in de loop

van 2006 de contacten met de pers stap voor stap in kaart gebracht, zodat bij voorkomende persconferenties sneller en efficiënter voor publiciteit kan worden gezorgd.

In het verslagjaar had de AIV met verschillende ambassadeurs en buitenlandse delegaties gesprekken over internationale kwesties. Niet zelden vormde het risico van verdergaande nucleaire proliferatie een belangrijk bestanddeel van de discussies, maar ook het functioneren van de AIV als adviesraad van de regering. Tevens waren er bijeenkomsten met politici, academici en studenten in zowel binnen- als buitenland. Leden van de AIV en secretarissen schreven artikelen in nieuwsbladen en tijdschriften over de adviezen van de raad.

De leden van de staf onderhouden externe contacten en nemen deel aan conferenties. Soms houden zij voordrachten over het werk van de AIV en zijn adviezen. In 2006 werd een aantal delegaties op hun verzoek over de AIV geïnformeerd.

Ter afstemming van de werkzaamheden heeft de AIV ook overlegd met de Commissie voor Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV). De secretaris van de AIV houdt geregeld contact met de secretarissen van de andere kaderwet adviescolleges.

report no. 52: *'Europe: A Priority!'*, which was published just before the election, a number of journalists also participated under the Chatham House Rule. This formula worked well and could definitely be repeated.

In 2006, the AIV continued the process (begun in 2005) of making its website more user-friendly. It experimented with an interactive section for members only in which reports, drafts and information that has been circulated are easily accessible. During the course of 2006, the AIV also gradually catalogued its press contacts, so that it can arrange publicity more swiftly and efficiently when press conferences need to be held.

In 2006, the AIV met with a number of ambassadors and foreign delegations to discuss international issues. The risk of further nuclear proliferation was often a key topic in these discussions, as was the AIV's role as an advisory council to the government. The AIV also met politicians, academics and students in the Netherlands and abroad. Various AIV members and executive secretaries published articles on the council's advisory reports in newspapers and journals.

The members of the AIV Unit are responsible for external contacts and participate in conferences. They occasionally give presentations on the AIV's work and its advisory reports. In 2006, a number of delegations asked for and were provided with information on the AIV's activities.

In order to coordinate their activities, the AIV also consulted with the Advisory Committee on Issues of Public International Law (CAVV). The executive secretary of the AIV maintains regular contacts with the executive secretaries of the government's other advisory councils.

TAAK, WERKWIJZE EN EVALUATIES

Task, working methods and evaluations

Tasks and working methods

The Advisory Council on International Affairs (AIV), which was established on 1 January 1998, is an independent statutory advisory body responsible for advising the government on matters relating to foreign policy (including development cooperation) and defence. The AIV has eleven members. This is below the maximum of fifteen members laid down in the Advisory Councils Framework Act. In accordance with the Advisory Council on International Affairs Act, the AIV has four permanent committees: the Human Rights Committee (CMR), the Peace and Security Committee (CVV), the Development Cooperation Committee (COS) and the European Integration Committee (CEI). The chairs and vice-chairs of these committees are members of the AIV. In addition to them, each committee has a maximum number of fifteen members.

The AIV and its permanent committees were created at a time when international relations were becoming increasingly complex and interconnected. The AIV combines the expertise of the members of its various committees when making recommendations on issues bearing on more than one of the four areas mentioned above. This allows links to be made between these areas and enables the AIV to respond to international developments with implications for the Netherlands. The added value represented by the AIV and its committees lies in its in-depth knowledge and expertise in each policy area, in combination with the connections it can establish between them.

The AIV prepares advisory reports at the request of the Minister of Foreign Affairs, the Minister of Defence, the Minister for Development Cooperation, the Minister for European Affairs and Parliament. During the past year, neither the House of Representatives nor the Senate availed itself of this possibility officially, although they indirectly stimulated a number of requests for advice. The AIV made use of its prerogative to publish advisory reports on its own initiative for the first time in 2003 and continued to do so in 2004 and 2005. The AIV also

Taak en werkwijze

De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) is een per 1 januari 1998 bij wet ingesteld onafhankelijk adviesorgaan, dat adviseert over het buitenlands beleid (met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking) en het defensiebeleid. De AIV heeft elf leden. Dit is binnen het maximum van vijftien, aangegeven in de Kaderwet Adviescolleges. De raad kent, op basis van de Wet op de AIV, vier permanente commissies voor de gebieden van de rechten van de mens (CMR), vrede en veiligheid (CVV), ontwikkelingssamenwerking (COS) en Europese integratie (CEI). De voorzitters en de vice-voorzitters van deze commissies zijn lid van de AIV; daarnaast zijn er maximaal vijftien leden per commissie.

De AIV en zijn permanente commissies zijn in het leven geroepen tegen de achtergrond van de toenemende complexiteit en verwevenheid van de internationale betrekkingen. Voor vraagstukken op de raakvlakken van de bovengenoemde gebieden brengt de AIV de deskundigheid van leden van de verschillende permanente commissies bij elkaar. Zo kunnen dwarsverbanden worden gelegd tussen de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie en kan worden ingespeeld op voor Nederland belangrijke internationale ontwikkelingen. De meerwaarde van de AIV en de commissies ligt dan ook, naast de kennis en deskundigheid per beleidsterrein, in de samenhang die wordt aangebracht tussen de onderscheiden invalshoeken.

De AIV brengt adviezen uit op verzoek van de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Defensie, de minister voor Ontwikkelingssamenwerking en de staatssecretaris van Europese Zaken, alsmede op verzoek van één der Kamers der Staten-Generaal. In de rapportageperiode is van deze laatste mogelijkheid formeel geen gebruik gemaakt (al zijn wel verscheidene aanvragen indirect vanuit het parlement gestimuleerd). Van de mogelijkheid om op eigen initiatief adviezen uit te brengen heeft de AIV voor het eerst in 2003 en vervolgens in 2004 en 2005 gebruikgemaakt. Het laatste advies dat de AIV in 2006 uitbracht, *Europa een prioriteit!*, was wederom op eigen initiatief.

De AIV functioneert grotendeels op basis van het wettelijk voorgeschreven werkprogramma. Met het werkprogramma wordt beoogd een globaal beeld te geven van de onderwerpen

waarmee de AIV zich in een kalenderjaar zal bezighouden (voor het werkprogramma 2007: zie bijlage). In de loop van dat jaar worden de adviesaanvragen en de tijdsplanning nader gepreciseerd. Het komt voor dat onderwerpen waarover het voornemen bestond advies te vragen, afvallen, of dat juist adviesaanvragen aan de AIV worden voorgelegd die niet in het werkprogramma zijn vermeld.

De AIV vergadert in principe iedere maand. Aan het begin van het adviestraject worden adviesaanvragen in de AIV besproken. De uiteindelijke adviezen worden ook in de AIV vastgesteld. De adviezen worden voorbereid in (permanente) commissies of ad-hoc commissies, waarvan de samenstelling en vergaderfrequentie, afhankelijk van de intensiteit van het onderwerp en tijdsdruk waaronder de werkzaamheden worden verricht, sterk kan variëren.

Leden en vergaderingen

Het totale aantal leden van de AIV en de permanente commissies bedroeg per 31 december 2006 71, van wie 19 vrouwen. Voor de personalia wordt verwezen naar de volgende paragraaf, getiteld 'Samenstelling van de AIV en de permanente commissies'.

Per 31 december 2006 bestond de AIV zelf uit 11 leden, van wie 3 vrouwen (8 van de 11 leden zijn tevens voorzitter of vicevoorzitter van een permanente commissie). Per 31 december 2006 tellen de permanente commissies (exclusief de voorzitters en vice-voorzitters) 60 leden, van wie 16 vrouwen.

CEI	4 vrouwen, 11 mannen (exclusief de voorzitter en de vice-voorzitter);
CMR	6 vrouwen, 9 mannen (exclusief vz/vvz);
COS	4 vrouwen, 11 mannen (exclusief vz/vvz); en
CVV	2 vrouwen, 13 mannen (exclusief vz/vvz).

In het verslagjaar hebben de AIV en zijn commissies met grote regelmaat vergaderingen belegd om adviezen voor te bereiden of vast te stellen. Hieronder wordt, uitgesplitst naar de deelname uit de AIV en de (permanente) commissies/werkgroepen – het onderscheid is niet strikt – weergegeven welke vergaderingen het betreft:

published the last advisory report of 2006, *'Europe: A Priority!*', on its own initiative.

The AIV operates largely on the basis of its statutory work programme. The work programme is intended as an overview of the subjects that the AIV plans to examine during the calendar year (see annex for the work programme for 2007). The requests for advice and the time schedules are determined more precisely in the course of the year. Certain subjects for reports may be withdrawn or new requests may be made which were not included in the work programme.

In principle, the AIV meets once a month. It discusses each request for advice at the beginning of the advisory process and also adopts the final version of each advisory report. Advisory reports are drafted in permanent or ad hoc committees. The composition of these committees and the frequency of their meetings, which depend on the scope of the subject and the deadline for the completion of the report, can vary greatly.

Members and meetings

On 31 December 2006, the total number of members of the AIV and its permanent committees was 71, of whom 19 were women. For personal details of the members, see the section on the composition of the AIV and its permanent committees.

On 31 December 2006, the AIV had eleven members, of whom three were women (eight of the eleven members were also the chair or vice-chair of a permanent committee).

On 31 December 2006, the permanent committees consisted of:

CEI	4 women, 11 men (excluding chair/vice-chair)
CMR	6 women, 9 men (excluding chair/vice-chair)
COS	4 women, 11 men (excluding chair/vice-chair)
CVV	2 women, 13 men (excluding chair/vice-chair)

The AIV and its committees met very frequently in 2006 in order to prepare or adopt advisory reports. The list of these meetings given below distinguishes between the plenary sessions of the AIV and the meetings of its permanent committees and temporary committees/working groups:

AIV	8
CEI	3
WTE (Future of Europe Working Group)	4
CMR (including UN Treaty Bodies Committee)	7
COS	7
CVW	3
MEK (Society and the Armed Forces Committee)	5
<i>Joint Committees</i>	
TER (Terrorism Committee)	9
PSD (Private Sector Development Committee)	27
CMA (Social Actors Committee)	1
COESO (OECD Committee)	5
CHI (China Working Group)	3
WBX (Benelux Working Group)	1
Total number of meetings in 2006	83

The standard print run of each advisory report is usually 1,250 copies of the Dutch text and 1,100 copies of the English text. At the end of 2006, the total number of copies distributed was:

Advisory report no. 47 (Dutch)	1,300 copies
Advisory report no. 47 (English)	1,100 copies
Advisory report no. 48 (Dutch)	1,350 copies
Advisory report no. 48 (English)	1,100 copies
Advisory report no. 49 (Dutch)	1,250 copies
Advisory report no. 49 (English)	1,100 copies
Advisory report no. 50 (Dutch)	1,250 copies
Advisory report no. 51 (Dutch)	1,250 copies
Advisory report no. 52 (Dutch)	1,250 copies

Evaluation

In March 2006, the AIV adopted the evaluation of its second term (2002-2005), entitled '*AIV: rader in het buitenlands en veiligheidsbeleid?*' ('The AIV: a vital cog in the foreign and

AIV	8
CEI	3
WTE (werkgroep Toekomst Europa)	4
CMR (inclusief VN-verdragsmechanismen)	7
COS	7
CVW	3
MEK (commissie Maatschappij en Krijgsmacht)	5
<i>Gecombineerde commissies</i>	
TER (commissie Terrorisme)	9
PSD (commissie 'Private Sector Development')	27
CMA (commissie Maatschappelijke Actoren)	1
COESO (commissie OESO)	5
CHI (werkgroep CHINA)	3
WBX (werkgroep Benelux)	1
Het totale aantal vergaderingen in 2006 was	83

De Nederlandstalige adviezen worden gewoonlijk in een standaardoplage van 1250 exemplaren gedrukt en de Engelstalige versie in een standaardoplage van 1100 exemplaren. De totaaloplagen waren eind 2006:

Advies nr. 47 (Nederlands)	1300 exemplaren
Advies nr. 47 (Engels)	1100 exemplaren
Advies nr. 48 (Nederlands)	1350 exemplaren
Advies nr. 48 (Engels)	1100 exemplaren
Advies nr. 49 (Nederlands)	1250 exemplaren
Advies nr. 49 (Engels)	1100 exemplaren
Advies nr. 50 (Nederlands)	1250 exemplaren
Advies nr. 51 (Nederlands)	1250 exemplaren
Advies nr. 52 (Nederlands)	1250 exemplaren

Evaluatie

In maart 2006 stelde de AIV zijn evaluatie van de tweede raadsperiode (2002-2005) vast onder de titel '*AIV, rader in het buitenlands en veiligheidsbeleid?*'. Hierin werden onder meer de volgende constatering gedaan.

Interne organisatie

De AIV concludeert dat aandacht besteed moet worden aan evenredige deelneming van vrouwen en personen behorende tot een culturele of etnische minderheid. Daarnaast is het raadzaam om bij het (her)benoemen van leden van de AIV aandacht te schenken aan een evenwichtige verdeling wat betreft leeftijd. Kwaliteit blijft echter bij het selecteren van leden te allen tijde het belangrijkste criterium. De raad concludeert dat wetenschap, politiek, ambtenarij en journalistiek voldoende zijn vertegenwoordigd, maar dat personen met ervaring in maatschappelijke organisaties of het bedrijfsleven vaker zouden mogen worden benoemd. In haar regeringsreactie van 8 november 2006 onderschrijft de regering deze aandachtspunten.

De AIV acht het gewenst dat tenminste eenmaal per jaar (formeel) overleg plaatsvindt met de betrokken bewindspersonen. In haar regeringsreactie onderschrijft de regering deze wens en geeft daarbij aan dat het nuttig kan zijn de adviezen met één of meer bewindslieden te bespreken. Tevens geeft de AIV aan dat er tussen de ambtelijke top en de AIV minimaal één keer per jaar ontmoetingen moeten worden georganiseerd.

Advisering

De AIV concludeert dat het wenselijk is dat de betrokken ministeries zorgdragen voor een regelmatige stroom adviesaanvragen. Geconstateerd wordt dat een meerjarenplanning voor het werkprogramma gewenst is, omdat een dergelijke planning bijdraagt aan de continuïteit van het programma en zo wordt voorkomen dat de onderwerpen ieder jaar opnieuw moeten worden beoordeeld. In haar reactie verzoekt de regering de AIV om de gebruikelijke suggesties voor het werkprogramma voor het daaropvolgende jaar in mei toe te zenden. De werkprogramma's kunnen op deze manier tijdig worden behandeld in de ministerraad, wat het mogelijk maakt eventuele duplicaties met andere raden in een vroeg stadium te ontdekken en op elkaar af te stemmen. De AIV neemt zich voor terughoudendheid te blijven betrachten bij het uitbrengen van adviezen op eigen initiatief. De AIV juicht de wens van parlementsleden om (meer) directe adviesaanvragen aan de AIV te richten, toe.

De AIV blijft zich richten op het formuleren van concrete en haalbare aanbevelingen. De bewindspersonen en de ambtelijke

security policy machine?'), which includes the following observations.

Internal organisation

The AIV concludes that attention should be devoted to the proportional participation of women and members of cultural or ethnic minorities. In addition, it would be advisable to focus on achieving a balanced distribution in terms of age when appointing or reappointing members of the AIV. At all times, however, quality remains the key criterion for selecting members. The AIV concludes that academia, politics, the civil service and journalism are adequately represented, but that more individuals with experience in civil society organisations or business could be appointed. In its response to the evaluation of 8 November 2006, the government agrees with these points.

The AIV recommends that formal consultations with the relevant government members should take place at least once a year. In its response, the government agrees with this recommendation and also points out that it may be useful to discuss the advisory reports with one or more members of government. The AIV further notes that senior civil servants and the AIV should meet at least once a year.

Advisory process

The AIV concludes that it is preferable that the government members produce a steady flow of requests for advice. It notes that the work programme should be based on a multi-year plan, as this would assist continuity and obviate the need to re-examine the same issues every year. In its response, the government asks the AIV to forward its customary suggestions for the work programme for the following year in May. In this way, the cabinet will be able to discuss the work programmes early enough to identify and resolve any duplication of the work of other advisory councils at an early stage. The AIV resolves to continue exercising restraint with regard to publishing advisory reports on its own initiative. It welcomes the wish expressed by members of Parliament to send more direct requests for advice to the AIV.

The AIV will continue to focus on formulating specific and feasible recommendations. The members of government and senior civil servants should ensure that the government complies with the statutory three-month time limit for responding to advisory reports.

Public profile

The AIV concludes that it must examine how it can carry out its various additional tasks (besides its key task of advising the government) of contributing to opinion-forming and agenda-setting in the public debate and providing an insight into Dutch policy and policy dilemmas. The AIV will examine how it can optimise the way in which it communicates with a view to increasing its contribution to opinion-forming and agenda-setting. In addition, it notes that it should raise its profile in order to increase public interest in and support for the AIV. Improving communication can also contribute here.

top moeten toezien op de naleving van de wettelijke termijn van drie maanden voor de regeringsreactie.

Extern profiel

De AIV concludeert dat moet worden bekeken hoe de AIV concreet uitvoering kan geven aan de onderscheiden neventaken naast de kerntaak van advisering, te weten het bijdragen aan meningsvorming en agendabepaling in het maatschappelijke debat en het inzichtelijk maken van het Nederlands beleid en de dilemma's van dat beleid. De AIV gaat bekijken hoe de communicatie geoptimaliseerd kan worden ten behoeve van het vergroten van de bijdrage aan de meningsvorming en agendabepaling. Daarnaast constateert de AIV dat zijn zichtbaarheid kan worden verbeterd om de belangstelling en het draagvlak voor de AIV in de maatschappij te vergroten. Het verbeteren van communicatie kan hieraan bijdragen.

FINANCIËLE VERANTWOORDING

OM TE KUNNEN FUNCTIONEREN HEEFT DE AIV DE BESCHIK-
king over een eigen budget. Dit budget wordt, op voorstel van
de AIV, goedgekeurd door de betrokken bewindslieden. Een
onzekere factor bij de AIV blijft de hoeveelheid werk en de
daaraan verbonden kosten. Deze zijn in hoge mate afhankelijk
van het aantal en de aard van de adviesaanvragen van de zijde
van de bewindslieden en het parlement, en daarom niet altijd
goed voorspelbaar (meer adviesaanvragen, meer vergaderin-
gen, meer adviezen, of het spiegelbeeld). In 2006 zijn door de
AIV in totaal zes adviezen vastgesteld. Alle adviezen zijn in het
Nederlands en Engels gepubliceerd en verspreid. De Neder-
landse versies van adviezen worden in een standaardoplage
van 1250 exemplaren gedrukt en de Engelse oplage van de
adviezen betreft 1100 exemplaren. Afhankelijk van het onder-
werp kunnen nog enkele honderden extra adviezen worden
gedrukt en gedistribueerd.

Voor 2006 is door de betrokken bewindslieden een budget
goedgekeurd van € 555.000,—. Het budget van de AIV heeft de
volgende hoofdposten:

- 1) vergoedingen, representatiekosten en reiskosten van de
voorzitters en vice-voorzitters;
- 2) vacatiegelden, reiskosten van de leden, en catering;
- 3) drukkosten van de adviezen, papier etc.;
- 4) studiereizen en boeken;
- 5) onderzoek, externe activiteiten, deskundigheid, vertalingen;
en
- 6) onvoorzien.

De leden van de raad krijgen een vaste vergoeding per jaar.
Leden van permanente commissies krijgen een bedrag per bij-
gewoonde vergadering. De bedragen zijn vastgesteld binnen de
wettelijke kaders bij ministeriële regeling.

In 2006 is in totaal € 200.700,— uitbetaald aan de vergoedin-
gen en de reiskosten van de voorzitters en de vice-voorzitters.
Het bedrag aan vacatiegelden en reiskosten van de leden van
de permanente commissies betrof in totaal € 148.000,—. Aan
drukkosten van de adviezen, briefpapier et cetera is in totaal
circa € 138.500,— uitgegeven. De totale kosten van de door de
diverse commissies gemaakte werkbezoeken en studiereizen
betroffen ongeveer € 13.000,—. Nog niet alle kosten van de

Finance

THE AIV HAS BEEN ALLOCATED A BUDGET OF ITS OWN TO
enable it to carry out its advisory work. The AIV makes a
proposal for the size of the budget, which is then adopted by the
relevant government members. The amount of work performed,
and hence the scale of expenditure, remain uncertain since they
depend heavily on the number and nature of the requests for
advice, which means that neither is very easy to predict (more
requests mean more reports and more reports mean more
meetings, while the opposite is also true). In 2006, the AIV
adopted six advisory reports. All of them were published and
distributed in Dutch and English. The standard print run of each
advisory report is 1,250 copies of the Dutch and 1,100 copies
of the English text. Several hundred additional copies may be
printed and distributed, depending on the subject.

The members of government approved a budget of €555,000
for 2006. The AIV's budget comprises the following principal
categories of expenditure:

1. fees, entertainment expenses and travel expenses paid to
chairs and vice-chairs;
2. attendance allowances, travel expenses paid to members
and catering;
3. printed materials (reports, paper, etc.);
4. fact-finding missions and books;
5. research, external activities, expertise and translations; and
6. incidental expenditure.

The members of the AIV receive a fixed annual fee. The
members of the permanent committees receive an allowance
for every meeting they attend. The fees and allowances are
determined by ministerial order within the statutory framework.

In 2006, a total of €200,700 was paid in the form of fees and
travel expenses to chairs and vice-chairs. A further €148,000
was paid in attendance allowances and travel expenses to the
members of the permanent committees. Expenditure on printing
reports, letter paper and so forth was approximately €138,500.
The total costs of the working visits and fact-finding missions of

the various committees were approximately €13,000. The costs of a number of missions that took place after the end of the financial year will be carried over to 2007. Expenditure on external expertise and research was approximately €32,000. The amount of incidental expenditure incurred was €3,500. The total expenditure of the AIV in 2006 was approximately €535,700. It should be noted for the record that the staffing costs of the AIV Unit are not included in this budget but are instead borne by the Ministry of Foreign Affairs.

laatste reizen drukken op dit boekjaar; deze zullen worden geboekt in 2007. Van de budgetpost externe deskundigheid/onderzoek is circa € 32.000,— aangewend. Uit de post onvoorzien is in totaal € 3.500,— aangewend. In totaal brengt dat de uitgaven van de AIV in 2006 op ongeveer € 535.700,—. Voor de goede orde dient hierbij wel te worden opgemerkt dat de personeelslasten van de vaste staf van de AIV niet zijn verdisconteerd in dit budget, maar ten laste komen van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

SAMENSTELLING AIV EN PERMANENTE COMMISSIES

DE AIV KAN MAXIMAAL UIT VIJFTIEN LEDEN BESTAAN, DE permanente commissies uit zeventien (met inbegrip van de voorzitter en de vice-voorzitter). De leden worden benoemd op grond van hun deskundigheid. Deze kan blijken uit opgedane ervaring met internationale (waaronder Europese) vraagstukken, uit wetenschappelijke merites of uit een combinatie van beide. De leden van de AIV en de permanente commissies fungeren onafhankelijk en vertegenwoordigen geen belangengroepen.

Het totaal aantal leden van de AIV en diens permanente commissies heeft gedurende het jaar 2006 steeds tussen de 64 en 72 gelegen. Hieronder volgt de samenstelling van de AIV en de permanente commissies.

AIV

Adviesraad Internationale Vraagstukken

Voorzitter: Mr. F. Korthals Altes

Vice-voorzitter: Prof. mr. F.H.J.J. Andriessen

Leden: Dhr. A.L. ter Beek, prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh, mw. drs. A.C. van Es, prof. dr. W.J.M. van Genugten, drs. H. Kruijssen, mw. dr. P.C. Plooi-van Gorsel, prof. dr. A. de Ruijter, prof. dr. A. van Staden en mw. mr. H.M. Verrijn Stuart
Secretaris: Mr. P.J.A.M. Peters (tot 1 juli 2006) en dr. R.J. van der Veen (vanaf 1 juli 2006)

Ambtelijke contactpersonen van de AIV waren dr. Ph. de Heer (ministerie van Buitenlandse Zaken, secretaris-generaal), drs. B. ter Haar (ministerie van Buitenlandse Zaken, Eenheid Strategische Beleidsplanning) en drs. B.W. Bargerbos (ministerie van Defensie, Hoofddirectie Algemene Beleidszaken).

Commissie Europese Integratie

Voorzitter: Prof. mr. F.H.J.J. Andriessen

Vice-voorzitter: Prof. dr. A. van Staden

Leden: Prof. dr. J.W. de Beus, mw. prof. dr. M.G.W. den Boer, drs. H.J. Brouwer, mw. dr. M. Bulk, dr. W.F. van Eekelen, mr. E. Jansen, prof. mr. P.J.G. Kapteyn, mw. mr. N.W. Meuter-Dijkers, drs. H.C. Posthumus Meyjes, mr. W.L.E. Quaedvlieg, prof. dr. J.Q.Th. Rood, prof. dr. A. Szász, mr. F.A.H. Vigeveno, mw. mr. M.G. Wezenbeek-Geuke en prof. mr. J.W. de Zwaan

Secretaris: Mw. dr. S. Volbeda

Composition of the AIV and its permanent committees

THE AIV MAY CONSIST OF NO MORE THAN FIFTEEN MEMBERS and the permanent committees of no more than seventeen members (including the chair and vice-chair). Members are appointed on the basis of expertise based on experience in international (including European) affairs, academic achievement or both. Members of the AIV and its permanent committees serve in an independent capacity and do not represent any interest groups.

The total number of members of the AIV and its permanent committees ranged between 64 and 72 in 2006. The composition of the AIV and the committees is detailed below.

AIV

Advisory Council on International Affairs (AIV)

Chair: F. Korthals Altes

Vice-chair: Professor F.H.J.J. Andriessen

Members: A.L. ter Beek, Professor G. van Benthem van den Bergh, Ms A.C. van Es, Professor W.J.M. van Genugten, H. Kruijssen, Dr P.C. Plooi-van Gorsel, Professor A. de Ruijter, Professor A. van Staden and Ms H.M. Verrijn Stuart

Executive secretary: P.J.A.M. Peters (until 30 June 2006) and Dr R.J. van der Veen (from 1 July 2006)

The civil service liaison officers of the AIV were Dr P. de Heer (Secretary-General of the Ministry of Foreign Affairs), B. ter Haar of the Ministry of Foreign Affairs' Strategic Policy Planning Unit (SPL) and B.W. Bargerbos of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB).

European Integration Committee (CEI)

Chair: Professor F.H.J.J. Andriessen

Vice-chair: Professor A. van Staden

Members: Professor J.W. de Beus, Professor M.G.W. den Boer, H.J. Brouwer, Dr M. Bulk, Dr W.F. van Eekelen, E. Jansen, Professor P.J.G. Kapteyn, Ms N.W. Meuter-Dijkers, H.C.

Posthumus Meyjes, W.L.E. Quaadvlieg, Professor J.Q.T. Rood, Professor A. Szász, F.A.H. Vigeveno, Ms M.G. Wezenbeek-Geuke and Professor J.W. de Zwaan

Executive secretary: Dr S. Volbeda

The civil service liaison officers of the CEI were C. van Rij and Ms M.L. Gerards of the Ministry of Foreign Affairs' European Integration Department (DIE) and P.R.J. Dumoré of the Ministry of Foreign Affairs' Political Affairs Department (DPZ).

Human Rights Committee (CMR)

Chair: Professor W.J.M. van Genugten

Vice-chair: Ms H.M. Verrijn Stuart

Members: Dr K.C.J.M. Arts, Professor T.C. van Boven, T. Etty, Professor R. Fernhout, Professor C. Flinterman, Professor J.E. Goldschmidt, Ms C. Hak, R. Herrmann, T.P. Hofstee, Professor M.T. Kamminga, F. Kuitenbrouwer, Dr B.M. Oomen, Professor N.J. Schrijver, Professor W.M.F. Thomassen and Ms J.M. Verspaget

Executive secretary: T.D.J. Oostenbrink

The civil service liaison officers of the CMR were Ms A.D. Adema and P.A. Ramaer of the Ministry of Foreign Affairs' Human Rights and Peacebuilding Department (DMV) and P. van der Vliet of the Ministry of Foreign Affairs' United Nations and International Financial Institutions Department (DVF).

Development Cooperation Committee (COS)

Chair: Professor A. de Ruijter

Vice-chair: H. Kruijssen

Members: Dr B.S.M. Berendsen, Professor B. de Gaay Fortman, Professor C.J. Jepma, F.D. van Loon, G.H.O. van Maanen, Professor L.B.M. Mennes, Professor A. Niehof, Ms A.N. Papma, Dr L. Schulpen, P. Stek, A. van der Velden, Professor L.E. Visser, Professor I. Wolffers, Professor S. van Wijnbergen and Professor E.B. Zoomers

Executive secretary: Ms W.A. van Aardenne

Ambtelijke contactpersonen van de CEI waren drs. C. van Rij (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa), mw. drs. M.L. Gerards (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Integratie Europa) en mr. P.R.J. Dumoré (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Politieke Zaken).

Commissie Mensenrechten

Voorzitter: Prof. dr. W.J.M. van Genugten

Vice-voorzitter: Mw. mr. H.M. Verrijn Stuart

Leden: Mw. dr. K.C.J.M. Arts, prof. mr. Th.C. van Boven, drs. T. Etty, prof. mr. R. Fernhout, prof. mr. C. Flinterman, mw. prof. mr. J.E. Goldschmidt, mw. mr. C. Hak, mr. R. Herrmann, drs. T.P. Hofstee, prof. dr. M.T. Kamminga, mr. F. Kuitenbrouwer, mw. dr. B.M. Oomen, prof. mr. N.J. Schrijver, mw. prof. mr. W.M.F. Thomassen en mw. J.M. Verspaget

Secretaris: Drs. T.D.J. Oostenbrink

Ambtelijke contactpersonen van de CMR waren mw. mr. A.D. Adema en drs. P.A. Ramaer (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Mensenrechten en Vredesopbouw), en drs. P. van der Vliet (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Verenigde Naties en Financiële Instellingen).

Commissie Ontwikkelingssamenwerking

Voorzitter: Prof. dr. A. de Ruijter

Vice-voorzitter: Drs. H. Kruijssen

Leden: Dr. B.S.M. Berendsen, prof. mr. dr. B. de Gaay Fortman, prof. dr. mr. C.J. Jepma, drs. F.D. van Loon, mr. G.H.O. van Maanen, prof. dr. L.B.M. Mennes, mw. prof. dr. A. Niehof, mw. ir. A.N. Papma, dr. L. Schulpen, drs. P. Stek, ir. A. van der Velden, mw. prof. dr. L.E. Visser, prof. dr. I. Wolffers, prof. dr. S. van Wijnbergen en mw. prof. dr. E.B. Zoomers

Secretaris: Mw. mr. W.A. van Aardenne

Ambtelijke contactpersonen van de COS waren drs. P.J. Bierma (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Culturele Samenwerking, Onderwijs en Onderzoek) en ir. J.C.J. Vlaar (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Duurzame Economische Ontwikkeling).

Commissie Vrede en Veiligheid

Voorzitter: Dhr. A.L. ter Beek

Vice-Voorzitter: Prof. jhr. dr. G. van Benthem van den Bergh

Leden: Dr. A. Bloed, dr. Ph.P. Everts, prof. mr. F.J.M. Feldbrugge, lt-gen. b.d. G.J. Folmer, mw. mr. B.T. van Ginkel, mr. J.S.L. Gualtherie van Weezel, dr. P. van Ham, prof. dr. K. Koch, sbn. b.d. R.M. Lutje Schipholt, mw. dr. C.M. Megens, drs. J. Ramaker, lt-gen. b.d. H.W.M. Satter, prof. dr. B.A.G.M. Tromp, gen. b.d. A.K. van der Vlis en drs. E.P. Wellenstein

Secretaris: Drs. J.M.D. van Leeuwe

Ambtelijke contactpersonen van de CVV waren drs. B.W. Bargerbos (ministerie van Defensie, Directie Algemene Beleidszaken), brigade-generaal mr. R.J.F.M. Veltman (ministerie van Defensie, Defensiestaf) en drs. H.W. Swarttouw (ministerie van Buitenlandse Zaken, Directie Veiligheidsbeleid).

The civil service liaison officers of the COS were P.J. Bierma of the Ministry of Foreign Affairs' Cultural Cooperation, Education and Research Department (DCO) and J.C.J. Vlaar of the Ministry of Foreign Affairs' Sustainable Economic Development Department (DDE).

Peace and Security Committee (CVV)

Chair: A.L. ter Beek

Vice-chair: Professor G. van Benthem van den Bergh

Members: Dr A. Bloed, Dr P.P. Everts, Professor F.J.M. Feldbrugge, Lieutenant General G.J. Folmer (retd.), Ms B.T. van Ginkel, J.S.L. Gualtherie van Weezel, Dr P. van Ham, Professor K. Koch, Rear Admiral R.M. Lutje Schipholt (retd.), Dr C.M. Megens, J. Ramaker, Lieutenant General H.W.M. Satter (retd.), Professor B.A.G.M. Tromp, General A.K. van der Vlis (retd.) and E.P. Wellenstein

Executive secretary: J.M.D. van Leeuwe

The civil service liaison officers of the CVV were B.W. Bargerbos of the Ministry of Defence's Directorate of General Policy Affairs (DAB), Brigadier General R.J.F.M. Veltman of the Defence Staff and H.W. Swarttouw of the Ministry of Foreign Affairs' Security Policy Department (DVB).

AIV Unit

THE AIV UNIT SUPPORTS THE ADVISORY COUNCIL ON

International Affairs and its permanent committees in the fields of human rights, peace and security, development cooperation and European integration by providing editorial, organisational and administrative services. The bulk of its work relates to the drafting and production of reports. To this end, the unit includes five executive secretaries and the equivalent of two full-time employees for secretarial support. On 31 December 2006, the members of the unit were Dr R.J. van der Veen (AIV executive secretary), Ms W.A. van Aardenne (COS executive secretary), J.M.D. van Leeuwe (CVV executive secretary), T.D.J. Oostenbrink (CMR executive secretary) and Dr S. Volbeda (CEI executive secretary). The secretariat of the unit consists of Ms J.P. de Jong, Ms C. Prinselaar and Ms I. van der Winkel. The AIV Unit forms part of the Office of the Secretary-General at the Ministry of Foreign Affairs.

The AIV is also supported in its work by trainees who spend a number of months working in the AIV Unit. They come from various Dutch universities, where they study a range of different subjects (e.g. law, history, international relations and political science). In 2006, the trainees were Ms E. van der Bijl, Ms E.G. Boschker, B. Groothuis, Ms S. Looijenga, Ms M. Kersten and Ms M.A.M. Suijkerbuijk.

STAF VAN DE AIV

DE STAF VAN DE AIV ONDERSTEUNT DE ADVIESRAAD

Internationale Vraagstukken en diens permanente commissies op de gebieden van mensenrechten, vrede en veiligheid, ontwikkelingssamenwerking en Europese integratie met redactionele, organisatorische en administratieve vaardigheden. Het zwaartepunt van de ondersteuning ligt op het (helpen) voorbereiden, opstellen en uitbrengen van adviezen. Voor dit doel telt de staf van de AIV vijf beleidsmedewerkers en twee formatieplaatsen ten behoeve van de secretariële ondersteuning. Per 31 december 2006 bestaat de staf van de AIV uit: dr. R.J. van der Veen (secretaris AIV), mw. mr. W.A. van Aardenne (secretaris COS), drs. J.M.D. van Leeuwe (secretaris CVV), drs. T.D.J. Oostenbrink (secretaris CMR) en mw. dr. S. Volbeda (secretaris CEI), alsmede uit mw. J.P. de Jong, mw. C. Prinselaar en mw. I. van der Winkel (medewerkers van het secretariaat van de staf van de AIV). Op het ministerie van Buitenlandse zaken is de staf van de AIV formatief ondergebracht bij het Bureau van de Secretaris-Generaal.

Voorts worden de werkzaamheden van de AIV ondersteund door stagiair(e)s die gedurende enkele maanden zijn verbonden aan de staf van de AIV. Zij zijn afkomstig van verschillende studierichtingen (rechten, geschiedenis, internationale betrekkingen, politicologie) van universiteiten in Nederland. In 2006 ging het om de volgende personen: mw. E. van der Bijl, mw. E.G. Boschker, dhr. B. Groothuis, mw. S. Looijenga, mw. M. Kersten en mw. M.A.M. Suijkerbuijk.

BIJLAGEN / ANNEXES

Werkprogramma 2007

A. Lopende werkzaamheden:

De hiernavolgende onderwerpen zijn thans in behandeling bij de Raad. Deze zal daar zo nodig aan doorwerken in 2007.

1. Terrorismebestrijding in Europees en internationaal perspectief
2. Private sector development
3. De Toekomst van de Europese Unie
4. De Toekomst van de OESO
5. Rol maatschappelijk middenveld in de Verenigde Naties
6. Herziening VN-verdragsmechanismen mensenrechten

B. Voorgenomen adviesaanvragen

De regering overweegt advies te vragen over de volgende onderwerpen:

1. De buitenlandspolitieke betekenis van de opkomst van China

De snelle economische groei van China heeft grote gevolgen voor de internationale verhoudingen. Tot voor kort speelde China bijvoorbeeld nauwelijks een rol bij wereldwijde kwesties als energievoorzieningszekerheid, de ontwikkeling van Afrika en bevordering van de wereldhandel. Tegenwoordig is een doeltreffende aanpak van deze vraagstukken zonder Chinese medewerking moeilijk voorstelbaar.

De veiligheidspolitieke dimensie van de opkomst van China vraagt hierbij bijzondere aandacht, mede in het licht van de snelle groei van de Chinese defensie-uitgaven en de onopgeloste kwestie Taiwan. Ook de wenselijkheid van een transatlantische dialoog met de Verenigde Staten over de strategische betrekkingen met China geeft aanleiding hieraan aandacht te besteden.

De AIV zal worden gevraagd de wereldpolitieke, veiligheidspolitieke en militaire aspecten van de opkomst van China als regionale macht te analyseren en te beoordelen wat de gevolgen zijn voor het Nederlandse buitenlands en defensiebeleid. De AIV zal worden gevraagd rekening te houden met overleg in NAVO- en EU-verband over de betrekkingen met China.

2. De toekomst van de Benelux

In 2010 verstrijkt het eerste tijdvak van het verdrag dat ten grondslag ligt aan de Benelux Economische Unie (BEU). Het kabinet heeft besloten om dit samenwerkingsverband voort te zetten, gezien de praktische meerwaarde ervan en omdat de Benelux een platform biedt voor de Benelux Politieke Samenwerking. De onderhandelingen over een nieuwe verdragsvorm met België en Luxemburg starten naar het zich laat aanzien in het voorjaar van 2007.

The AIV work programme for 2007

A. Current activities

The Council is currently dealing with the following subjects. Where necessary, work will continue in 2007.

1. The fight against terrorism from a European and international perspective
2. Private sector development
3. The future of the European Union
4. The future of the OECD
5. The role of civil society in the United Nations
6. Review of human rights treaty mechanisms

B. Planned requests for advice

The government is considering requesting advice on the following subjects:

1. What the rise of China means for foreign policy

China's rapid economic growth is having major consequences for international relations. Until recently, for example, China played scarcely any role in global issues such as energy supply security, African development and promoting world trade. Today one can hardly imagine tackling these issues effectively without Chinese cooperation.

The implications of China's rise for security policy require special attention, taking into account the rapid increase in China's defence budget and the unresolved issue of Taiwan. The desire to launch a transatlantic dialogue with the United States on strategic relations with China is an added incentive to study this matter.

The AIV will be asked to analyse the global, military and security policy implications of China's rise as a regional power and assess the consequences for Dutch foreign and defence policy. It will also be asked to take account of consultations on relations with China in NATO and the EU.

2. The future of the Benelux

The founding treaty of the Benelux Economic Union (BEU) comes up for renewal for the first time in 2010. The government has decided to extend this partnership in view of its practical added value and because it provides a basis for political cooperation. Negotiations on a new treaty with Belgium and Luxemburg are likely to begin in spring 2007.

To identify the most effective form of future cooperation among the Benelux countries, the government will ask the AIV to investigate what tasks will be suitable for Benelux in future and

Om te bezien hoe de Benelux-samenwerking in de toekomst het meest efficiënt kan worden vormgegeven, laat de regering een onderzoek uitvoeren naar welke taakvelden in de toekomst gewenst zijn en wat voor soort ondersteunende organisatie hierbij het beste past. Ook in België, met name in Vlaanderen, wordt de toegevoegde waarde van de Benelux-samenwerking aan een evaluatie onderworpen.

De regering acht Benelux-samenwerking van belang. Daarom heeft zij het voornemen de AIV te verzoeken advies uit te brengen over de vraag wat de meerwaarde van Benelux-samenwerking (zowel in BEU-verband, als in informeel politiek verband) in het Europese krachtenveld kan zijn. Op basis van deze vastgestelde meerwaarde kan worden bekeken welke ondersteuning de BEU-instellingen (zoals het Secretariaat-Generaal, het Benelux-parlement, het Gerechtshof en het Merkenbureau) bij deze samenwerking kunnen bieden.

3. De concurrentiepositie van de EU ten opzichte van Azië en consequenties voor het buitenlands beleid

De snelle opkomst van grote, bevolkingsrijke landen in Azië, zoals China en India, heeft grote implicaties voor de landen van de Europese Unie. Zo is hun mondiale concurrentiepositie in het geding. De zeer sterke toename van export van goedkope producten naar Europa is van vergaande invloed op het functioneren van de interne markt. Er zijn ook andere effecten. Zo is de afname van armoede in Azië als gevolg van de snelle economische groei zeer toe te juichen. De ermee samenhangende toename in het gebruik van energie en grondstoffen leidt echter tot sterk stijgende prijzen en toegenomen volatiliteit van de energiemarkt. Bovendien komt deze ontwikkeling op een moment dat de EU haar energiemarkten liberaliseert en dat wereldwijd onder leiding van de WTO de tariefmuren worden afgebroken. Het is de vraag of de Europese Unie in staat is op tijd de interne markt voldoende te integreren om aan deze versnelling en verscherping van de mondialisering het hoofd te bieden. Hiervoor moet worden gekeken naar de inrichting van de EU zelf en naar haar beleid. Is de structuur van de EU hiervoor toegerust? Hoe kan de concurrentiepositie van Europa worden behouden of versterkt en tegelijk politieke frictie worden voorkomen?

Een mogelijke adviesaanvraag over dit onderwerp zal in nauw overleg met de minister van Economische Zaken worden opgesteld.

4. Advies inzake de effectiviteit van de hulp

In maart 2005 is in het kader van OESO/DAC de Verklaring van Parijs over effectiviteit van de hulp aangenomen. Daarbij is ook aandacht geschonken aan voortgangsindicatoren. Aspecten van effectiviteit die in deze verklaring aan de orde komen zijn: ownership, afstemming (alignment), harmonisatie, resultaatgerichtheid en het wederzijds afleggen van verantwoording. Deze Verklaring, de genoemde aspecten en de voortgangsindicatoren vormen een grote stap voorwaarts. Nederland onderschrijft de Verklaring, maar vindt de definitie van effectiviteit te beperkt en zou graag een verbreding naar meer aspecten met daaraan gekoppelde indicatoren zien.

what sort of organisational support is most appropriate. Benelux's added value will also be evaluated in Belgium, specifically in Flanders.

The government attaches importance to cooperation in the Benelux context. It therefore means to ask the AIV for a report on what added value Benelux can provide, in the BEU framework and more informally, in the current European playing field. Once the AIV has determined the partnership's added value, it can consider the support to be given by BEU institutions like the General Secretariat, the Benelux Parliament, the Court of Justice and the Office for Intellectual Property.

3. The EU's competitiveness in relation to Asia and its implications for foreign policy

The rapid rise of big Asian countries with large populations, like China and India, has major implications for the countries of the European Union. Europe's global competitive position is at stake. The very sharp increase in exports of inexpensive products to Europe is having far-reaching effects on the functioning of the internal market. There are also other effects. Declining poverty in Asia as a result of rapid economic growth is very welcome, but the consequent rise in the consumption of energy and raw materials is leading to sharp price increases and growing volatility on the energy market. This development is taking place at a time when the EU is liberalising its energy markets and tariff barriers are being dismantled worldwide under the leadership of the WTO. The question is whether the EU is capable of sufficiently integrating its internal market in time to cope with this acceleration and intensification of globalisation. This requires examining the EU's own organisation and policies. Is the EU's structure up to this challenge? How can Europe's competitiveness be maintained or strengthened while avoiding political friction?

Any request for advice on this subject will be drafted in close consultation with the Minister of Economic Affairs.

4. Report on aid effectiveness

The Paris Declaration on Aid Effectiveness was adopted in March 2005 in the framework of the OECD/DAC. The declaration lists indicators of progress and addresses aspects of aid effectiveness such as ownership, alignment, harmonisation, managing for results and mutual accountability. The Paris Declaration itself, the aspects of effectiveness referred to and the indicators of progress are big steps forward. The Netherlands endorses the Declaration, but believes the definition of effectiveness it gives is too restricted. The Netherlands would like to see the definition extended to cover more, with corresponding indicators.

This requires a broad analysis of what the concept of effectiveness encompasses and why. The government is considering asking the AIV to draft a report listing the different elements of effectiveness and formulating indicators of progress. The Paris Declaration is a very good starting point for this task. It should also be noted that institutional development and capacity building merit a prominent place in the discussion of effectiveness. These problems are being discussed in

Daarvoor bestaat behoefte aan een brede analyse over de vraag welke elementen onder het begrip effectiviteit vallen en waarom. De regering overweegt de AIV te verzoeken een advies op te stellen, gericht op een inventarisatie van deze elementen en op het formuleren van voortgangsindicatoren. De Verklaring van Parijs is daarvoor een heel goed uitgangspunt. Daarbij dient te worden aangetekend dat institutionele en capaciteitsontwikkeling een prominente plaats innemen in de discussie over effectiviteit. Op vele plaatsen wordt hierover nagedacht en worden pogingen gedaan te werken aan de meetbaarheid. Aansluiting bij dergelijke initiatieven is gewenst.

5. Ondersteuning van militaire operaties door civiele bedrijven

Internationaal wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van civiele ondernemingen om militaire operaties te ondersteunen. Redenen zijn onder meer efficiency en gebrek aan eigen capaciteiten. Zo wordt de flexibiliteit vergroot en blijven schaarse militaire kerncapaciteiten beschikbaar voor andere operaties. Deze civiele dienstverlening beperkt zich in de praktijk niet tot onderwerpen als transport en logistiek, maar gaat verder. Zo maken de Verenigde Staten gebruik van beveiligingsfirma's voor de bewaking van legerplaatsen en pijpleidingen in Irak en voor de beveiliging van personen. Ook het Verenigd Koninkrijk maakt van dit soort bedrijven, *private military companies*, gebruik. Het is duidelijk dat de betrouwbaarheid van civiele bedrijven binnen redelijke grenzen moet zijn gegarandeerd. Onduidelijk is de verantwoordelijkheid voor het (wan-)gedrag van individuele personeelsleden van een gecontracteerde firma.

Belangrijke vragen aan de AIV in dit verband betreffen de mogelijke uitholling van het geweldsmonopolie van de staat, de grenzen van de ministeriële verantwoordelijkheid en de relatie met het oorlogsrecht. De inzet van bewapend civiel personeel roept ook de vraag op waar de grens ligt tussen non-combattant en huurling. Verder is het de vraag onder welke omstandigheden dergelijke inzet mogelijk is, tot welke soort activiteiten deze dienstverlening zich strekt of beperkt moet blijven, wat de wettelijke en juridische kaders daarvoor zijn en of die afdoende zijn, waar en in welke mate de verantwoordelijkheid ligt voor de daden van ingehuurde partijen in operatiegebieden en bij incidenten, zoals gijzelings-situaties, en welke elementen in een defensiebeleidskader 'Civiele dienstverleners in operatiegebieden' zouden moeten worden opgenomen. Over deze punten zal de AIV om advies worden gevraagd.

6. Actualisering van het AIV-advies *De worsteling van Afrika van januari 2001*

Sinds de AIV in januari 2001 zijn advies over Afrika uitbracht, zijn verschillende Afrikaanse initiatieven voor regionale en subregionale samenwerking van de grond gekomen. De overkoepelende Afrikaanse Unie (EU) en het New Partnership for African Development (NEPAD) zijn daarvan de voornaamste maar niet de enige voorbeelden. Zo zal de Grote Meren Conferentie mogelijk leiden tot een langdurig regionaal vervolg. De internationale donoren, waaronder Nederland, zijn nog op zoek naar een passende reactie op deze regionale Afrikaanse initiatieven, mede omdat ontwikkelingssamenwerking vooral gericht is op afzonderlijke landen. Het is daarom moeilijk te reageren op initiatieven van de Afrikaanse Unie, NEPAD en subregionale instellingen zoals de Economic Community Of West African States (ECOWAS), en de Southern African Development Community (SADC).

many contexts, and attempts are being made to make results more quantifiable. Linking up with such initiatives is desirable.

5. Support for military operations by civilian companies

There is a growing international trend to commission civilian enterprises to back up military operations, partly to boost efficiency and compensate for overstretched capabilities. This increases flexibility and ensures that scarce military core capabilities remain available for other operations. In practice the work of these civilian services goes far beyond transport and other logistical activities. For instance, the US uses security companies to guard military sites and pipelines in Iraq and provide bodyguards. The UK also employs private military companies, as they are called. Clearly, the reliability of any such private company must be guaranteed within reasonable limits. What is less clear is the issue of responsibility for the conduct, or misconduct, of its individual employees.

The AIV would need to address important points such as whether this deployment is gradually eroding the state's monopoly on the use of force, where the limits of ministerial accountability lie and the role of humanitarian law. The deployment of armed civilian personnel also raises the question of where the boundary lies between non-combatants and mercenaries. Other salient matters include the circumstances that determine whether such deployment is possible; deciding which activities may or may not be included; the statutory and legal frameworks and their adequacy; where the responsibility lies – and to what extent – for the acts of parties hired to work in operational areas and in hostage-taking or other incidents; and what elements to incorporate into the defence policy framework entitled 'Civilian service providers in operational areas'. The AIV will be asked to address all these matters in its report.

6. Updating the AIV report *Africa's struggle* (January 2001)

Since the AIV issued its report on Africa in January 2001, various African initiatives for regional and subregional cooperation have been launched. The overarching African Union (AU) and New Partnership for Africa's Development (NEPAD) are the most prominent examples, but not the only ones. The Great Lakes Conference may lead to sustained regional follow-up, for example. International donors, including the Netherlands, are still working on an appropriate response to these regional African initiatives, partly because development cooperation focuses chiefly on individual countries. This makes it hard to react to initiatives from the AU, NEPAD and subregional institutions like the Economic Community of West African States (ECOWAS) and the Southern African Development Community (SADC).

The question is how regional African initiatives should be assessed and how the Netherlands could support them better. Is peer review a suitable way to set standards for government performance? Is the political and administrative capacity to implement these initiatives available

De vraag is hoe de regionale Afrikaanse initiatieven moeten worden ingeschat en hoe Nederland ze beter zou kunnen ondersteunen. Is het middel van 'peer review' om maatstaven aan te leggen voor het optreden van regeringen geschikt? Heeft men voor tenuitvoerlegging van de initiatieven in Afrika politiek en administratief de mogelijkheden? Wat zijn de wensen van de voornaamste Afrikaanse landen en hoe kunnen de EU en Nederland hierop reageren?

De regering overweegt de AIV te vragen in een vervolgadvis deze vragen te behandelen. Daarbij zouden ook het vervolg op het Afrika-jaar 2005 en de nieuwe Afrikastrategie van EU en Wereldbank aan de orde kunnen komen.

7. Transnationale netwerken en internationale regimes

Internationale niet-gouvernementele netwerken spelen een toenemende rol bij de aanpak van internationale problemen en boeken daarbij ook resultaten (Landmijnen, Internationaal Strafhof). Daarbij is de publieke opinie zowel instrument als beoordelaar van deze resultaten.

Het verschijnsel is niet nieuw. Ook in het verleden werden internationale regels en instituties vaak geïnspireerd op idealen waarmee juist buiten regeringen om veel steun kon worden gemobiliseerd (Rode Kruis, Olympische Spelen, mensenrechten, milieu, dierenbescherming). Daarnaast kunnen netwerken van commerciële instellingen grote invloed uitoefenen op het ontstaan van regels en praktijken, bijvoorbeeld door standaardisatie, zelfregulering en good practices. Nu de communicatiemogelijkheden tussen burgers onderling sterk zijn gegroeid lijken er nieuwe kansen te zijn voor internationale netwerken. Sommige regeringen maken hier bewust gebruik van, andere hechten aan het primaat van intergouvernementele samenwerking.

Dienen regeringen in te spelen op dit verschijnsel of het zelfs te kiezen als methode om resultaten te boeken? Moeten er bestendige coalities komen per thema? Kunnen thematische netwerken worden benut om wereldproblemen tot een oplossing te brengen? Is het ontstaan van machtscentra in 'spontane kernen' een bedreiging voor de kwaliteit en legitimiteit van de resultaten en daarmee voor de belangen van de burgers? Is het ontbreken van een formele verantwoording een voordeel of juist bezwaarlijk vanuit een oogpunt van democratie en legitimiteit?

8. Actualiseren van advies nr. 8 (1999) over ambtsberichten in asielzaken

De rol van BZ bij de opstelling van ambtsberichten is voortdurend in de publieke aandacht, zowel in de Nederlandse als de Europese context. Over deze problematiek zijn in het verleden al veel rapporten geproduceerd. Ook de AIV heeft hier advies over uitgebracht (advies nummer 8 uit 1999). Sindsdien is onder meer rapport uitgebracht door de Commissie Wijnholt. Momenteel is de Adviescommissie Vreemdelingenzaken (ACVZ) bezig met een onderzoek naar het asielbeleid. Hoewel de ACVZ zich hoofdzakelijk tot Justitie zal richten, zal daarin ook de opstelling van ambtsberichten in een of andere vorm aan de orde komen.

in Africa? What do the leading African countries want, and how can the EU and the Netherlands respond?

The government is considering asking the AIV to address these questions in a follow-up report. The request would also cover the follow-up to 2005, the 'year of Africa', and the EU and World Bank's new Strategy for Africa.

7. Transnational networks and international regimes

In tackling international problems, the agenda is determined more and more by international non-governmental networks. This approach also produces tangible results (e.g. the Landmine Convention and the International Criminal Court). Public opinion serves as both an instrument and evaluator of these results.

This is not a new phenomenon. In the past, too, international rules and institutions were often based on ideals capable of mobilising considerable support outside the ambit of governments (e.g. the Red Cross, the Olympic Games, human rights, the environment or animal welfare). Commercial networks can also help generate rules and practices, for instance through standardisation, self-regulation and good practices. Now that communication among members of the public has become so much easier, international networks seem set for a new lease of life. Some governments are already exploiting these new networking opportunities, while others insist on the primacy of intergovernmental cooperation.

Should governments take advantage of this phenomenon, or even prioritise it as a way of achieving results? Should enduring coalitions be formed around specific themes? Can thematic networks be used to solve global problems? Does the emergence of spontaneous centres of power pose a threat to the quality and legitimacy of the results and hence to the public interest? Is the lack of formal accountability an advantage or does it rather lead to a deficit in terms of democracy or legitimacy?

8. Updating Advisory Report no. 8 on the use of country reports in assessing asylum applications

The role of the Ministry of Foreign Affairs in drafting country reports is constantly in the news in both the Netherlands and Europe. Many reports have been produced in the past about this issue, including one issued by the AIV (no. 8, July 1999) and more recently one by the Wijnholt Committee. At present the Advisory Committee on Alien Affairs (ACVZ) is investigating asylum policy. While the ACVZ will focus mainly on the Ministry of Justice, the drafting of country reports will also be addressed.

In view of these and other developments, the government is considering asking the AIV to review the topicality of its 1999 advisory report.

In het licht van onder meer deze ontwikkelingen overweegt de regering de AIV te vragen het advies uit 1999 te bezien op actualiteitswaarde.

9. Nederlandse en Europese ontwikkelingssamenwerking: verder integreren of juist niet?

Ontwikkelingssamenwerking is een gemengde bevoegdheid van de lidstaten en de EG, waarbij de Europese OS complementair dient te zijn aan de nationale inspanningen. De verwevenheid tussen nationaal en EU-beleid wordt steeds groter. Het EU-kader biedt Nederland extra mogelijkheden om de nationale doelstellingen te realiseren, terwijl het nationale beleid kan bijdragen aan de realisering van de doelstellingen van het EU-beleid. Dit potentieel wordt groter, nu de Europese OS de afgelopen jaren aanzienlijk is verbeterd. Een andere factor is de te verwachten aanzienlijke stijging van de EU-ODA-middelen op basis van het in mei 2005 bereikte akkoord over de interim ODA-doelstellingen. In december 2005 hebben discussies in EU-verband over de rolverdeling tussen nationale en Europese OS geresulteerd in de beleidsverklaring Europese Consensus. In het Nederlandse Parlement bestaat hiervoor veel belangstelling en brede steun.

In het licht van het bovenstaande acht de regering het van groot belang om ten behoeve van een actieve Nederlandse inbreng haar visie op dit onderwerp verder te ontwikkelen en proactief voorbij de Europese Consensus te denken. In de tweede helft van 2006 organiseert BZ hiertoe een aantal lunchlezingen. De regering overweegt om op basis van de uitkomsten van deze discussies begin 2007 een adviesaanvraag over deze problematiek aan de AIV voor te leggen.

C. Mogelijke adviezen in samenwerking met andere raden

10. Het belang van het opkomend rechtsgebied van de Transitional Justice

Het opkomend rechtsgebied van de Transitional Justice omvat de rechtsprocedures en rechtsregels die zijn ingesteld om in een land de overgang van een autoritair stelsel met grootschalige mensenrechtenschendingen naar vrede en democratie te faciliteren. Transitional Justice kent vele vormen: die van de internationale straftribunalen, waaronder het Joegoslavië-tribunaal en het Internationaal Strafhof; geïnternationaliseerde tribunalen zoals in Sierra Leone, Oost-Timor en Cambodja; extra opgetuigde nationale rechtbanken maar ook Waarheidscommissies en lokale rechtbanken zoals de gacaca in Rwanda.

Inmiddels zijn er vele studies verschenen die de ervaringen met de diverse stelsels beschrijven. Minder bekend is er over de vraag welke rechtsvormen daadwerkelijk bijdragen aan duurzame vrede en rechtvaardigheid. Een inventarisatie van de kennis op dit gebied gevolgd door beleidsaanbevelingen zou van nut kunnen zijn voor de regering, mede omdat zij in verschillende landen instituties op dit gebied financiert.

Daarbij zouden onder meer de volgende vragen aan de orde kunnen komen:

9. Further integration of Dutch and European development cooperation: yes or no?

Development cooperation is a competency shared between the member states and the European Commission. European development cooperation is supposed to complement national efforts and interaction between national and EU policy is growing. The EU framework offers the Netherlands extra opportunities to attain national objectives, while national policy can contribute to attaining EU objectives. This potential is increasing, since European development cooperation has improved significantly in recent years. Another factor is the considerable increase in the EU's ODA resources that is anticipated as a result of the agreement reached in May 2005 on interim ODA targets. Discussions in the EU in December 2005 on the division of labour between national and European development cooperation led to adoption of the European Consensus on Development. There is considerable interest in and broad support for the Consensus in the Dutch parliament.

In view of these factors, the government attaches great importance to developing its views on this subject further and thinking proactively beyond the European Consensus in the interest of active Dutch participation in the discussion. The Ministry of Foreign Affairs is organising several lunchtime lectures on the topic in the second half of 2006. The government is considering submitting a request for advice to the AIV based on the outcome of these discussions.

C. Possible reports in cooperation with other advisory councils

10. The importance of transitional justice as an emerging area of law

Transitional justice is an emerging area of law encompassing legal and procedural rules introduced to help individual countries make the transition from an authoritarian system with widespread human rights abuses to peace and democracy. It may take many different forms: international criminal tribunals, including the Yugoslavia tribunal (ICTY) and the International Criminal Court (ICC); internationalised tribunals, such as those in Sierra Leone, East Timor and Cambodia; national courts receiving special assistance; truth commissions; and local courts such as the gacaca courts in Rwanda.

Many studies have already been published of the way these different systems work in practice. But they scarcely help to answer the question of which legal forms really help achieve sustainable peace and justice. It could be very useful to the government if the AIV could investigate this topic and prepare some policy recommendations, partly because the government is financing institutions in this area in several different countries.

The following questions, among others, could be addressed:

- Can any general principles be formulated on which to base choices about applying transitional justice?
- What forms of transitional justice truly foster long-term, sustainable peace and justice?

- Zijn er algemene wetmatigheden die uitgangspunt moeten zijn voor keuzes bij het toepassen van Transitional Justice?
- Welke vormen leveren daadwerkelijk op de lange termijn een bijdrage aan duurzame vrede en rechtvaardigheid?
- Hoe zijn de percepties van de betrokken bevolking zo goed mogelijk te betrekken in het ontwerp van mechanismen op dit gebied?
- Welke rol dient Nederland bij het maken van dergelijke keuzes te spelen, al dan niet via de EU? Hoe dienen dergelijke investeringen te worden gefinancierd?

Bij een eventuele adviesaanvraag over dit onderwerp zou ook de Commissie van Advies voor Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV) kunnen worden betrokken.

D. Mogelijke onderwerpen voor latere adviesaanvragen, afhankelijk van ontwikkelingen

11. De strategische relatie VS/NL/EU

Er bestaan principiële verschillen tussen de VS benadering van buitenlands beleid en de Europese benadering, c.q. het Europese (en Nederlandse) belang. Washington wil zich niet onderwerpen aan verplichtingen of uitspraken van derden (ICC) als dit tegen het gepercipieerde eigenbelang indruist, terwijl een land als Nederland juist belang heeft bij sterk internationaal recht. Dit is een groot en belangrijk internationaal vraagstuk. De AIV zou in dit kader advies kunnen uitbrengen over de politiek-strategische verhouding van Nederland en de EU ten opzichte van de VS. Wat kan er bijvoorbeeld mede op basis van eerder uitgebrachte adviezen – zoals raketverdediging, Europese militaire samenwerking, de positie van Nederland en nucleaire non-prolifratie – worden geconcludeerd over de koers die Nederland en de EU moeten varen in de betrekkingen met de VS? Hoe moet de EU zich verhouden tot de NAVO? Welke fora moeten worden benut voor de Transatlantische dialoog?

Daarbij zou tevens aandacht kunnen worden besteed aan de de militair-technologische kloof tussen de Verenigde Staten en Europa en aan de mogelijke gevolgen daarvan voor de toekomst van de Nederlandse krijgsmacht. Elementen die in de adviesaanvraag aan de orde zouden moeten komen: waaruit bestaat deze kloof? Groeit zij? Wat zijn de gevolgen voor de rolverdeling tussen de VS en Europa en voor het vermogen gezamenlijk militair op te treden (bijv. in NAVO-verband)? Welke obstakels staan het dichten van de kloof in de weg? Is het nodig of wenselijk de kloof te dichten, zo ja hoe? Welke defensie-industriële aspecten zijn van belang? Daarbij ware bijzondere aandacht te besteden aan:

- (1) de rol en het belang van 'Network Enabled Capabilities' (NEC),
- (2) militair gebruik van de ruimte,
- (3) interoperabiliteit tussen de VS en Europa,
- (4) het overdragen van technologische kennis en
- (5) 'Missile Defence'.

- How can mechanisms be designed in this area that take full account of public perceptions?
- What role should the Netherlands play (individually or through the EU) in making such choices?
How should these investments be financed?

The Advisory Committee on Issues of Public International Law (CAVV) could also be involved in a request for advice on this subject.

D. Possible subjects for subsequent requests for advice, depending on developments

11. The strategic relationship between the US, the EU and the Netherlands

Differences of principle exist between US and European approaches to foreign policy, or between US and European (and Dutch) interests. The US refuses to accept obligations or decisions imposed by third parties like the ICC as binding if they are contrary to perceived US interests, while the Netherlands has a particular interest in strengthening international law. This is a very important international issue. The AIV could issue an advisory report in this connection on the political and strategic relationship of the Netherlands and the EU with the US. For example, what conclusions can be drawn from the findings of earlier advisory reports (e.g. on missile defence, European military cooperation, the position of the Netherlands and nuclear non-proliferation) about the approach that the Netherlands and the EU should adopt in their relations with the US? What should the EU's relationship be to NATO? What forums should be used to pursue transatlantic dialogue?

The military and technological gap between the US and Europe could also be examined, and its possible implications for the future of the Dutch armed forces. The request for advice should include such questions as: What is the nature of this gap? Is it widening? What are its implications for the division of labour between the US and Europe and their joint military action capability, for example through NATO? What obstacles are there to closing the gap? Is it necessary or desirable to close the gap, and if so, how? What factors relating to the defence industry are particularly important? Special attention should also be paid to:

- (1) the role and importance of Network Enabled Capabilities (NEC);
- (2) military use of outer space;
- (3) interoperability between the US and Europe;
- (4) the transfer of technological knowledge; and
- (5) missile defence.

Lijst met afkortingen

AER	Algemene Energieraad
AIV	Adviesraad Internationale Vraagstukken
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AVVN	Algemene Vergadering van de Verenigde Naties
AZ	Ministerie van Algemene Zaken
BEOP	Buitenlands Energie Overleg Platform
BEU	Benelux Economische Unie
BPS	Benelux Politieke Samenwerking
BZ	Ministerie van Buitenlandse Zaken
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAVV	Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken
CEI	Commissie Europese Integratie (van de AIV)
CMR	Commissie Mensenrechten (van de AIV)
COS	Commissie Ontwikkelingssamenwerking (van de AIV)
CTBT	Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty
CVV	Commissie Vrede en Veiligheid (van de AIV)
DDE	Directie Duurzame Economische Ontwikkeling (BZ)
DGIS	Directoraat-Generaal Internationale Samenwerking (BZ)
ESC	Economische, sociale en culturele rechten
EU	Europese Unie
FMO	Netherlands Development Finance Company
HDR	Human Development Report
IAEA	International Atomic Energy Agency
ICC	Internationaal Strafhof (International Criminal Court)
IEF	International Energy Forum
ILO	International Labour Organisation
IMF	Internationaal Monetair Fonds
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
MDG's	Millennium Development Goals
MIVD	Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NAVO	Noord-Atlantische Verdrags Organisatie
NEC	Network Enabled Capabilities
NEPAD	New Partnership for African Development
NFX	Netherlands Financial Sector Development Exchange
NGO's	Niet-Gouvernementele Organisaties
NRF	NATO Response Force
NSG	Nuclear Suppliers Group

List of abbreviations

AER	General Energy Council
AIV	Advisory Council on International Affairs
AIVD	General Intelligence and Security Service
BEOP	Foreign Energy Consultation Platform
BEU	Benelux Economic Union
BPC	Benelux Political Cooperation
CAVV	Advisory Committee on Issues of Public International Law
CDA	Christian Democratic Alliance
CEI	European Integration Committee
CMR	Human Rights Committee
COS	Development Cooperation Committee
CTBT	Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty
CVV	Peace and Security Committee
DGIS	Directorate-General for International Cooperation
EAW	European Arrest Warrant
EMU	Economic and Monetary Union
EU	European Union
FMO	Netherlands Development Finance Company
HDR	Human Development Report
IAEA	International Atomic Energy Agency
IEA	International Energy Agency
IEF	International Energy Forum
ILO	International Labour Organisation
IMF	International Monetary Fund
MIVD	Military Intelligence and Security Service
NATO	North Atlantic Treaty Organisation
NFX	Netherlands Financial Sector Development Exchange
NGO	Non-governmental organisation
NPT	Non-Proliferation Treaty
NRF	NATO Response Force
NSG	Nuclear Suppliers Group
ODA	Overseas Development Assistance
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OHCHR	Office of the UN High Commissioner for Human Rights
PSD	Private Sector Development
PvdA	Labour Party
UN	United Nations
UNDP	United Nations Development Programme

ODA	Official Development Assistance
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OS	Ontwikkelingssamenwerking
SGVN	Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties
UNDP	Ontwikkelingsorganisatie van de Verenigde Naties (United Nations Development Programme)
VK	Verenigd Koninkrijk
VN	Verenigde Naties
VR	Veiligheidsraad
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VS	Verenigde Staten
WRR	Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
WTO	Wereldhandelsorganisatie (World Trade Organisation)

WMD	Weapons of mass destruction
WRR	Advisory Council for Government Policy
WTO	World Trade Organisation

LIJST VAN GEPUBLICEERDE ADVIEZEN*

Alle adviezen en briefadviezen van de AIV zijn op internet te raadplegen op www.aiv-advies.nl

- 1 EUROPA INCLUSIEF, *oktober 1997*
- 2 CONVENTIONELE WAPENBEHEERSING: dringende noodzaak, beperkte mogelijkheden, *april 1998*
- 3 DE DOODSTRAF EN DE RECHTEN VAN DE MENS; recente ontwikkelingen, *april 1998*
- 4 UNIVERSALITEIT VAN DE RECHTEN VAN DE MENS EN CULTURELE VERSCHIEDENHEID, *juni 1998*
- 5 EUROPA INCLUSIEF II, *november 1998*
- 6 HUMANITAIRE HULP: naar een nieuwe begrenzing, *november 1998*
- 7 COMMENTAAR OP DE CRITERIA VOOR STRUCTURELE BILATERALE HULP, *november 1998*
- 8 ASIELINFORMATIE EN DE EUROPESE UNIE, *juli 1999*
- 9 NAAR RUSTIGER VAARWATER: een advies over betrekkingen tussen Turkije en de Europese Unie, *juli 1999*
- 10 DE ONTWIKKELINGEN IN DE INTERNATIONALE VEILIGHEIDSSITUATIE IN DE JAREN NEGENTIG: van onveilige zekerheid naar onzekere veiligheid, *september 1999*
- 11 HET FUNCTIONEREN VAN DE VN-COMMISSIE VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 1999*
- 12 DE IGC 2000 EN DAARNA: op weg naar een Europese Unie van dertig lidstaten, *januari 2000*
- 13 HUMANITAIRE INTERVENTIE, *april 2000***
- 14 ENKELE LESSEN UIT DE FINANCIËLE CRISES VAN 1997 EN 1998, *mei 2000*
- 15 EEN EUROPEES HANDVEST VOOR GRONDRECHTEN?, *mei 2000*
- 16 DEFENSIE-ONDERZOEK EN PARLEMENTAIRE CONTROLE, *december 2000*
- 17 DE WORSTELING VAN AFRIKA: veiligheid, stabiliteit en ontwikkeling, *januari 2001*
- 18 GEWELD TEGEN VROUWEN: enkele rechtsontwikkelingen, *februari 2001*
- 19 EEN GELAAGD EUROPA: de verhouding tussen de Europese Unie en subnationale overheden, *april 2001*
- 20 EUROPESE MILITAIR-INDUSTRIËLE SAMENWERKING, *mei 2001*
- 21 REGISTRATIE VAN GEMEENSCHAPPEN OP HET GEBIED VAN GODSDIENST OF OVERTUIGING, *juni 2001*
- 22 DE WERELDCONFERENTIE TEGEN RACISME EN DE PROBLEMATIEK VAN RECHTSHERSTEL, *juni 2001*
- 23 COMMENTAAR OP DE NOTITIE MENSENRECHTEN 2001, *september 2001*
- 24 EEN CONVENTIE OF EEN CONVENTIONELE VOORBEREIDING: de Europese Unie en de IGC 2004, *november 2001*
- 25 INTEGRATIE VAN GENDERGELIJKHEID: een zaak van verantwoordelijkheid, inzet en kwaliteit, *januari 2002*
- 26 NEDERLAND EN DE ORGANISATIE VOOR VEILIGHEID EN SAMENWERKING IN EUROPA IN 2003: rol en richting, *mei 2002*
- 27 EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie, *mei 2002*
- 28 DE AMERIKAANSE PLANNEN VOOR RAKETVERDEDIGING NADER BEKEKEN: voors en tegens van bouwen aan onkwetsbaarheid, *augustus 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN DE BILATERALE PARTNERLANDEN IN SUB-SAHARA AFRIKA: een analyse van strategieën tegen armoede, *januari 2003*
- 30 EEN MENSENRECHTENBENADERING VAN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING, *april 2003*
- 31 MILITAIRE SAMENWERKING IN EUROPA: mogelijkheden en beperkingen, *april 2003*
- 32 *Vervolgadvies* EEN BRUG TUSSEN BURGERS EN BRUSSEL: naar meer legitimiteit en slagvaardigheid voor de Europese Unie, *april 2003*
- 33 DE RAAD VAN EUROPA: minder en (nog) beter, *oktober 2003*
- 34 NEDERLAND EN CRISISBEHEERSING: drie actuele aspecten, *maart 2004*
- 35 FALENDE STATEN: een wereldwijde verantwoordelijkheid, *mei 2004***
- 36 PREËMPTIEF OPTREDEN, *juli 2004***
- 37 TURKIJE: de weg naar het lidmaatschap van de Europese Unie, *juli 2004*

Previous reports

All reports and advisory letters can be found on www.aiv-advice.nl

- 1 AN INCLUSIVE EUROPE, *October 1997*
- 2 CONVENTIONAL ARMS CONTROL: urgent need, limited opportunities, *April 1998*
- 3 CAPITAL PUNISHMENT AND HUMAN RIGHTS; recent developments, *April 1998*
- 4 UNIVERSALITY OF HUMAN RIGHTS AND CULTURAL DIVERSITY, *June 1998*
- 5 AN INCLUSIVE EUROPE II, *November 1998*
- 6 HUMANITARIAN AID: REDEFINING THE LIMITS, *November 1998*
- 7 COMMENTS ON THE CRITERIA FOR STRUCTURAL BILATERAL AID, *November 1998*
- 8 ASYLUM INFORMATION AND THE EUROPEAN UNION, *July 1999*
- 9 TOWARDS CALMER WATERS: a report on relations between Turkey and the European Union, *July 1999*
- 10 DEVELOPMENTS IN THE INTERNATIONAL SECURITY SITUATION IN THE 1990S: from unsafe security to insecure safety, *September 1999*
- 11 THE FUNCTIONING OF THE UNITED NATIONS COMMISSION ON HUMAN RIGHTS, *September 1999*
- 12 THE IGC AND BEYOND: TOWARDS A EUROPEAN UNION OF THIRTY MEMBER STATES, *January 2000*
- 13 HUMANITARIAN INTERVENTION, *April 2000**
- 14 KEY LESSONS FROM THE FINANCIAL CRISES OF 1997 AND 1998, *April 2000*
- 15 A EUROPEAN CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS?, *May 2000*
- 16 DEFENCE RESEARCH AND PARLIAMENTARY SCRUTINY, *December 2000*
- 17 THE STRUGGLE FOR SECURITY, STABILITY AND DEVELOPMENT IN AFRICA, *January 2001*
- 18 VIOLENCE AGAINST WOMEN: legal developments, *February 2001*
- 19 A MULTI-TIERED EUROPE: the relationship between the European Union and subnational authorities, *April 2001*
- 20 EUROPEAN MILITARY-INDUSTRIAL COOPERATION, *May 2001*
- 21 REGISTRATION OF COMMUNITIES BASED ON RELIGION OR BELIEF, *June 2001*
- 22 THE WORLD CONFERENCE AGAINST RACISM AND THE RIGHT TO REPARATION, *June 2001*
- 23 COMMENTARY ON THE 2001 MEMORANDUM ON HUMAN RIGHTS POLICY, *September 2001*
- 24 A CONVENTION, OR CONVENTIONAL PREPARATIONS? The European Union and the ICG 2004, *November 2001*
- 25 INTEGRATION OF GENDER EQUALITY: a matter of responsibility, commitment and quality, *January 2002*
- 26 THE NETHERLANDS AND THE ORGANISATION FOR SECURITY AND COOPERATION IN EUROPE IN 2003: role and direction, *May 2002*
- 27 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *May 2002*
- 28 An analysis of the US Missile Defence plans: pros and cons of striving for invulnerability, *August 2002*
- 29 PRO-POOR GROWTH IN THE BILATERAL PARTNER COUNTRIES IN SUB-SAHARAN AFRICA: an analysis of poverty reduction strategies, *January 2003*
- 30 A HUMAN RIGHTS BASED APPROACH TO DEVELOPMENT COOPERATION, *April 2003*
- 31 MILITARY COOPERATION IN EUROPE: possibilities and limitations, *April 2003*
- 32 BRIDGING THE GAP BETWEEN CITIZENS AND BRUSSELS: towards greater legitimacy and effectiveness for the European Union, *April 2003*
- 33 THE COUNCIL OF EUROPE: less can be more, *October 2003*
- 34 THE NETHERLANDS AND CRISIS MANAGEMENT: three issues of current interest, *March 2004*
- 35 FAILING STATES: a global responsibility, *May 2004**
- 36 PRE-EMPTIVE ACTION, *July 2004**

- 38 DE VERENIGDE NATIES EN DE RECHTEN VAN DE MENS, *september 2004*
- 39 DIENSTENLIBERALISERING EN ONTWIKKELINGSLANDEN: leidt openstelling tot achterstelling?, *september 2004*
- 40 DE PARLEMENTAIRE ASSEMBLEE VAN DE RAAD VAN EUROPA, *februari 2005*
- 41 DE HERVORMINGEN VAN DE VERENIGDE NATIES: het rapport Annan nader beschouwd, *mei 2005*
- 42 DE INVLOED VAN CULTUUR EN RELIGIE OP ONTWIKKELING: stimulans of stagnatie?, *juni 2005*
- 43 MIGRATIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: de samenhang tussen twee beleidsterreinen, *juni 2005*
- 44 DE NIEUWE OOSTELIJKE BUURLANDEN VAN DE EUROPESE UNIE, *juli 2005*
- 45 NEDERLAND IN DE VERANDERENDE EU, NAVO EN VN, *juli 2005*
- 46 ENERGIEK BUITENLANDS BELEID: energievoorzieningszekerheid als nieuwe hoofddoelstelling, *december 2005****
- 47 HET NUCLEAIRE NON-PROLIFERATIETEGIME: het belang van een geïntegreerde en multilaterale aanpak, *januari 2006*
- 48 MAATSCHAPPIJ EN KRIJGSMACHT, *april 2006*
- 49 TERRORISMEBESTRIJDING IN MONDIAAL EN EUROPEES PERSPECTIEF, *september 2006*
- 50 PRIVATE SECTOR ONTWIKKELING EN ARMOEDEBESTRIJDING, *oktober 2006*
- 51 DE ROL VAN NGO'S EN BEDRIJVEN IN INTERNATIONALE ORGANISATIES, *oktober 2006*
- 52 EUROPA EEN PRIORITEIT!, *november 2006*

Uitgebrachte Briefadviezen

- 1 Briefadvies UITBREIDING EUROPESE UNIE, *december 1997*
- 2 Briefadvies VN-COMITÉ TEGEN FOLTERING, *juli 1999*
- 3 Briefadvies HANDVEST GRONDRECHTEN, *november 2000*
- 4 Briefadvies OVER DE TOEKOMST VAN DE EUROPESE UNIE, *november 2001*
- 5 Briefadvies NEDERLANDS VOORZITTERSCHAP EU 2004, *mei 2003*****
- 6 Briefadvies RESULTAAT CONVENTIE, *augustus 2003*
- 7 Briefadvies VAN BINNENGRENZEN NAAR BUITENGRENZEN - ook voor een volwaardig Europees asiel- en migratiebeleid, *maart 2004*
- 8 Briefadvies DE ONTWERP-DECLARATIE INZAKE DE RECHTEN VAN INHEEMSE VOLKEN. Van impasse naar doorbraak?, *september 2004*
- 9 Briefadvies REACTIE OP HET SACHS-RAPPORT: Hoe halen wij de millennium doelen?, *april 2005*
- 10 Briefadvies DE EU EN DE BAND MET DE NEDERLANDSE BURGER, *december 2005*
- 11 Briefadvies TERRORISMEBESTRIJDING IN EUROPEES EN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF; interim-advies over het folterverbod, *december 2005*

* Alle adviezen zijn beschikbaar in het Engels; sommige in andere talen.

** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Commissie van Advies inzake Volkenrechtelijke Vraagstukken (CAVV).

*** Gezamenlijk advies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Algemene Energieraad (AER).

**** Gezamenlijk briefadvies van de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) en de Adviescommissie Vreemdelingenzaken (ACVZ).

- 37 TURKEY: towards membership of the European Union, *July 2004*
- 38 THE UNITED NATIONS AND HUMAN RIGHTS, *September 2004*
- 39 SERVICES LIBERALISATION AND DEVELOPING COUNTRIES: does liberalisation produce deprivation?, *September 2004*
- 40 THE PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF THE COUNCIL OF EUROPE, *February 2005*
- 41 REFORMING THE UNITED NATIONS: A closer look at the Annan report, *May 2005*
- 42 THE INFLUENCE OF CULTURE AND RELIGION ON DEVELOPMENT: Stimulus or stagnation?, *June 2005*
- 43 MIGRATION AND DEVELOPMENT COOPERATION: coherence between two policy areas, *June 2005*
- 44 THE EUROPEAN UNION'S NEW EASTERN NEIGHBOURS: *July 2005*
- 45 THE NETHERLANDS IN A CHANGING EU, NATO AND UN: *July 2005*
- 46 ENERGETIC FOREIGN POLICY: security of energy supply as a new key objective, *December 2005***
- 47 THE NUCLEAR NON-PROLIFERATION REGIME: The importance of an integrated and multilateral approach, *January 2006*
- 48 SOCIETY AND THE ARMED FORCES, *April 2006*
- 49 COUNTERTERRORISM FROM AN INTERNATIONAL AND EUROPEAN PERSPECTIVE, *September 2006*
- 50 PRIVATE SECTOR DEVELOPMENT AND POVERTY REDUCTION (forthcoming)
- 51 THE ROLE OF NGOs AND THE PRIVATE SECTOR IN INTERNATIONAL RELATIONS, *October 2006*
- 52 EUROPE: A PRIORITY!, *November 2006*

Advisory Letters issued by the Advisory Council on International Affairs

- 1 Advisory letter THE ENLARGEMENT OF THE EUROPEAN UNION, *December 1997*
- 2 Advisory letter THE UN COMMITTEE AGAINST TORTURE, *July 1999*
- 3 Advisory letter THE CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS, *November 2000*
- 4 Advisory letter ON THE FUTURE OF THE EUROPEAN UNION, *9 November 2001*
- 5 Advisory letter THE DUTCH PRESIDENCY OF THE EU IN 2004, *May 2003****
- 6 Advisory letter THE RESULTS OF THE CONVENTION ON THE FUTURE OF EUROPE, *August 2003*
- 7 Advisory letter FROM INTERNAL TO EXTERNAL BORDERS. Recommendations for developing a common European asylum and immigration policy by 2009, *March 2004*
- 8 Advisory letter THE DRAFT DECLARATION ON THE RIGHTS OF INDIGENOUS PEOPLES: from Deadlock to Breakthrough?, *September 2004*
- 9 Advisory letter OBSERVATIONS ON THE SACHS REPORT: How do we attain the Millennium Development Goals?, *April 2005*
- 10 Advisory letter THE EUROPEAN UNION AND ITS RELATIONS WITH THE DUTCH CITIZENS, *December 2005*
- 11 Advisory letter COUNTERTERRORISM IN A EUROPEAN AND INTERNATIONAL PERSPECTIVE: interim report on the prohibition of torture, *December 2005*

* Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Issues of Public International Law (CAVV).

** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the General Energy Council (AER).

*** Joint report by the Advisory Council on International Affairs (AIV) and the Advisory Committee on Aliens Affairs (ACVZ).

ADVIESRAAD INTERNATIONALE VRAAGSTUKKEN

POSTBUS 20061, 2500 EB DEN HAAG

TELEFOON 070.348 5108/60 60 FAX 070.348 6256

E-MAIL AIV@MINBUZA.NL

WWW.AIV-ADVIES.NL

ADVISORY COUNCIL ON INTERNATIONAL AFFAIRS

P.O.BOX 20061, 2500 EB THE HAGUE, THE NETHERLANDS

TELEPHONE +31(0)70 348 5108/60 60 FAX +31(0)70 348 6256

E-MAIL AIV@MINBUZA.NL

WWW.AIV-ADVICE.NL